

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2013

Národní muzeum je největším muzeem České republiky. Je ústředním státním muzeem s funkcí sbírkotvornou, vědeckou, osvětovou a metodickou. Jeho posláním je přispívat k rozvíjení národní identity stejně jako vědomí příslušnosti k širšímu celku evropského a světového společenství a kultury.

Je polytematickým ústavem, který zahrnuje řadu vědních oborů a sběrných oblastí od přírodních věd až po specializované obory věd společenských. Tvoří jej pět odborných ústavů (Přírodovědecké muzeum, Historické muzeum, Knihovna Národního muzea, Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur – součást Národního muzea od roku 1932, České muzeum hudby – součást Národního muzea od roku 1984) a dva útvary provozně-technické (ekonomicko-provozní odbor, odbor pro investiční rozvoj) a odbor pro centrální sbírkotvornou a výstavní činnost. Národní muzeum shromažďuje sbírky hmotných dokladů vývoje přírody, prehistorie a historie české i zahraniční provenience, zejména v oborech mineralogie, geologie, petrologie, paleontologie, hydrobiologie, mykologie, botaniky, entomologie, zoologie, antropologie, prehistorie a protohistorie, středověké archeologie, klasické archeologie, českých dějin, národopisu, numizmatiky včetně mimoevropské, dějin divadla, dějin tělesné výchovy a sportu, pravěku a starověku Předního východu a Afriky, mimoevropské etnografie, asijské kultury, muzikologie a knihovědy. Sbírkou tvoří na základě vědeckého poznání a vlastní koncepce sbírkotvorné činnosti. Spravuje historický knižní fond, zámecké knihovny, odbornou veřejnou knihovnu a specializovaný archiv.

Národní muzeum je výzkumnou organizací, jež provádí základní výzkum, aplikovaný výzkum a experimentální vývoj a šíří jejich výsledky prostřednictvím expozic, výstav, výuky a další pedagogické činnosti a publikováním ve všech oborech své působnosti včetně oboru muzeologie a ochrany sbírek.

Sbírkové předměty, odbornou dokumentaci k nim a poznatky získané jejich odborným zpracováním a vědeckým zhodnocením prezentuje zejména prostřednictvím stálých expozic a krátkodobých výstav, vlastní publikační a přednáškovou činností v České republice i v zahraničí. Pořádá kulturní a vzdělávací programy vyplývající z předmětu činnosti. Vydává a veřejně šíří periodické i neperiodické publikace, audio a videonahrávky. Vykonává pedagogickou činnost v oborech své činnosti. Vydává osvědčení k vývozu předmětů kulturní hodnoty podle zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty. Zpracovává odborné posudky, rešerše a expertizy.

Provolání

"An die Vaterländischen Freunde der Wissenschaften", kterým bylo formálně ustaveno Národní muzeum.

Vážené dámy, vážení pánové,

Konečně! V listopadu roku 2013 byla téměř po roce různých úřednických procedur a schvalovacích procesů vládou ustanovena hodnotící komise pro výběr zhotovitele rekonstrukce Historické budovy Národního muzea a následně byly otevřeny obálky s nabídkami uchazečů. Hodnotící komise mohla započít svoji práci, tak aby během roku 2014 vybrala vítězného uchazeče a dlouho připravovaná a očekávaná rekonstrukce mohla začít. Zároveň se úspěšně podařilo dokončit další dvě výběrová řízení související s rekonstrukcí Historické budovy a zahájit potřebné práce. Na sklonku roku tak Historickou budovu opustily desítky soch a bust a ve specializovaných dílnách započalo jejich restaurování. Zároveň byla zahájena částečná rekonstrukce Nové budovy Národního muzea tak, aby mohla v podzemním propojení s Historickou budovou co nejlépe sloužit návštěvníkům.

Rekonstrukce Národního muzea však nespočívá pouze v opravě budov a restaurování soch. Muzeum dělají pro návštěvníka muzeem především expozice a výstavy, které se v něm nacházejí. V případě nového Národního muzea se jedná o téměř 17.000 m² veřejných a výstavních prostor. Již několik let probíhá příprava nových expozic, které budou umístěny v Historické i Nové budově. Národní muzeum ve svých sbírkách uchovává doklady a prameny k naší historii a k vývoji přírody. Od svého postavení byla též Historická budova Národního muzea koncipována jako prostor pro prezentaci společenských i přírodních věd. Stejně jako před našimi předchůdci i před námi dnes leží nelehký úkol vytvořit expozice, které budou reprezentovat dějiny a přírodní bohatství naší vlasti, stanou se pomyslnou bránou, kterou budou návštěvníci vstupovat do České republiky. Návštěvníkům budou líčit dějiny naší státnosti a osudy obyvatel tohoto území v kontextu evropské historie, ale též bohatství české přírody ve světovém kontextu. Stanou se místem poznání pro všechny, místem zosobňující naše státní i národní tradice a upevňující tak občanskou hrdost. To vše realizováno takovou formou, která bude srozumitelná a zajímavá pro všechny skupiny návštěvníků, počínaje dětmi a mládeží, přes zahraniční turisty a odborníky konče.

Úkol, který před pracovníky Národního muzea stojí, tedy vůbec není snadný, a proto ho též vůbec nepodceňujeme. V uplynulém roce jsme ukončili první etapu příprav, během které byl interně diskutován celkový záměr expozic, jednotlivá témata a jejich rozmístění v prostoru muzea. Vznikla jednotlivá libreta, která byla prezentována široké veřejnosti na odborném kolokviu. V příštím roce nás pak čeká tvorba scénářů a podrobné oponentní řízení expozic jako celku i jejich jednotlivých odborných částí. Bude též vypsána architektonická soutěž na hlavního architekta expozic a následně celý projekt začne dostávat i architektonickou a výtvarnou podobu.

Mimo přípravy na budoucnost Národní muzeum pochopitelně žilo v roce 2014 i současností. Pečovalo o své sbírky, restaurovalo a preparovalo sbírkové předměty, věnovalo se vědě a výzkumu, pořádalo zahraniční expedice, vydávalo publikace, připravovalo výstavy a další akce pro veřejnost.

Podrobné informace o naší práci přináší tato výroční zpráva. Té práce vsutku nebylo málo a mé poděkování za ni patří všem pracovníkům Národního muzea, našim sponzorům, příznivcům a podporovatelům. Nemenší poděkování pak patří bezmála 250.000 návštěvníkům, kteří si během roku 2013 našli cestu do našich expozic a výstav.

Na shledanou v roce 2014 se těší

PhDr. Michal Lukeš, Ph.D.

2

I.	Organizace	6		
I.1	Rada NM	7		
I.2	Vědecká rada NM	8		
I.3	Organigram	9		
II.	Sbírkové odbory	10		
II.1	Přírodovědecké muzeum	11		
II.2	Historické muzeum	12		
II.3	Knihovna Národního muzea	13		
II.4	Náprstkovo muzeum	14		
II.5	České muzeum hudby	15		
III.	Péče o sbírky muzejní povahy	16		
III.1	Podsbírky Národního muzea	17		
III.2	Akviziční činnost	20		
III.2.1	Přírodovědecké muzeum	21		
III.2.2	Historické muzeum	23		
III.2.3	Knihovna Národního muzea	25		
III.2.4	Náprstkovo muzeum	27		
III.2.5	České muzeum hudby	28		
III.3	Preventivní ochrana a ošetření sbírek	29		
III.3.1	Přírodovědecké muzeum	30		
III.3.2	Historické muzeum	32		
III.3.3	Knihovna Národního muzea	34		
III.3.4	Náprstkovo muzeum	36		
III.3.5	České muzeum hudby	36		
III.4	Odborná správa sbírek	38		
III.4.1	Přírodovědecké muzeum	39		
III.4.2	Historické muzeum	39		
III.4.3	Knihovna Národního muzea	39		
III.4.4	Náprstkovo muzeum	39		
III.4.5	České muzeum hudby	40		
III.5	Dokumentace sbírek	40		
III.5.1	Přírodovědecké muzeum	40		
III.5.2	Historické muzeum	40		
III.5.3	Knihovna Národního muzea	40		
III.5.4	Náprstkovo muzeum	40		
III.5.5	České muzeum hudby	40		
III.6	Badatelský servis	40		
III.6.1	Přírodovědecké muzeum	40	III.6.4	Náprstkovo muzeum
III.6.2	Historické muzeum	40	III.6.5	České muzeum hudby
III.6.3	Knihovna Národního muzea	40		
			IV.	Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím
			V.	Péče o knihovní fondy
			V.1.	Akvizice
			V.2.	Správa a ochrana knihovních fondů
			V.2.1	Evidence a dokumentace
			V.2.2	Ochrana
			V.3.	Badatelský servis
			VI.	Péče o archiválie
			VII.	Věda a výzkum
			VII.1	Projekty NAKI
			VII.1.1	Typový a unikátní materiál ve sbírkách přírodovědeckých muzeí
			VII.1.2	Metodika výzkumu knižních proveniencí
			VII.1.3	Archeologie na dosah
			VII.1.4	Mod. systém dálkového sledování charakteristik depozitářů a expozic
			VII.1.5	Metodika prevent. i akutní konzervace sb.př. paleontologie a mineralogie
			VII.1.6	Tisky 16. století v zámeč. knihovnách ČR
			VII.2	Projekty GAČR
			VII.3	Mezinárodní vědecké projekty
			VII.4	Dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace NM
			VII.5	Přehled probíhajících grantů
			VII.6	Interní granty
			VII.6.1	Přírodovědecké muzeum
			VII.6.2	Historické muzeum
			VII.6.3	Náprstkovo muzeum
			VII.6.4	České muzeum hudby
			VII.7	Konference a semináře pořádané NM v roce 2013
			VII.7.1	Přírodovědecké muzeum
			VII.7.2	Historické muzeum

3

VII.7.3	České muzeum hudby	70	IX.8.2	Další akce pro veřejnost	116
VII.8	Konference s aktivní účastí pracovníků NM	74	IX.9	Lapidárium	119
VII.8.1	Domácí	74	IX.9.1	Stálé expozice	119
VII.8.2	Zahraniční	79	IX.9.2	Další akce pro veřejnost	119
VIII.	Projekty Národního muzea	84	IX.10	Památník Františka Palackého a Františka Ladislava Riegra	120
VIII.1	Dotkni se 20. století	85	IX.10.1	Stálé expozice	120
VIII.2	Heuréka	86	IX.10.2	Další akce pro veřejnost	120
VIII.3	Archeologická expozice do Wad Ben Naga	87	IX.11	Památník Jaroslava Ježka	120
VIII.4	Archeologie na dosah	88	IX.11.1	Stálé expozice	120
IX.	Prezentační činnost	90	IX.12	Muzeum české loutky a cirkusu	121
IX.1	Kalendárium	91	IX.12.1	Stálé expozice	121
IX.2	Nová budova NM	93	IX.12.2	Výstavy	121
IX.2.1	Výstavy	93	IX.12.3	Další akce pro veřejnost	123
IX.2.2	Další akce pro veřejnost	94	IX.13	Zámek Vrchotovy Janovice	125
IX.3	Národní památník na Vítkově	96	IX.13.1	Stálé expozice	125
IX.3.1	Stálé expozice	96	IX.13.3	Další akce pro veřejnost	125
IX.3.2	Výstavy	96	IX.14	Muzeum knihy - Žďár nad Sázavou	127
IX.3.3	Další akce pro veřejnost	96	IX.14.1	Stálé expozice	127
IX.4	Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur	98	IX.14.2	Výstavy	127
IX.4.1	Stálé expozice	98	IX.14.3	Další akce pro veřejnost	127
IX.4.2	Výstavy	98	IX.15	Památník Bedřicha Smetany	128
IX.4.3	Další akce pro veřejnost	98	IX.15.1	Stálé expozice	128
IX.5	České muzeum hudby	104	IX.16	Památník Antonína Dvořáka	128
IX.5.1	Stálé expozice	104	IX.16.1	Stálé expozice	128
IX.5.2	Výstavy	104	IX.16.2	Další akce pro veřejnost	128
IX.5.3	Další akce pro veřejnost	104	IX.17	Památník Josefa Suka	129
IX.6	Musaion - Národopisné muzeum	109	IX.17.1	Stálé expozice	129
IX.6.1	Stálé expozice	109	IX.18	Výstavy konané ve spolupráci mimo objekty NM	129
IX.6.2	Výstavy	109	IX.18.1	Výstavy v ČR	129
IX.6.3	Další akce pro veřejnost	109	IX.18.2	Výstavy v zahraničí	129
IX.7	Muzeum Antonína Dvořáka	114	X.	Tvorba nových expozic Historické budovy NM	133
IX.7.1	Stálé expozice	114	XI.	Klíčové výstavní projekty	136
IX.7.2	Výstavy	114	XI.1	Výstavní cyklus Peníze	137
IX.7.3	Další akce pro veřejnost	114	XI.1.1	Peníze	137
IX.8	Muzeum Bedřicha Smetany	116			
IX.8.1	Stálé expozice	116			

XI.1.2	Aféry	139
XI.1.3	Čas zámořských objevů	140
XI.2	Století valčíku a polky - z výstavního cyklu Monarchie	141
XII.	Komunikace Národního muzea	142
XII.1	Kulturní a vzdělávací akce	143
XII.1.1	Hravé muzeum	143
XII.1.2	Aspoň na víkend	143
XII.2	Marketing a propagace	145
XII.2.1	Návštěvnost	147
XII.3	Medializace aktivit	148
XII.3.1	Muzeum 3000	148
XII.3.2	NM na webu a v sociálních sítích	148
XII.4	Centrum pro prezentaci kulturního dědictví	151
XII.4.1	Pražská muzejní noc	152
XIII.	Vydavatelská činnost	153
XIII.1	Periodické publikace	154
XIII.2	Neperiodické publikace	157
XIII.3	Mezinárodní výměna publikací	160
XIV.	Obnova a rozvoj materiální základny	162
XV.	Organizační struktura a její personální obsazení k 31. 12. 2013	166
XVI.	Hospodaření NM v roce 2013	170

5

I. Organizace

PhDr. Ondřej Černý
Institut umění – Divadelní ústav

plk. Mgr. Miloslav ČAPLOVIČ, Ph.D.
ředitel Vojenského historického ústavu
(Slovensko)

prof. Ing. Jiří Drahoš, DrSc., dr.h.c.
předseda Akademie věd ČR

prof. Dr.h.c. JUDr. Jan Kříž, CSc.
Advokátní kancelář Kříž a partneři

Ing. Július Kudla
předseda představenstva a generální
ředitel EULER HERMES, Česob

Mgr. Radko Martínek
senátor, Senát Parlamentu ČR

Ing. Jan Mühlfeit
Chairman Europe,
Microsoft Corporation

doc. PhDr. Michal Stehlík, Ph.D.
děkan Filozofické fakulty
Univerzity Karlovy

prof. MUDr. Eva Syková, DrSc.
ředitelka Ústavu experimentální medicíny
AV ČR Senátorka, Senát Parlamentu ČR

Zdeněk Šámal
ředitel zpravodajství ČT

Tomáš Töpfer
ředitel Divadla na Vinohradech

prof. PhDr. Vít Vlnas, Ph.D.
ředitel Sbírký starého umění, Národní galerie
v Praze pověřen vedením Národní galerie

Ing. Vlastimil Vykydal
ředitel Technického muzea v Brně

7

Humanitní sekce

- Mgr. Aleš Březina, Institut Bohuslava Martinů
- Prof. PhDr. Petr Čornej, DrSc., Literární akademie
- Prof. PhDr. Jarmila Gabrielová, CSc., Etnologický ústav AV ČR – Kabinet hudební historie
- Prof. prom. fil. Miloš Havelka, CSc., Fakulta humanitních studií UK, předseda Humanitní sekce Vědecké rady NM
- PhDr. Petr Janeček, Ph.D., Ústav etnologie FF UK
- Mgr. Stanislav Kázecký, Ministerstvo zahraničních věcí ČR
- Doc. PhDr. Barbara Köpplová, FSV UK – Katedra mediálních studií
- PhDr. Vlastimil Novák, Ph.D., Národní muzeum – Náprstkovo muzeum
- Prof. PhDr. Petr Sommer, Centrum medievistických studií AV ČR
- PhDr. Jiří Suk, Ph.D., Ústav pro soudobé dějiny AV ČR
- PhDr. Richard Šípek, Ph.D., Národní muzeum – Knihovna Národního muzea
- PhDr. Jana Vojtěšková, CSc., Národní muzeum – České muzeum hudby, tajemník Humanitní sekce Vědecké rady NM
- Prof. PhDr. Petr Vorel, CSc., Filozofická fakulta Univerzity Pardubice
- PhDr. Jiří Woitsch, Ph.D., Etnologický ústav AV ČR
- Doc. PhDr. Petr Zemánek, Ústav srovnávací jazykovědy FF UK

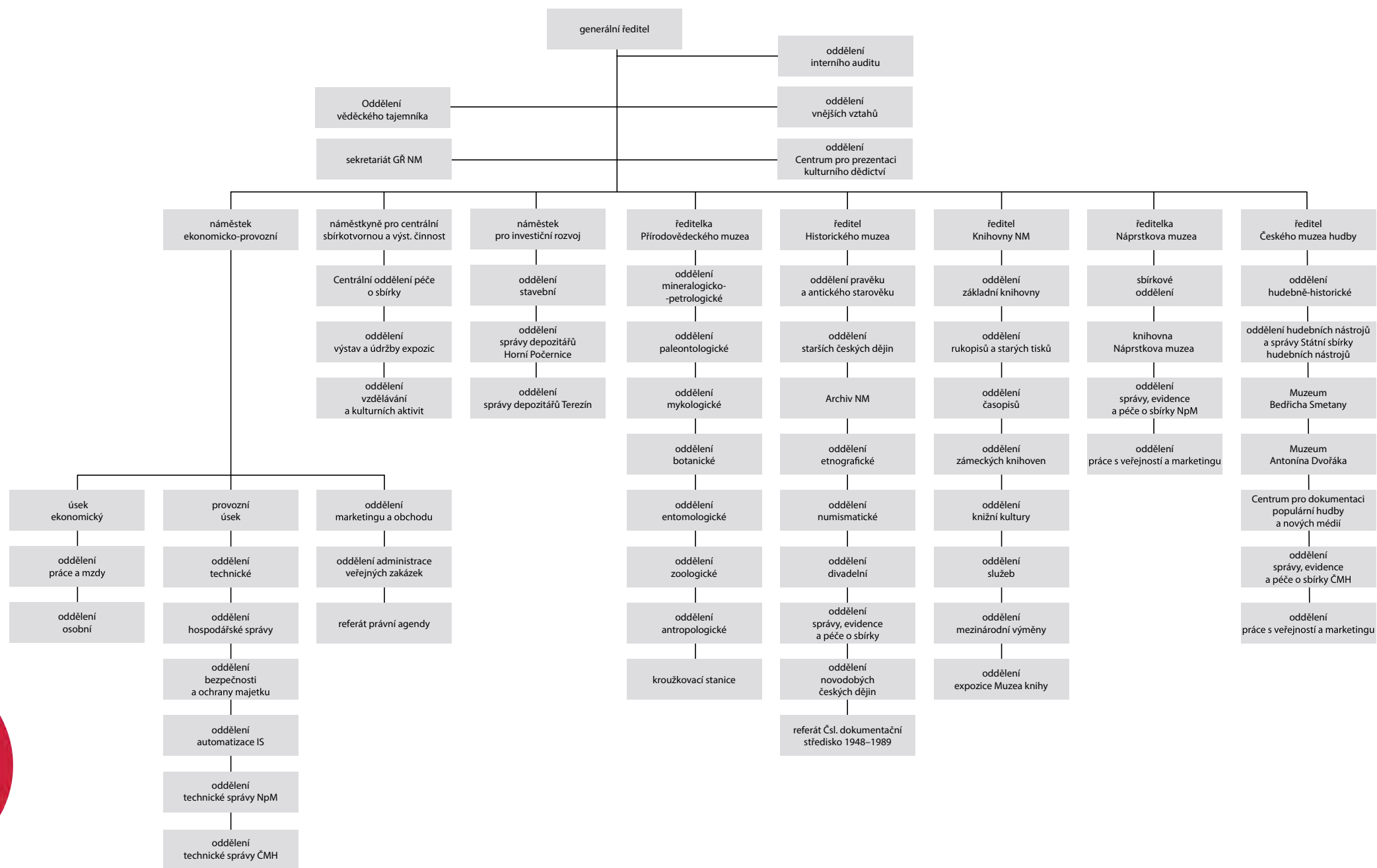
Přírodovědná sekce

- Ing. Aleš Bezděk, Ph.D., Entomologický ústav AV ČR, předseda Přírodovědné sekce Vědecké rady NM
- Mgr. Miroslav Kolařík, Ph.D., Mikrobiologický ústav AV ČR
- RNDr. Jiří Kvaček, CSc., Národní muzeum – Přírodovědecké muzeum
- MUDr. Jakub Likovský, Ph.D., Archeologický ústav AV ČR
- Mgr. Igor Malenovský, Ph.D., Moravské zemské muzeum – Entomologické oddělení
- RNDr. Jiří Moravec, CSc., Národní muzeum – Přírodovědecké muzeum
- Mgr. Jiří Sejkora, Ph.D., Národní muzeum – Přírodovědecké muzeum, tajemník Přírodovědné sekce Vědecké rady NM
- RNDr. Vladimír Šrein, CSc., Ústav struktury a mechaniky hornin AV ČR
- RNDr. Jitka Štěpánková, CSc., Botanický ústav AV ČR

8

II. Sbírkové odbory

V souvislosti s přestěhováním přírodovědných sbírek (kromě entomologických) bylo pro Přírodovědecké muzeum (PM) v roce 2013 hlavním úkolem pokračování v ošetření a definitivním ukládání mineralogických, paleontologických, mykologických, zoologických a antropologických sbírek v depozitářích areálu Horní Počernice (HP). V rámci koncepce inovace vzduchotechniky byla zahájena realizace II. etapy (sekce A a B), v sekcích C a D byl v součinnosti s oddělením centrální péče o sbírky průběžně prováděn monitoring mikroklimatických parametrů v depozitářích. Byl aktualizován investiční záměr dovybavení depozitářů entomologického oddělení v HP a kompletního přestěhování entomologických sbírek a pracovišť ze zámku v Kunraticích do HP (sekce B1, B2) a zahájena dodávka prvních 100 ks speciálních entomologických skříní pro uložení lepidopterických sbírek.

Druhým důležitým klíčovým úkolem PM byla příprava nových přírodovědných expozic v HB NM s důrazem na tématické a prostorové rozložení ve dvou okruzích. Bylo dokončeno libreto pro přírodovědné expozice v 1. a 2. patře HB NM, společnou expozici Pokladnice NM, vývojovou přírodovědnou expozici v NB NM a výběr tzv. TOP sbírkových předmětů pro marketingové účely NM. Souběžně probíhala příprava na realizaci expozice Archa Noemova v NB NM byly zahájeny práce na libretu výstavního projektu s pracovním názvem Majestát smrti.

Neméně významným úkolem PM byl rozvoj výzkumu sbírkového fondu PM a prostředí, z něhož sbírkové fondy pocházejí. Důraz byl kladen především na řešení úkolů dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace (institucionální podpora výzkumu Ministerstvem kultury ČR) - Vědecké zhodnocení a rozšiřování přírodovědeckého sbírkového fondu NM, dále interních a externích grantových projektů (GA ČR). Kromě tuzemských projektů byla významná účast PM i při řešení mezinárodních projektů EU, zvýšil se počet zahraničních pobytů a aktivních účastí na mezinárodních konferencích. Kvalita a četnost publikačních výstupů v PM se výrazně projevuje v celkovém hodnocení NM v kapitole Věda a výzkum. V roce 2013 PM pokračovalo v řešení dvou projektů aplikovaného výzkumu z programu NAKI a projektu z operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost HEURÉKA! Vědecká publikační produkce PM je prezentována v mezinárodních databázích EBSCO, Web of Science nebo Scopus a časopis Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae si udržel pozici mezi impaktovanými vědeckými periodiky. V návaznosti na evropský projekt "Vědecký park Barrande I" - vytvoření výzkumného centra NM v Horních Počernicích, pokračovalo v roce 2013 rozšiřování moderního přístrojového vybavení pracovišť a laboratoří PM.

Proběhla řada popularizačních akcí pro odbornou i širší veřejnost, jako cykly přednášek, pracovní semináře a setkání, pokračovala spolupráce s médii při natáčení televizních reportáží a rozhlasových pořadů, poradenská a konzultační služba, prezentace muzejní práce PM na portálu Muzeum 3000 aj.

Dobývání rtuti
v Čechách

Oblíbený
mamut
prochází
zeštíhlovací
procedurou!

11

Historické muzeum se i v roce 2013 podílelo na výstavní činnosti NM. V Nové budově pokračovala výstava Monarchie – Jak se žilo za císaře pána s doprovodnými výstavami Dětský svět za císaře pána a Člověk ve fotografii, které v prosinci vystřídal nový velký výstavní projekt Peníze s doprovodnou výstavou Aféry. V Národním památníku na Vítkově pokračovala výstava Sportsmeni v zemích českých, kterou doplnilo několik panelových výstav. V Národopisném muzeu – Musaionu v Letohrádku Kinských pokračovala rozsáhlá a návštěvnicky úspěšná výstava Krmě-jídlo-žrádlo z výstavního cyklu Monarchie, konala se tam jako každoročně celá řada folklorních akcí, vzdělávacích programů a kurzů lidových řemesel.

V Muzeu české loutky a cirkusu v Prachaticích proběhly výstavy Cirkus je poslední romantika na světě, Cirkus jede do světa, Akustické opojení aj., doprovázené výtvarnými a hudebními dílnami a každoroční podzimní přehlídkou loutkového divadla. Zajímavé akce, desítky doprovodných i jiných kulturních programů se odehrávaly i v dalších objektech HM – v Lapidáriu a na zámku ve Vrchotových Janovicích.

Jednotlivá sbírková oddělení se věnovala odborné práci, podařilo se získat celou řadu nových sbírkových předmětů dary i nákupy, tisíce předmětů byly zrestaurovány, zdigitalizovány a zdokumentovány.

Ve vědě a výzkumu pokračoval v HM projekt MK ČR NAKI „Archeologie na dosah. Edukace a prezentace archeologického kulturního dědictví“, jednotlivá oddělení se podílela na řešení 8 cílů ve výzkumu a vývoji projektu DKRVO a 3 interních grantů. Pracovníci HM publikovali několik desítek vědeckých i popularizačních prací a účastnili se vědeckých konferencí, kde přednesli své příspěvky. Pokračovala i odborná spolupráce s řadou domácích i zahraničních institucí, přednášková činnost a výuka odborných pracovníků na vysokých školách.

12

Činnost Knihovny Národního muzea (dále jen „KNM“) v roce 2013 nebyla poprvé po několika letech poznamenána masivním stěhováním svých fondů a sbírek, i když k drobnějším přesunům fondů docházelo. V následujícím roce však tato činnost opět začne, a to v souvislosti s opouštěním některých depozitárních a expozičních lokalit. Místa působnosti knihovny se oproti roku 2012 nezměnila: nová budova Národního muzea a Zbraslavský zámek. Své depozitáře má kromě uvedených lokalit v Terezíně a Radonicích nad Ohří. Části nejčastějších fondů oddělení rukopisů a starých tisků poskytli dočasně útočiště Národní archiv. Příjemné překvapení zásadního významu ve vztahu k ochraně fondů přinesla paradoxně povodeň. Depozitáře v Terezíně zůstaly díky protipovodňovým opatřením města nedotčeny a depozitář v zámku na Zbraslavi, přestože se voda dostala do jeho sklepů, se projevil jako vynikající stabilizátor klimatu – díky vlastnostem staré kamenné stavby. Muzeum knihy ve Žďáru nad Sázavou absolvovalo svou předposlední turistickou sezonu a byla započata logistická příprava jeho vystěhování, které proběhne na konci roku 2014.

Hlavní úkoly KNM spočívaly v základních činnostech vyplývajících z knihovni a současně sbírkové legislativy. Tyto dvě linie funkcí KNM se protínaly především v oblasti ochrany fondů a sbírek. Restaurátorská dílna se zaměřovala především na práci se sbírkovými fondy, ale vypomáhala i s opravou knih v Centrální evidenci sbírek neevidovaných. V terezínském depozitáři patřily knihy KNM k nejčastější náplni fungující dezinfekční komory, přičemž tomu tak bude i v následujících letech, neboť v programu knihovny je opouštět nevyhovující depozitáře – po depozitáři ve Žďáru nad Sázavou bude v roce 2014 následovat depozitář v Radonicích. Odborná správa sbírek probíhala podle možností jednotlivých oddělení, významným faktem je, že dvě oddělení již nemusela provádět inventarizaci podsbírek, protože ukončila v minulém roce inventarizační cyklus. Intenzivně se pracovalo na digitalizaci, a to jak ve vlastním digitalizačním pracovišti, tak prostřednictvím dotace z programu VISK6. Digitalizáty se postupně ukládají na úložišti NM a propojují s digitální knihovnou Manuscriptorium. Digitalizáty z oddělení knižní kultury jsou archivovány a částečně zpřístupňovány v prohlížeči E-sbírky. Druhým rokem pokračovaly dva výzkumné projekty vycházející z druhů a charakteru fondů KNM. Unikátní sférou fondů zámeckých knihoven, které má KNM ve správě, prochází výzkumný projekt NAKI Soupis tisků 16. století v zámeckých knihovnách. Z fondů v majetku NM bylo zpracováno přes 2000 záznamů. Při průzkumu bylo objeveno několik unikátů a byl potvrzen předpoklad, že fondy zámeckých knihoven obsahují mimořádně cenné provenienční celky. Druhý projekt PROVENIO, zabývající se metodikou výzkumu knižních proveniencí, zaznamenal překvapivé úspěchy na řadě zahraničních konferencí a vše nasvědčuje tomu, že se KNM dostala do mezinárodního popředí tohoto badatelského zaměření. Bohatou publikační činností založenou na výzkumu vlastních sbírek potvrzuje také vydání dvou čísel časopisu Sborník Národního muzea – C. Propojení vlastní významné výzkumné činnosti se zpracováním rozsáhlých historických fondů je pro KNM ve srovnání s jinými knihovnami specifické a vymezuje to jedinečnost této knihovny. O knihovnickém kontextu KNM je pojednáno v kapitole V. této výroční zprávy.

Exlibris ze
sbírky Jindřicha
Imlaufa

Průzkum
vzácného
středověkého
rukopisu Liber
viaticusImlaufa

13

Rok 2013 byl pro Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur (dále jen NpM) dalším rokem, kdy jsme připravovali koncepční materiály pro další rozvoj muzea. Na jaře byl vedením NM schválen a Radě NM představen Investiční záměr revitalizace Národního muzea - Náprstkova muzea asijských, afrických a amerických kultur 2016–2023. Z investičního záměru potom vycházely další úkoly v oblasti investic, na kterých jsme spolupracovali, a to především na zadání a připomínkování projektové dokumentace, na revitalizaci nádvoří, projektové dokumentaci rekonstrukce střešního pláště a přezbrojení rozvaděčů, které se podařilo realizovat. Realizace revitalizace nádvoří a přeložení střešního pláště byly přeloženy do roku 2014 s ohledem na zimní roční období, na které by byla bývala realizace akcí vyšla.

Na úseku práce se sbírkou byla pro rok 2013 prioritou generální revize podsbírký 25 - jiná mimoevropské etnografie. Pracovní komise, kterou jmenoval generální ředitel NM, se pravidelně scházela a vyhodnocovala postup revize a práce jednotlivých revizních skupin. Revize nebyla dokončena z několika objektivních důvodů, proto bylo její dokončení generálním ředitelem NM povoleno přesunout do roku 2014. Díky vstřícnosti vedení Knihovny Národního muzea jsme pro africké sbírky získali nové depozitární prostory na Zbraslavském zámku.

Na úseku výstavní činnosti měla příznivý ohlas výstava Po stopě Karla Maye, kterou jsme otevřeli společně s Knihovnou NM v předcházejícím roce. Nejdůležitější výstavou roku 2013 byla výstava Čas zámořských objevů, otevřená slavnostní vernisáží dne 14. listopadu 2013. O sbírky z NpM je zájem i u mimopražských muzeí. Pro jiná muzea jsme realizovali dvě velké výstavy, v únoru 2013 jsme pro Muzeum hlavního města Prahy na zámku ve Ctěnicích připravili výstavu japonských hraček z naší asijské podsbírký Hrajeme si celý den a na podzim ve Vlastivědném muzeu v Olomouci rozsáhlou výstavu Poklady starého Egypta - sbírka Josefa Ferdinanda Habsburského. Byly to i další výstavy jako např. V srdci Hedvábné stezky, Indie či Gejša a samuraj, podrobněji viz. dále.

V návaznosti na přípravu rekonstrukčních prací jsme na konci září uzavřeli stálou expozici Ameriky, výstavní fundus jsme vystěhovali, sbírky musely být po 30 letech vystavení ošetřeny a uloženy v depozitáři. Na počátku června jsme museli uzavřít výstavní budovu kvůli povodním a vystěhovat výstavu Po stopě Karla Maye. Výstavní budova byla také dočasně uzavřena na podzim z důvodů deinstalace expozice Ameriky a přípravy nové výstavy. Tato omezení provozu byla důsledkem snížení počtu návštěvníků.

Mimořádného úspěchu dosáhlo NpM přijetím dvou výzkumných projektů od Grantové agentury ČR. Opět pokračovala velmi úspěšně zahraniční expedice ve Wad Ben Naga v Republice Súdán. Všichni řešitelé převážně splnili své vědecké úkoly v rámci podpory MK ČR a taktéž úkoly z interních grantů. Jednotlivé akce a aktivity jsou vesměs podrobně popsány a vyčísleny v dalších kapitolách výroční zprávy.

14

České muzeum hudby se v roce 2013 věnovalo rozvoji práce se sbírkami a jejich on-line prezentaci, přípravě projektu nového centrálního depozitáře v Litoměřicích, výstavám, vědecké a popularizační činnosti.

V rámci soustavně postupující katalogizace v systému VERBIS byly k dosud on-line zpřístupněným záznamům doplňovány i záznamy sbírky hudebních nástrojů a Centra pro dokumentaci populární hudby a nových médií. Centrum také rozvíjí metodiku dokumentace současné elektronické taneční hudby a pracuje také na sběru informací formou orální historie. Probíhala i postupná úplná retrokonverze naskenovaných katalogů hudebního archivu, dokončena byla rekatalogizace 16 800 monografií knihovny. České muzeum hudby se stalo aktivním přispěvatelem do Souboru národních autorit při Národní knihovně ČR. Průběžně pokračuje restaurátorská péče o sbírky a jejich ukládání. Obrazová digitalizace dvourozměrných sbírkových předmětů je na bezdotykovém skeneru zajišťována nejen v rámci Českého muzea hudby, ale i pro další podsbírký Národního muzea.

Významnou akvizicí bylo zakoupení klavíru z dílny Johanna Riedla v Náchodě ze soukromé rakouské sbírky, kterou umožnila mimořádná dotace MK ČR. Jinak byla většina sbírek získávána vlastním sběrem nebo drobnými dary. Zakoupeno bylo několik zajímavých předmětů pocházejících z majetku Smetanovy rodiny.

Hlavním prezentačním projektem byla výstava Století valčíku a polky (19. 4. 2013–5. 5. 2014), která uzavřela výstavní cyklus Národního muzea s názvem Monarchie. Široce pojaté a dosud nezpracované téma se setkalo s příznivým ohlasem českých i zahraničních návštěvníků, kteří oceňovali vzácné originály i moderní pohybové interaktivní prvky. Výstavy v monografických muzeích i výstavy obohacující stálou expozici připomněly nejen české hudebníky a vzácné fondy muzea, ale věnovaly se také nejvýznamnějším hudebním výročím roku 2013 – Richardu Wagnerovi a Giuseppe Verdi.

Do objektů muzea přicházeli stále častěji i malí návštěvníci, kteří se na dílnách, při komentovaných prohlídkách a interaktivních hudebních programech mohli nejen poučit, ale především sami prožít hudbu, rytmus, pohyb a zpěv.

Muzeum se podílelo na řešení dvou projektů Národního muzea v rámci Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní kulturní identity (NAKI) a splnilo i cíle projektů DKRVO i interních výzkumných projektů. Vyšla kniha Album Jana Ludevíta Procházky, vědecká edice významného pramene, který muzeum získalo v rámci projektu ISO. Úspěšně byl vydán pátý ročník časopisu Musicalia.

15

III. Péče o sbírky muzejní povahy

Do oblasti péče o sbírky muzejní povahy spadají akvizice sbírek, preventivní ochrana a ošetřování sbírek, odborná správa sbírek, jejich dokumentace a badatelský servis. Sběrka Národního muzea čítá více než 3.441 tis. inventárních jednotek, což fyzicky představuje zhruba 20 mil. sbírkových předmětů. NM v roce 2013 vynaložilo na nové akvizice pouze 605 tis. Kč, zde se výrazně promítla finanční krize a podfinancování celého oboru. NM v roce 2013 dodrželo kvótu inventarizace sbírek, která je dána zákonem o sbírkách muzejní povahy, inventarizováno bylo celkem 257 tis. inventárních jednotek. Na péči o sbírky (restaurování a konzervování) vynaložilo NM v roce 2013 celkem 1.106 tis. Kč. Od MK ČR získalo NM v roce účelovou dotaci na nákup sbírek ve výši 442 tis. Kč, na restaurování 192 tis. Kč a na vybavení pro péči o sbírku ve výši 616 tis. Kč.

1 Podsbírky Národního muzea

Stav k 31. 12. 2013	Počet čísel v CES	Počet vyřazených čísel	Počet aktivních čísel	Počet čísel chronologické evidence	Počet čísel systematické evidence	Periodická inventarizace
(posl. aktualizace 2/2013)	k 31.12.2013	2002-2013	k 31.12.2013	k 31.12.2013	k 31.12.2013	v roce 2013
Název podsbírky	Počet evidenčních čísel	Počet evidenčních čísel	Počet evidenčních čísel	Počet evidenčních čísel	Počet evidenčních čísel	Počet evidenčních čísel
Přírodovědecké muzeum						
geologická	3 752	0	3 752	3	3 749	16 674
petrografická	24 665	2	24 663	32	24 631	
mineralogická	93 386	227	93 159	470	92 689	
sbírka broušených drahých kamenů	144 404	499	143 905	42 463	101 442	
sbírka meteoritů	25 095	10	25 085	125	24 960	
sbírka tektitů	297 719	555	297 164	59	297 105	
paleontologická	31 565	28	31 537	0	31 537	12 476
botanická	115 365	2 323	113 042	504	112 538	2 992
mykologická	17 230	105	17 125	116	17 009	12 082
entomologická	4 803	19	4 784	5	4 779	1 377
zoologická	499	5	494	1	493	11 326
antropologická	13 887	14	13 873	0	13 873	2 136
Přírodovědecké muzeum celkem	772 370	3 787	768 583	43 778	724 805	59 063

Stav k 31. 12. 2013	Počet čísel v CES	Počet vyřazených čísel	Počet aktivních čísel	Počet čísel chronologické evidence	Počet čísel systematické evidence	Periodická inventarizace
(posl. aktualizace 2/2013)	k 31.12.2013	2002-2013	k 31.12.2013	k 31.12.2013	k 31.12.2013	v roce 2013
Název podsbírky	Počet evidenčních čísel	Počet evidenčních čísel	Počet evidenčních čísel	Počet evidenčních čísel	Počet evidenčních čísel	Počet evidenčních čísel
Historické muzeum						
archeologická	410 743	29	410 714	54	410 660	35 839
historická	199 925	88	199 837	152	199 685	17 187
etnografická	140 251	433	139 818	48	139 770	9 561
numismatická	640 282	204	640 078	228 568	411 510	39 864
sbírka divadlo	510 909	180	510 729	118 033	392 696	39 863
sbírka klasické archeologie HM	7 461	12	7 449	10	7 439	dokončena 2012
sbírka novodobých českých dějin HM	23 506	234	23 272	829	22 443	1 961
sbírka tělesné výchovy a sportu HM	143 254	2 287	140 967	3 857	137 110	5 422
Historické muzeum celkem	2 076 331	3 467	2 072 864	351 551	1 721 313	149 697
Knihovna Národního muzea						
knihy	21 903	15	21 888	0	21 888	dokončena 2012
písemnosti a tisky	25 189	25	25 164	3	25 161	dokončena 2012
časopisy	181	0	181	0	181	12
doklady k vývoji knižní kultury	126 429	58	126 371	125	126 246	11 000
Knihovna Národního muzea celkem	173 702	98	173 604	128	173 476	11 012

Stav k 31. 12. 2013	Počet čísel v CES	Počet vyřazených čísel	Počet aktivních čísel	Počet čísel chronologické evidence	Počet čísel systematické evidence	Periodická inventarizace
(posl. aktualizace 2/2013)	k 31.12.2013	2002-2013	k 31.12.2013	k 31.12.2013	k 31.12.2013	v roce 2013
Název podsbírk	Počet evidenčních čísel	Počet evidenčních čísel	Počet evidenčních čísel	Počet evidenčních čísel	Počet evidenčních čísel	Počet evidenčních čísel
Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur						
negativy a diapositivy	35 148	1 587	33 561	1	33 560	13 513
fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	4 918	171	4 747	1	4 746	
etnografie NpM	53 417	1 103	52 314	520	51 794	
asijská sbírka NpM	38 442	1 264	37 178	107	37 071	4 608
Náprstkův inventář	2 513	32	2 481	595	1 886	dokončena 2011
numismatika NpM	16 391	133	16 258	562	15 696	dokončena 2011
pravěk/starověk NpM	12 206	36	12 170	61	12 109	dokončena 2011
Náprstkovo muzeum celkem	163 035	4 326	158 709	1 847	156 862	18 121
České muzeum hudby						
sbírka hudebních nástrojů ČMH	2 625	19	2 606	14	2 592	dokončena 2011
sbírka hudebně historického odd.	221 241	166	221 075	2 527	218 548	16 295
sbírka Muzea Antonína Dvořáka	8 311	258	8 053	125	7 928	dokončena 2011
sbírka Muzea Bedřicha Smetany	36 642	981	35 661	1 095	34 566	2 775
Centrum populární hudby	102	0	102	3	99	0
České muzeum hudby celkem	268 921	1 424	267 497	3 764	263 733	19 070
Národní muzeum celkem	3 454 359	13 102	3 441 257	401 068	3 040 189	256 963

2 Akviziční činnost

odbor	PM		HM		KNM		NpM		ČMH		Celkem	
	počet přírůstkových čísel	tj. počet předmětů (ks)	počet přírůstkových čísel	tj. počet předmětů (ks)	počet přírůstkových čísel	tj. počet předmětů (ks)	počet přírůstkových čísel	tj. počet předmětů (ks)	počet přírůstkových čísel	tj. počet předmětů (ks)	počet přírůstkových čísel	tj. počet předmětů (ks)
počet přírůstků celkem	187	47836	579	10031	0	0	1433	1433	126	6810	2325	66110
z celku												
dary	27	31665	501	2896	0	0	241	241	2	2607	771	37409
převody	71	2672	7	3643	0	0	0	0	0	0	78	6315
nákupy	11	112	32	134	0	0	9	9	3	212	55	467
vlastní sběr	62	12153	17	941	0	0	0	0	114	3894	193	16988
stará zásoba	16	1234	34	2472	0	0	1183	1183	7	97	1240	4986
		v Kč		v Kč		v Kč		v Kč		v Kč		v Kč
celkové náklady na nákup sbírkových předmětů		101520		18000		0		18000		467977		605497
z celku												
rozpočet NM		25100		18000		0		18000		25250		86350
dotace MK (ISO)		0		0		0		0		442727		442727
sponzoring		0		0		0		0		0		0
ostatní zdroje		76420		0		0		0		0		76420

2.1 Přírodovědecké muzeum

V roce 2013 PM vynaložilo na nákup sbírek celkem 101 520 Kč. Podsbírky PM byly kromě koupí rozšiřovány formou vlastních sběrů při terénním výzkumu v rámci řešení projektů VaV (nejvíce přírůstků bylo získáno do podsbírek mykologické, botanické, entomologické a zoologické), výměnou s přírodovědeckými institucemi v zahraničí (např. herbářové položky do botanické podsbírky) a dary jednotlivých přírodnin a malých kolekcí od spolupracujících tuzemských a zahraničních odborníků a amatérských sběratelů. Další sbírkový materiál byl získáván spoluprací se ZOO Praha (kadávery uhynulých zvířat). K významným akvizicím patří dary a částečně i koupě typového materiálu do všech podsbírek PM v rámci výzkumného projektu NAKI DF12P010VV021. Mezi nejpočetnější akvizice se řadí vlastní sběry entomologického materiálu při výzkumných cestách do Číny a Chile (celkem 8000 exemplářů hmyzu). Mineralogická podsbírka byla rozšířena zejména o vysoce estetické, expozičně využitelné krystalované minerály z lokalit Huanggang a Hezhang v Číně (koupě, P1P 1/2013). K nejvýznamnějším zakoupeným akvizicím patří meteorit – chondrit z pádu u Čeljabinska (Rusko) v únoru 2013 (podsbírka meteoritů, P1P 27/2013), srdcovitý brus olivínu (podsbírka broušených drahých kamenů, P1P 28/2013), krunýř želvy z jílovitých sedimentů sz. Čech (paleontologická podsbírka, P2P 14/2013) nebo typový materiál brouků čeledi Elateridae a Buprestidae, celkem 70 holotypů (entomologická podsbírka, P5P 4/2013). Nejvýznamnějším darem do entomologické podsbírky je rozsáhlá sbírka brouků západního palearktu prof. R. Veselého (P5P 5/2013). K dalším významným darům náleží regionální sbírka motýlů J. Sofka (P5P 1/2013), regionální sbírka brouků F. Hromady (P5P 3/2013) a sbírka typového materiálu mršníkovitých brouků O. Kaplera (P5P 2/2013). Antropologická podsbírka byla rozšířena o rozsáhlý soubor koster z pohřebiště Praha – Šporkova a odlitky čtyř nálezů dokumentujících fylogenezi člověka – *Homo neanderthalensis*, *Homo sapiens* a *Homo florensiensis* (P7P/2013).

Drúza

(12 x 10 x 8 cm) až 2 cm velkých dokonalých krystalů magnetitu, Huanggang, Čína (koupě, P1P 1/2013). Foto Mgr. Dalibor Velebil.

Drúza

(11 x 8 x 4 cm) až 1,5 cm velkých dokonale vyvinutých krystalů granátu – andraditu, Huanggang, Čína (koupě, P1P 1/2013). Foto Mgr. Dalibor Velebil.

Záchrana
vzácného
minerálu
ze sbírek
Národního
muzea

Nález meteoritu
je u nás vzácný

21

Krystaly chalkopyritu na sideritu

Až 2 cm velké, silně lesklé krystaly chalkopyritu na sideritu (12 x 11 x 8 cm), Hezhang, Čína (koupě, P1P 1/2013). Foto Mgr. Dalibor Velebil.

Část meteoritu

chondritu LL5 o hmotnosti 59,3 g z pádu u Čeljabinsku (Rusko) v únoru 2013 (koupě, P1P 27/2013). Foto Mgr. Dalibor Velebil.

Unikátní srdcovitý brus

(průměr cca 18 mm, hmotnost 18 karátů) olivínu z lokality Jangyon mine, Jangyon, Severní Korea (KLDK). Foto Mgr. Jiří Sejkora, Ph.D.

Krunýř fosilní želvy

Trionyx pontatus z břeštanských jílu. Originál publikovaný G. Laubem v roce 1896 (koupě, P2P 14/2013). Foto RNDr. Boris Ekrť.

Ukázka typového materiálu brouků

čeledi Elateridae (kovaříkovití) ze sbírky V. Kubáně (koupě, P5P 4/2013). Foto Mgr. Jiří Hájek, Ph.D.

2.2 Historické muzeum

HM vynaložilo na nákup sbírek 18 000,- Kč z rozpočtu NM, pro divadelní sbírku byl zakoupen scénický návrh Fr. Trösterera – Cyrano z Bergeracu (8 000,- Kč) a konvolut dopisů adresovaných K. H. Hilarovi (10 000,- Kč).

Oddělení pravěku a antického starověku získalo sbírkové předměty z doby halštatské, laténské a římské a z období raného středověku (6 př. č., 4 616 ks); etnografická sbírka byla obohacena krojovými oděvními součástkami z pozůstalosti prof. S. Havlíka a textiliemi, které prostřednictvím správkyň v Lánech darovali manželé Klausovi. Významné soubory získala darem i numismatická sbírka, např. kolekci 634 antických a keltských mincí nebo nález 70 pražských grošů z okolí Českého Brodu. Sběrka tělesné výchovy a sportu získala kolekci oblečení českých olympioniků z LOH v Londýně 2012, historické součásti hokejové výstroje a pozůstalosti M. Ejema a E. Bosáka. Sběrka ONČD dostala např. pamětní list z posledního zasedání FS ČSFR 1992, datový disk se vzpomínkami pamětníků od nadace Charty 77, divadelní kostýmy z Divadla na Vinohradech pro A. Mandlovou a N. Gollovou; soubor fotografií a korespondence důstojníka Karla Fischera z italské fronty z let 1914–1918 a 4 pamětní medaile.

Bronzová medaile

pro českou hokejovou reprezentaci z MS 2012, H7H-43621.

Brankářská vyrážka a lapačka

H7H-43622.

Upomínkový talíř

z pozůstalosti Miloslava Ejema, předsedy volejbalové asociace, H7H-43707.

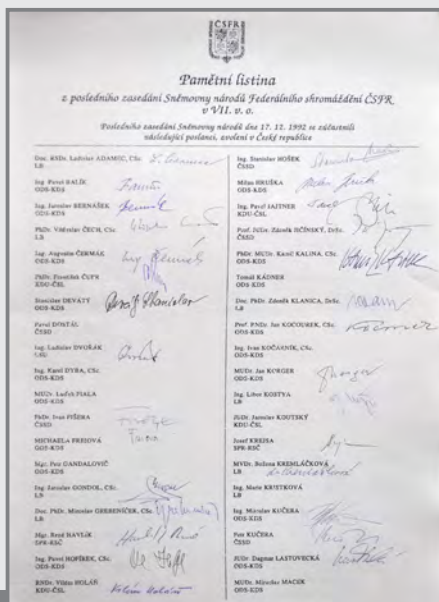
Konvolut

čtyř oficiálních pamětních medailí z počátku 20. století.

Karel Fischer 1889–1950

dar, fotografie z italské fronty z období „Velké války“.

Pamětní list

z posledního zasedání Federálního shromáždění ČSFR z roku 1992.

Datový disk

se vzpomínkami pamětníků-seniorů (dar od Nadace Charty 77).

24

2.3 Knihovna Národního muzea

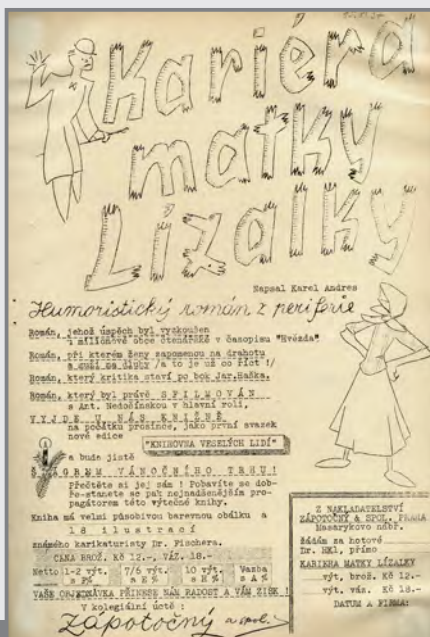
Sbírková akviziční činnost KNM v roce 2013 nebyla založena na nákupech, ale na přípravě velkého množství darů k projednání Poradním sborem NM v sekci KNM. Bude svolán za tímto účelem až v roce následujícím a dary zatím nebyly potvrzeny oficiálními smlouvami. V roce 2013 se podařilo výrazně doplnit doklady k vývoji knižní kultury. Zvláště obsáhlá je nabídka souboru ilustrací, plakátů, užité grafiky, exlibris, novoročenek a archiválií ilustrátorky Dany Puchnarové z Dobřichovic. Od Zdeňka Mázla získala KNM darem soubor archiválií (rukopisy vlastní, korespondence s institucemi) a jeho knižní a časopisecké ilustrace. Velmi cenným přírůstkem je archiv propagačních cyklostylů nakladatelství Zápotočný a spol. pro knihkupce a obchodníky z let 1937 až 1949. Od akad. mal. Kateřiny Černé získalo NM její soubor ilustrací, exlibris, štočků, archiválií a publikací. Rozsahem největší přírůstek je dar archivu pražského nakladatele Bohuslava Ruppá od Jany Radové, dcery tohoto významného křesťansky orientovaného nakladatele. Knižní fond bibliofilů byl zásadním způsobem doplněn o současné bibliofilské tisky Ateliéru Krupka v Úvalech u Prahy a pražského nakladatelství Aulos. Do tohoto knižního fondu přibyla také faksimile Šumavy umírající a romantické Josefa Váchala. Do doprovodné dokumentace ke sbírkám byly zařazeny nové novoročenky, pozvánky a doklady k výstavě ze sbírek oddělení. Oddělení rukopisů a starých tisků přednostně zpracovávalo akvizice z minulých let.

Národní muzeum získalo krásné dřevoryty známé ilustrátorky

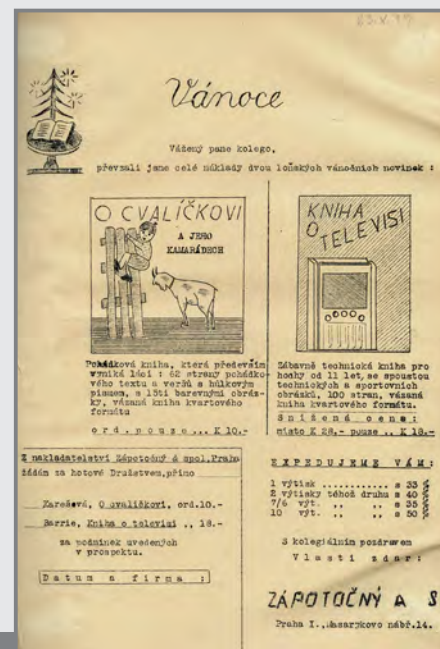

Na návštěvě u ilustrátora Zdeňka Mázla

Propagační cyklostyl

nakladatelství Zápotočný a spol. pro knihkupce a obchodníky z 15. 11. 1937.

Propagační cyklostyl

nakladatelství Zápotočný a spol. pro knihkupce a obchodníky z 23. 10. 1939.

Ilustrace akad. mal. Kateřiny Černé

ke knize Zofie Chądzyńské Řád za lásku, perokresba (vyšla v nakladatelství Albatros v roce 1987).

Exlibris

MUDr. Tomáše Němce od akad. mal. Kateřiny Černé, suchá jehla, 1980.

Studie k ilustraci Orfeus a Homér

doc. akad. mal. Dany Puchnarové pro knihu Teodora Parnickiho Stříbrní orlí, autotypie, 1981 (vyšla v nakladatelství Vyšehrad v roce 1982).

Ilustrace

doc. akad. mal. Dany Puchnarové ke knize Teodora Parnickiho Stříbrní orlí (vyšla v nakladatelství Vyšehrad v roce 1982).

2.4 Náprstkovo muzeum

V roce 2013 bylo pro sbírky NpM získáno 1433 předmětů – z toho 9 kusů nákupem, 241 darem a 1183 položek ze starých zásob.

V případě zakoupených předmětů se jedná o soubor osmi předmětů denní potřeby ze Zimbabwe a Malawi a ženskou halenu z Mexika od Jaroslava Olši jr. Mezi dary jsou rovnoměrně zastoupeny všechny podsbírký Náprstkova muzea. Podsíbírka pravěku a starověku Předního východu a Afriky byla rozšířena o soubor staroegyptských starožitností, které se do českých zemí dostaly již v 19. století. Etnografická sbírka byla obohacena mimo jiné o dar starosty súdánského hlavního města a guvernéra státu Chartúm, který během své návštěvy České republiky zavítal také do Národního muzea. Do asijské podsbírký a etnografické podsbírký byly přijaty ceremoniální oděvy, které Václav Klaus získal během svých zahraničních cest ve funkci prezidenta republiky. Sbírky byly dále rozšířeny o předměty z Mexika, Spojených států amerických, Číny, Mongolska, Japonska, Indonésie, Uzbekistánu, Maroka, Súdánu, Madagaskaru nebo Etiopie.

Nově byly do inventáře muzea zapsány předměty související s osobou a dobou Vojty Náprstka a také Julia Zeyera.

Dar velvyslanectví Spojených států mexických

V Praze dne 14. 1. 2013 předal rada velvyslanectví, pan Diego del Corral. Barevný papírový kontejner „piñata“ ve formě hvězdice se sedmi rohy symbolizujícími sedm smrtelných hříchů. Mexický obřadní předmět používaný dnes při dětských vánočních hrách i narozeninových oslavách.

Dar od Shaun Peterson

Potěr – lososi, barevný grafický list, autor Shaun Peterson, indiánský umělec z Washingtonu, USA. Pan Peterson grafický list osobně daroval Náprstkovu muzeu 19. 11. 2013 při své návštěvě Prahy.

2.5 České muzeum hudby

Největší podíl na akvizicích Českého muzea hudby (ČMH) měl v roce 2013 vlastní sběr a drobné dary, zejména tištěných hudebnin, tiskové dokumentace a zvukových nosičů.

Mezi nejvýznamnější akvizice patří klavír z dílny náchodského klavírníka Johanna Riedela z poloviny 19. století, zakoupený ze soukromé rakouské sbírky díky dotaci Ministerstva kultury České republiky (MK ČR). Z vlastních zdrojů muzeum nakoupilo několik drobnějších akvizic, zvláště předměty pocházející z majetku rodiny Bedřicha Smetany, např. vlastní malbu jeho druhé manželky Bettiny a vzácně dochovaný ojedinělý soubor materiálů k cirkusové hudbě. Centrum pro dokumentaci populární hudby a nových médií pracovalo na metodice a sběru dokumentace současnosti v oblasti elektronické taneční hudby a orální historie.

Klavír Johann Riedel, Náchod (1855)

Malba krajiny

od Bettiny Smetanové, druhé manželky
Bedřicha Smetany.

28

3 Preventivní ochrana a ošetření sbírek

odbor	PM		HM		KNM		NpM		ČMH		Celkem	
	počet inv. čísel (evid. jednotek)	tj. počet předmětů (ks)	počet inv. čísel (evid. jednotek)	tj. počet předmětů (ks)	počet inv. čísel (evid. jednotek)	tj. počet předmětů (ks)	počet inv. čísel (evid. jednotek)	tj. počet předmětů (ks)	počet inv. čísel (evid. jednotek)	tj. počet předmětů (ks)	počet inv. čísel (evid. jednotek)	tj. počet předmětů (ks)
počet ošetřených sbírkových předmětů celkem	141200	176628	799	847	197	197	3221	3221	283	597	145700	181490
z celku												
preparování	4941	39991	0	0	0	0	0	0	0	0	4941	39991
konzervování	136252	136571	601	644	6	6	2976	2976	11	11	139846	140208
restaurování	6	65	197	202	191	191	245	245	272	586	911	1289
tvorba modelů	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	2	2
z celku												
dodavatelsky	253	24605	53	55	0	0	0	0	5	358	311	25018
vlastními silami	140947	152023	746	792	197	197	3221	3221	278	239	145389	156472
		v Kč		v Kč		v Kč		v Kč		v Kč		v Kč
celkové náklady na ošetření sbírkových předmětů		564646		419977				60000		62275		1106898
z celku												
rozpočet NM		169324		288221		0		60000		21275		538820
dotace MK (ISO)		192000		0		0		0		0		192000
sponzoring		0		0		0		0		0		0
ostatní zdroje		203322		131757		0		0		41000		376079

3.1 Přírodovědecké muzeum

Ve všech depozitárních objektech PM byla provedena jarní a podzimní chemická desinsekce depozitářů a uloženého sbírkového materiálu. Výrazné zlepšení preventivní ochrany sbírkových předmětů bylo dosaženo jejich dalším ošetřením po předchozím přestěhování z HB NM a novým způsobem jejich stálého uložení (zejména v podsбірce mineralogické a paleontologické). Zbývající část předmětů mineralogické a petrografické podsбірky byla vlastními silami přestěhována z posledního mimopražského depozitáře Mříčná u Jilemnice do HP a objekt byl předán zpět pronajímateli. V polovině roku 2013 bylo dokončeno definitivní uložení mineralogické podsбірky v systematické evidenci do zásuvek kompaktorů. Paleontologický materiál přestěhovaný z HB NM (cca 195 000 ks) byl vybalen z původních dřevěných bedniček, očištěn, ošetřen (konzervace, penetrace a lepení vzorků) a po adjustaci do nových kartonových obalů uložen do kompaktorů. Další herbářové položky mykologické podsбірky (665 herbářových balíčků) prošly desinsekcí vymražením. Herbářové položky byly po ošetření překládány do nových kartonových ukládacích obalů. Mikroklimatické podmínky v depozitářích oddělení zoologie, mykologie a botaniky v HP (sekce C a D2) se po realizaci I. etapy inovace vzduchotechniky výrazně zlepšily. Další etapa inovace vzduchotechniky byla v roce 2013 dokončena v sekci B (oddělení antropologie a entomologie). Preparace sbírkových předmětů probíhala zejména vlastními silami, nejvíce v entomologické podsбірce (16 435 exemplářů hmyzu). Pro botanickou podsбірku bylo dodavatelsky preparováno 10 000 herbářových položek československého herbáře v hodnotě 192 000,- Kč (program ISO/D). Zoologické oddělení se zaměřilo na restaurování sbírkových předmětů určených pro expozici Archa Noemova (10 ks velkých preparátů zvířat a několik stovek drobných exponátů). V druhé polovině roku 2013 bylo zahájeno externí restaurování historického skleněného modelu chobotničky, poškozené při stěhování z HB NM. Pokračovalo každoroční doplňování tekutinových preparátů zvířat a patologických preparátů antropologické podsбірky denaturovaným lihem. Celkem 2306 antropologických sbírkových předmětů bylo ošetřeno, přebaleno a uloženo do nových krabic v kompaktních regálech. Depozitáře botanického oddělení byly z dotace programu ISO/D dovybaveny herbářovými krabicemi (1100 ks v hodnotě 396 638,- Kč). Pro uložení dalších sbírkových předmětů v depozitářích HP byly z prostředků NM pořízeny různé ukládací obaly (kartonové krabice a krabičky a polyetylenové obaly), etikety a karty v hodnotě 186 000,- Kč. Z důvodu rozšíření úložné kapacity depozitářů paleontologického oddělení byla realizována přestavba regálových kompaktorů na jednostranné a oboustranné zásuvkové. V souladu s investičním záměrem přestěhování entomologických sbírek a pracovišť ze zámku v Kunraticích do HP (sekce B) byly entomologické depozitáře vybaveny 100 ks speciálních entomologických skříní pro uložení lepidopterických sbírek oddělení (dalších 100 ks skříní bude dodáno v roce 2014).

Definitivní systematické uložení

mineralogické podsбірky v zásuvkách kompaktorů.
Foto Mgr. Dalibor Velebil.

30

Stav herbářové položky

Acanthus spinosus (Acanthaceae) botanické podsbírký před preparací (ISO/D 2013).
Foto Mgr. Otakar Šída.

Definitivní uložení

další části československého herbáře botanické podsbírký po externí preparaci (ISO/D 2013).
Foto Mgr. Otakar Šída.

3.2 Historické muzeum

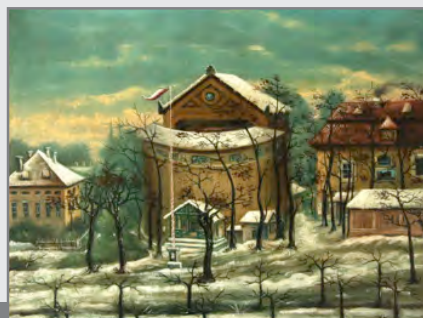
Historické muzeum pokračovalo v roce 2013 s ošetřením sbírkových předmětů zejména prací vlastních restaurátorů s prioritou připravit předměty pro vystavení či zapůjčení. Dále pokračovala optimalizace klimatu a dlouhodobého uložení sbírek v depozitářích v Terezíně. Restaurátoři v průběhu roku provedli očistu všech expozic HM, podíleli se na instalacích výstav a společně s kurátory prováděli pravidelné kontroly stavu zapůjčených předmětů HM do expozic jiných institucí.

Ze zdrojů NM byly v roce 2013 dodavatelsky zrestaurovány 2 obrazy z historické sbírky (30 750 Kč) a 1 obraz z divadelní sbírky (14 700 Kč). Z historické sbírky bylo na náklady Uměleckoprůmyslového muzea v Praze zkonzervováno 18 poutních odznaků. Při studentských praxích zrestaurovali studenti VOŠTR, VŠCHT v Praze a VOŠ Turnov 25 sbírkových předmětů a v rámci semestrálních a bakalářských prací 9 sbírkových předmětů. Restaurátoři HM dále vyrobili kopii sochy Karla IV. pro stálou expozici muzea v Norimberku a zrestaurovali 67 předmětů jiných institucí určených zejména pro výstavní účely NM.

Vitráž

s motivem Upálení mistra Jana Husa, stav po restaurování.

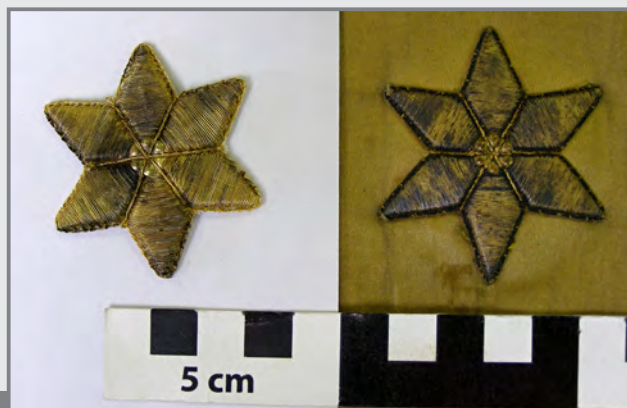
Restaurování obrazu „Aréna v Kravíně v zimě“

dodavatelsky restaurovala akad. mal. Olga Trmalová (stav před a po restaurování).

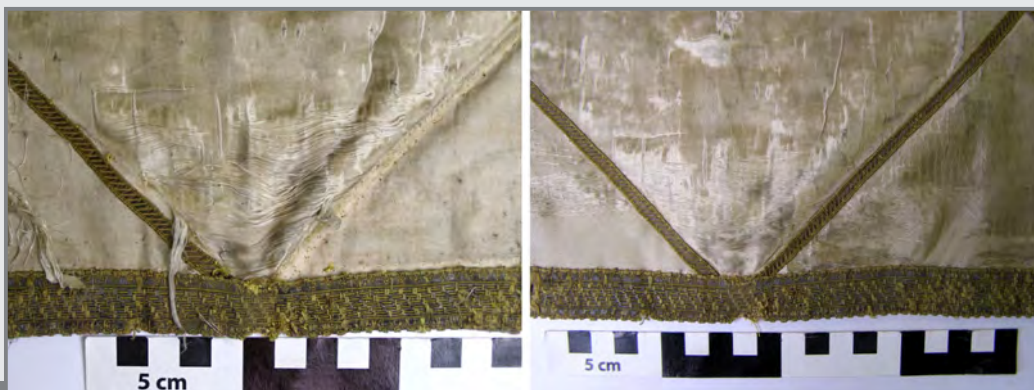

Závěs z královské lóže Národního divadla,

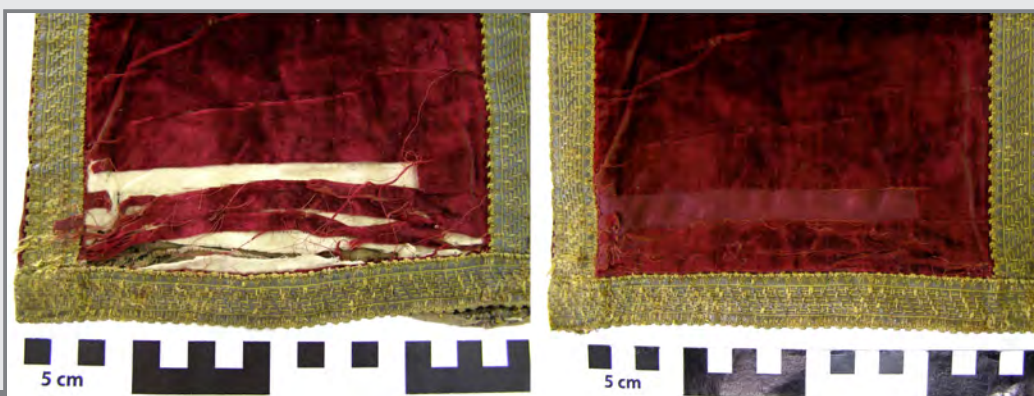
stav po restaurování; srovnání nově vyrobené hvězdy s jednou z původních dochovaných hvězd.

Stav podšívky před a po restaurování

Stav podšívky před a po restaurování

**Rudolf Vácha: Pištěkova letní aréna
na Královských Vinohradech, 1883**

obraz restaurovaný do stálé expozice MČLC v Prachaticích.

Kopie sochy Karla IV.

vyrobená pro stálou expozici muzea v Norimberku.

33

3.3 Knihovna Národního muzea

Klimatické poměry v depozitářích v Nové budově Národního muzea, v Terezíně a na Zbraslavi jsou stabilizované a vhodné pro dlouhodobé uchování sbírek (pravidelně monitorováno). Pouze u klimatizovaných terezínských depozitářů se v roce 2013 projevovaly problémy se vzduchotechnikou (časté výpadky). Nebezpečí ohrožení depozitářů v Terezíně povodní v červnu 2013 si vyžádalo dočasné vystěhování přízemí a zde uloženého mobiliáře historických knihoven a částečně i depozitářů v prvním patře objektu T II. Terezín, tedy ani depozitáře, naštěstí zaplaven nebyl, nedošlo ani ke zvýšení vlhkosti v objektu. Nejvzácnější část rukopisů a starých tisků, která byla v této době evakuována do Prahy, však definitivně zůstala ponechána v hlavním městě. Aktuálně totiž proběhne úprava prostor pro budoucí trezorový depozitář v Nové budově NM, v němž budou dočasně uloženy nejvzácnější rukopisy a staré tisky. Přechodný depozitář KNM na Zbraslavi povodeň neohrozila, objekt zámku prokázal obdivuhodnou schopnost udržet únosné klimatické hodnoty i přes zvýšení vlhkosti v jeho okolí. Z tohoto místa neproběhla žádná sbírková evakuace, protože zkušenost z povodní v roce 2002 ukázala, že může dojít nejvýše k průsakovému zaplavení sklepů zámku. Jiných depozitárních objektů, v nichž má KNM své sbírky a fondy uloženy, se ohrožení povodní netýkalo. Všechny objekty jako každoročně prošly plynovou desinsekcí.

V oblasti preventivní ochrany sbírek se díky nákupu nekyselého obalového materiálu pokračovalo v přemísťování sbírek do ochranných krabic (kramářské písně, nakladatelské archivy a osobní fondy) s cílem zajistit do roku 2018 kompletní vhodné přebalení všech sbírek v podsbírcce dokladů k vývoji knižní kultury. V konzervační dílně bylo vyrobeno 14 ks ochranných krabic pro svazky rukopisů a starých tisků.

Restaurátorské a konzervátorské práce a zásahy byly soustředěny na sbírky oddělení knižní kultury (23 sbírkových předmětů – kolekce kramářských tisků) a především na sbírky oddělení rukopisů a starých tisků (v konzervátorské dílně KNM prošlo 42 svazků kompletním restaurováním, 39 svazků částečným restaurováním, 75 svazků bylo ambulantně restaurováno v terezínském depozitáři, do 10 svazků byly vlepeny mapy kdysi vyřezané, 6 ks rukopisných zlomků bylo zapaspartováno).

Restaurování starého tisku

z roku 1576 Hippiatria, sign. 82 C 17.

Restaurovaná stránka starého tisku

sign. 82 C 17.

Kompletní restaurování starého tisku

sign. 14 E 132. Rozpadlá vazba, potrhané listy.

Starý tisk

sign. 14 E 132 po kompletním restaurování.

Oprava zlomené dřevěné desky starého tisku

sign. Nostic E 343.

Opravená deska vazby starého tisku

sign. Nostic E 343.

35

3.4 Náprstkovo muzeum

Péče o sbírky v Náprstkově muzeu zajišťuje oddělení péče o sbírky, které realizovalo plánované úkoly preventivní konzervace a restaurování především vlastními silami. K nejnáročnějším projektům patřila příprava výstavy Čas zámořských objevů, demontáž stálé expozice Indiánských kultur Severní a Jižní Ameriky a rozsáhlé stěhování etnografických sbírek. Zdárně pokračovala spoluúčast na projektu NAKI v oblasti ochrany prostředí sbírek jak při sledování základních hodnot prostředí v asijských depozitářích v Horních Počernicích, tak při zajišťování a sledování náročných klimatických podmínek výstavy Čas zámořských objevů. Významným přínosem bylo udělení dotace MK ČR z operativního programu ISO na zhotovení dvou klimatizovaných skříní pro uložení historického fotomateriálu v ÚD Terezín.

V rámci spolupráce s kurátory bylo celkem ošetřeno 3220 sbírkových předmětů.

3.5 České muzeum hudby

Restaurování hudebních nástrojů bylo soustředěno především na dechové žesťové nástroje, které byly zároveň dokumentovány, zpracovávány a nově ukládány.

Na základě výsledků auditu uložení papírových sbírek probíhalo přebalování a restaurování sbírek, zčásti za podpory ISO (listinné materiály, ikonografie a zvukové nosiče), zčásti vlastní výrobou individuálních obalů. Průběžně probíhalo restaurování hudebnin vysušených po povodni a dalších papírových sbírek. Z materiálu přebalů hlasů dvou hudebnin z 18. století z historické hudební sbírky z Polné se podařilo zkompletovat pergamenové fragmenty latinského antifonáře z 15. století českého původu. V souvislosti s vědeckým výzkumem bylo dokončeno restaurování a adjustace daguerrotypie mladého Bedřicha Smetany z roku 1843, velmi raný příklad portrétu vytvořeného technikou daguerrotypie, který se dochoval a jenž je datován.

Fragmenty latinského antifonáře

pergamen, česká chorální notace, 15. století. Českou provenienci potvrzují také české rubriky na jednom ze zlomků. sign. Nostic E 343.

36

Bedřich Smetana, daguerrotypie

pořízená pravděpodobně jeho strýcem v roce 1843. Stav před a po restaurování.

4 Odborná správa sbírek

odbor	PM		HM		KNM		NpM		ČMH		Celkem	
	počet inv.čísel (evid. jednotek)	tj. počet předmětů (ks)	počet inv.čísel (evid. jednotek)	tj. počet předmětů (ks)	počet inv.čísel (evid. jednotek)	tj. počet předmětů (ks)	počet inv.čísel (evid. jednotek)	tj. počet předmětů (ks)	počet inv.čísel (evid. jednotek)	tj. počet předmětů (ks)	počet inv.čísel (evid. jednotek)	tj. počet předmětů (ks)
počet nově zapsaných čísel dle zápisu do CES	4677	7489	16250	20990	1828	1828	2697	2697	4117	10417	29569	43421
evidence chronologická	150	2927	1324	5116	0	0	839	839	126	6810	2439	15692
evidence systematická	4527	4562	14926	15874	1828	1828	1858	1858	3991	3607	27130	27729
počet vyřazených inventárních čísel ze sbírkové evidence v r. 2013	186	3257	21	35	0	0	4	4	17	17	228	3313
evidence v počítačových databázích												
celkem	473652	905395	720350	956654	55092	55092	116286	116286	48813	48813	1414193	2082240
z toho zapsaných v r. 2013	26151	48971	27639	46648	3886	3886	8143	8143	20426	20426	86245	128074
revize	13228	24364	0	0	0	0	787	787	112	112	14127	25263
počet inventarizovaných evidenčních čísel (dle výkazu MK ČR)	59063	6141856	149697	166648	11 012	11 012	18621	18621	19515	19515	257908	6357652
zápůjčky sbírkových předmětů celkem	712	8116	7673	7734	68	68	1861	1861	239	239	10553	18018
z celku					0	0						
na výstavy v tuzemsku	214	248	5217	5259	68	68	1856	1856	239	239	7594	7670
na výstavy v zahraničí	4	4	192	211	0	0	5	5	0	0	201	220
badatelům v tuzemsku	486	1862	4933	4933	0	0	0	0	0	0	5419	6795
badatelům v zahraničí	6	6000	0	0	0	0	0	0	0	0	6	6000
na propagaci a popularizaci v tuzemsku	2	2	1413	0	0	0	0	0	0	0	1415	2
na propagaci a popularizaci v zahraničí	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

38

4.1 Přírodovědecké muzeum

Odborné zpracování sbírek PM bylo v roce 2013 zaměřeno na odbornou revizi starších, dosud nezpracovaných muzejních fondů přestěhovaných z HB NM a na systematickou evidenci předmětů v chronologické evidenci vzhledem k tříleté lhůtě na jejich zpracování. Většina materiálu získaná při terénních výzkumech byla do doby ukončení řešení těchto úkolů evidována v doprovodné dokumentaci k jednotlivým podsbírkám. Souběžně s fyzickou a odbornou revizí a inventarizací byla prováděna reorganizace dřívějšího systému uložení sbírkových předmětů v podmínkách nových depozitářů v HP. V rámci přípravy stěhování entomologických sbírek ze zámku v Kunraticích do depozitářů v HP (sekce B2) pokračovala kritická odborná revize a reorganizace vybraných částí této podsbírký. Roční kvóta inventarizace byla v PM naplněna na 65,43 %, tj. 58 774 evidenčních čísel odpovídajících 6 141 856 ks předmětů (zejména v podsbírcce entomologické). Závěrečnou zprávou byla ukončena periodická inventarizace podsbírký tektitů. Interní kontrola NM proběhla v podsbírkách geologické a botanické. Pokračovala i digitalizace starší písemné sbírkové evidence do dílčích databází jednotlivých oddělení, v PM je do elektronické formy převedeno již 473 652 inventárních čísel evidenčních záznamů (tj. 905 395 předmětů). U nově prováděné evidence botanických herbářových položek jsou aplikovány čárové kódy.

4.2 Historické muzeum

Inventarizace probíhala v HM obvyklým způsobem. HM1 zpracovalo v systematické evidenci II. stupně v databázi DEMUS 1 978 sbírkových předmětů z fondu pravěku a raného středověku a 52 předměty ve fondu klasické archeologie – inventarizace byla splněna na 128 %. Numismatické oddělení pokračovalo v průběžném pořádání sbírky v ÚDT II, vytvářelo novou systematiku sbírky a novou lokaci. Divadelní oddělení zaevidovalo do databáze BACH 12 přírůstků (17 253 předmětů) a začalo transport dat do databáze Musaion, v rámci DKRVO bylo digitalizováno téměř 1000 skleněných negativů.

4.3 Knihovna Národního muzea

Fondy KNM jsou částečně spravovány podle knihovního zákona, částečně podle sbírkového zákona. Ve správě podsbírký se oddělení základní knihovny věnovalo jen knihovnické katalogizaci revizi knihovního fondu, sbírkovou inventarizaci dokončilo v roce 2012. V oddělení rukopisů a starých tisků byly podrobně zkatalogizovány dva nové soubory starých tisků získané Knihovnou Národního muzea v posledních letech. Jde především o 44 knih zakoupených od Ing. Doležala ze Žďáru nad Sázavou a 47 knih, které KNM získala darem od Moravské zemské knihovny. Oba knižní celky jsou pozoruhodné především co do své provenienční struktury. Soubor knih Ing. Doležala obsahuje kromě toho také dosud neznámé prvotiskové vydání Catonových distich. Záznamy všech těchto knih jsou součástí on-line katalogu oddělení KNM 2 (<http://opac.nm.cz>). Do přírůstkové knihy oddělení byly zapsány 2 knihy a celkem bylo zkatalogizováno 117 svazků. Inventarizační kvóta byla několikanásobně překročena kontrolou 100 svazků. Oddělení časopisů inventarizovalo kvótu 12 sbírkových jednotek. Oddělení knižní kultury zpracovalo v chronologické evidenci 2362 jednotek (předmětů), v systematické 1815 a vyřadilo 94. Nově zapsáno bylo 3769 jednotek. Inventarizovalo se 11 000 jednotek. Díky grantům aplikovaného výzkumu a vývoje NAKI (Tisky 16. století v zámeckých knihovnách ČR; PROVENIO: Metodika výzkumu knižních proveniencí) se pokročilo v metodice zpracování a databázích těchto specializovaných problémů správy a dokumentace sbírek.

4.4 Náprstkovo muzeum

V roce 2013 bylo odborně zdokumentováno 1431 předmětů, odborně revidováno 787 předmětů. V roce 2013 byla provedena první část generální revize podsbírký mimoevropské etnografie. V ostatních podsbírkách probíhala inventarizace podle stanovených kvót (15 361 položek), vyjma podsbírký pravěku a starověku, jejíž depozitář byl v důsledku povodňové situace na začátku června 2013 preventivně evakuován. Ve všech podsbírkách probíhala katalogizace nových přírůstků a významně pokročilo zpracování starších fondů. Na výstavy v tuzemsku bylo zapůjčeno celkem 1856 sbírkových předmětů, do zahraničí 5 předmětů. Sbírký byla intenzivně využívána domácími i zahraničními badateli.

4.5 České muzeum hudby

Katalogizace sbírek ČMH probíhala v systému VERBIS, a to včetně hudebních nástrojů a sbírek Centra pro dokumentaci populární hudby a nových médií. Částečná rekatalogizace, která přináší opravu starších nevyhovujících záznamů nebo jejich výrazné zpřesnění, probíhala podle potřeb jednotlivých fondů a v podsírkách, kde proběhla generální revize. Dokončena byla počítačová rekatalogizace 16 800 monografií knihovny. Záznamy jsou průběžně zpřístupněné badatelům prostřednictvím opacu PORTARO na internetových stránkách NM. ČMH se stalo aktivním příspěvatelem do Souboru národních autorit při NK ČR.

Vedle vlastní katalogizace proběhla za podpory MK ČR další etapa úplné retrokonverze historické evidence hudebnin do VERBIS. Inventarizace sbírek probíhá po dokončení dvou podsbírek ve zbývajících odděleních v souladu s plánem, tak, aby byla zajištěna inventarizace všech sbírek v zákonném termínu.

5 Dokumentace sbírek

odbor	PM		HM		KNM		NpM		ČMH		Celkem	
	počet inv. čísel (evid. jednotek)	tj. počet předmětů (ks)	počet inv. čísel (evid. jednotek)	tj. počet předmětů (ks)	počet inv. čísel (evid. jednotek)	tj. počet předmětů (ks)	počet inv. čísel (evid. jednotek)	tj. počet předmětů (ks)	počet inv. čísel (evid. jednotek)	tj. počet předmětů (ks)	počet inv. čísel (evid. jednotek)	tj. počet předmětů (ks)
počet nově dokumentovaných sbírkových předmětů	14194	19379	13263	13263	6124	6124	6677	6677	526	10024	40784	55467
z celku												
dokumentace analogová	0	0	1420	1420	0	0	0	0	0	0	1420	1420
dokumentace digitální	14189	19355	9648	9648	6124	6124	6677	6667	526	10024	37164	51818
dokumentace kresebná	5	24	598	598	0	0	0	0	0	0	603	622

6 Badatelský servis

odbor	PM	HM	KNM	NpM	ČMH	Celkem NM
	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet	Počet
Počet domácích badatelů	480	429	230	68	163	1370
Počet zahraničních badatelů	283	25	10	19	48	385
Počet návštěv domácích badatelů	1085	648	479	138	541	2891
Počet návštěv zahraničních badatelů	316	27	11	37	160	551
Počet studovaných sbírkových kusů domácími badateli	26786	54154	4921	2847	6646	95354
Počet studovaných sbírkových kusů zahraničními badateli	10145	1313	18	3200	574	15250

40

**IV.
Poskytování
informací
podle zákona
č. 106/1999 Sb.,
o svobodném
přístupu
k informacím**

IV. Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Výroční zpráva v oblasti poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, za rok 2013.

Podle ust. § 18 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, je organizace povinna zařadit do své výroční zprávy samostatnou část s názvem „Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím“.

V roce 2013 nebyla do Národního muzea doručena žádná žádost o informace.

I přesto, že v roce 2013 nebyla doručena žádná žádost, lze konstatovat, že Národní muzeum plní své povinnosti, které mu zákon o svobodném přístupu k informacím ukládá.

42

V.
Péče
o knihovní
fondy

Centrálním knihovnickým pracovištěm NM je Knihovna Národního muzea (dále jen KNM), která zajišťuje akvizici a základní zpracování knih pro všechny odbory NM a jejich oborové knihovny. Jistou samostatnost v akvizici i správě mají v rámci NM Knihovna hudebněhistorického oddělení Českého muzea hudby a Knihovna Náprstkova muzea, které byly historicky budovány jako samostatné – v Českém muzeu hudby jde o tzv. sbírkové knihovny. Knihovna Národního muzea spravuje část svých fondů jako sbírky zapsané v Centrální evidenci sbírek, většinu svých fondů však eviduje a zpracovává podle knihovního zákona. (Péče o sbírkové knihovní fondy – viz kapitola II.3 a III.) Vedle jiných průběžných činností, které jsou standardní, stojí za pozornost generální revize výpůjček z KNM oddělení jiných složek v NM. V době po druhé světové válce k takové kontrole ještě nedošlo a je prováděna druhým rokem, přičemž počet výpůjček je cca 20 000 knih. Nyní je zkontrolována asi jedna třetina z tohoto množství.

1. Akvizice

V oblasti soudobé literatury KNM pokračovala v soustavném doplňování knihovního fondu dle sběrného programu - s důrazem na knihovnictví a knihovědu, literární vědu, historii a pomocné vědy historické, dějiny věd, dějiny novinářství, regionální literaturu, muzeologii a přírodní vědy. Akvizice domácí produkce probíhala především formou tzv. placeného povinného výtisku (PPV – dotace MK ČR, oddělení základní knihovny KNM), zahraniční literatura byla získávána především výměnou a koupí (oddělení výměny). Produkce periodického tisku přicházela do KNM v kompletním množství titulů vydaných na území České republiky v roce 2013, a to na základě tzv. bezplatného povinného výtisku podle tiskového zákona. Dalším zdrojem byly dary - zejména jednotlivé knižní dary od osob a vydavatelů a finanční prostředky z vědeckých grantových projektů určených pro nákup odborné literatury. KNM (odd. základní knihovny a oddělení mezinárodní výměny) vynaložila na nákup domácí a zahraniční literatury celkem 1 500 000 Kč (knihy, periodika, databáze): 750 tisíc Kč činila dotace na nákup českých neperiodických publikací (tzv. placený povinný výtisk – získáno 2567 knih), 750 tisíc Kč z rozpočtu NM na odborné domácí a zejména zahraniční knihy (získáno 154 knih) , periodik (získáno 140 titulů českých a 60 titulů zahraničních) a databází pro KNM a oddělení NM. Oddělení časopisů KNM zaznamenalo přírůstek 5004 svazků od 4 430 titulů.

Další publikace získala KNM výměnou a darem – především mezinárodní výměna publikací má stále v akvizici své nezastupitelné místo, a to i přes značné změny ve vydávání odborné literatury (zejména významný nárůst elektronických periodik): výměnou dochází na 130 titulů periodik a na 1500 titulů knižních kontinuací.

Projekt
Monasterium
pomohl
Národnímu
muzeu

44

2 Správa a ochrana knihovních fondů

Jednotlivá oddělení KNM mají své specifické přístupy ke správě svých fondů podle druhu svého materiálu a evidence. Oddělení rukopisů a starých tisků, oddělení knižní kultury a částečně oddělení základní knihovny a oddělení časopisů spravují fondy v režimu sbírky (CES), o tom viz kapitola III.

2.1 Evidence a dokumentace

Oddělení základní knihovny KNM ve spolupráci s oddělením mezinárodní výměny pokračovala ve zpracování přírůstků v automatizovaném knihovnickém systému KpWin ve verzi SQL. Katalogizace byla ukončena u 13 037 záznamů, do Souborného katalogu ČR bylo zasláno celkem 13 134 záznamů (z toho 7 165 záznamů se týkalo retrokonverze). V květnu 2013 proběhl přechod na novou verzi knihovnického systému - VERBIS. V knihovní inventarizaci bylo zkontrolováno 146 280 svazků knih.

Statistika fondu – přírůstky KNM zpracované v r. 2013 do elektronického katalogu Verbis:

2013	počet exemplářů zpracovaných ve Verbis	Kč
dar	2743	499 703
koupě	2070	750 447
výměna	879	716 058
PPV	2567	648 712
celkem	3 775	440 652,00

Jednotkou je zde kniha nebo ročník časopisu.

Oddělení časopisů KNM zkatologizovalo ve II. stupni evidence 5 231 svazků od 2000 titulů periodik, všechny svazky byly zapsány do elektronického knihovního systému. Knihovní revizí prošlo 3 250 titulů tzv. povinného výtisku periodik. Oddělení zámeckých knihoven zkatologizovalo fond Zámecké knihovny Radeníň a fond Zámecké knihovny Čechy pod Košířem, provedlo konverzi lokálních katalogů do programu Quarx. Celkový počet jednotek v počítačové databázi již dosáhl: 485 176, tj. nárůst 52.288 záznamů. Reinstalací a revizí prošlo 9463 svazků Zámecké knihovny Maleč.

V roce 2013 byla dokončena rekatologizace Knihovny hudebněhistorického oddělení Českého muzea hudby – monografie a započata byla rekatologizace periodik. Bylo vytvořeno celkem 1641 nových záznamů. Z převzatých záznamů katalogizace nových přírůstků bylo upraveno 266 záznamů. Záznamy jsou přístupné v on-line katalogu.

Knihovna Náprstkova muzea zpracovala v knihovním systému 4 545 nových přírůstků. Data z verze knihovního systému KpSys SQL byla převedena do nové verze Verbis. Do Souborného katalogu ČR bylo zasláno 867 záznamů a předáno ke zpracování 149 naskenovaných titulů periodik, které dosud v Souborném katalogu nejsou obsaženy. V nově zavedeném systému BACH bylo zapsáno 441 exlibris a pohlednic. Evidováno bylo 5652 dokumentů grafiky.

Úspěšně byly dokončeny projekty z dotací MK – VISK (Veřejné informační služby knihoven). VISK 5 – Odd. základní knihovny KNM pokračovalo 7. etapou v retrospektivní konverzi záznamů generálního katalogu, Knihovna hudebněhistorického odd. Českého muzea hudby provedla retrospektivní konverzi 4. části katalogu hudebnin. VISK 7 – Knihovna Náprstkova muzea reformátovala ve 3. etapě zpracování 15 532 stran krajanského periodika Slávia. VISK 9 – Knihovna hudebněhistorického oddělení Českého muzea hudby dosáhla zapojení do kooperativní tvorby národních autorit.

2.2 Ochrana

Ochranu knihovních fondů prováděla jednotlivá oddělení s ohledem na aktuální potřeby a podmínky svých pracovišť. Restaurování a konzervaci zajišťovalo pro své fondy Náprstkovo muzeum a České muzeum hudby ve svých dílnách. V KNM byl největší objem finančních prostředků (250 000,- Kč) věnován jako obvykle na vazbu povinného výtisku periodik, svázáno bylo 387 svazků novin a 141 svazků časopisů. Z jiných než provozních zdrojů bylo převázáno a základním způsobem restaurováno (oprava potrhaných stran) 49 svazků historických novin. Do ochranných obalů (krabicové obálky) bylo umístěno 2 455 nsvázaných titulových celků.

3 Badatelský servis

	KNM3	KNM4	NpM	Celkem
Počet domácích badatelů	294	23	60	377
Počet zahraničních badatelů	8	5	4	17
Počet návštěv domácích badatelů	899	27	182	1108
Počet návštěv zahraničních badatelů	22	7	76	105
Počet studovaných knih: domácí badatelé	5515	41	1001	6557
Počet studovaných knih: zahraniční badatelé	93	4	787	884
Počet digitálních kopií	2526	49	0	2575
Počet xerokopií	1453	19	75	1547
Meziknihovní výpůjčka	0	0	21	21
Konzultace	1380	96	37	1513

Evidence badatelů, kterým jsou zpřístupňovány fondy knihoven NM, se provádí ve dvou skupinách. Studovny KNM v nové budově NM, v Terezíně a na Zbraslavi evidují badatele sbírkových fondů (viz kapitola III.6.3) a rovněž tak jsou evidováni badatelé fondů Českého muzea hudby. Fondy oddělení časopisů (KNM3), oddělení zámeckých knihoven (KNM4) a Knihovny Náprstkova muzea (NpM) jsou vedeny jako nesbírkové a badatelské využití je vykázáno samostatně.

ARCHIV
MUSEA
KRÁL. ČES.

VI. Péče o archiválie

Procop Wilhelm Freiherr
anschwitz. Geboren zu Prag
Juni Anno 1719.

der Adelichem Frauen und Stauben, daß gegenwärtig-Stiftmässig-
so und nicht anderst, wie hier Vorgestellet wird, sich in wahrheit befinden, die darinnen benannt- Uralt
auch also auf einander gefolget seind; Welch- alles uns zum Theil aus Alten Bekundten, aus der Kön
sicherer Relatis, wie auch zum theil aus allgemeinem Ruf und eigen-Frischer Gedächtnus ganz wohl wissent
und Bedrückung Unserer Vortschaffen nicht nur

Archivní evidenci plně podléhá Archiv Národního muzea (ANM) a Čs. dokumentační středisko 1948–1989 (ČSDS). Část svých sbírek eviduje jako archiválie i Archiv tělesné výchovy a sportu (ATVS) v rámci HM a Náprstkovo muzeum (NpM). Divadelní odd. HM a Knihovna NM zatím čekají na vymezení kompetencí mezi evidencí CES a NAD.

Archivní fondy a sbírky jsou zapsány v celostátní evidenci Národního archivního dědictví (NAD), vedené OASS MV ČR v databázi PEvA (evidence 1. stupně). Pro evidenci 2. stupně (inventarizace a katalogizace) je užívána databáze BACH ProArchiv (Inventář, Fotoarchiv, Pečeti, Listiny). V průběhu roku byla prováděna generální inventura fondů a sbírek, vyhlášená MV ČR na období 1. 7. 2012–31. 12. 2013. Jednotlivá oddělení HM a NpM GI dokončilo a splnilo, pouze ANM byl povolen roční odklad.

ANM – Získal darem několik nových fondů (S. Bártil, A. Šubrťová, Almanach českých šlechtických a rytířských rodů) nebo dodatků k nim (např. J. Kříž, K. Kučera). PhDr. Miroslava Burianová dokončila inventarizaci osobního fondu Ant. Klimek (103 kart., 1852 inv. č.), PhDr. Milena Běličová a Jan Podškubka inventarizovali sbírku Latomica (10 kart., 302 inv. č.), Kateřina Pařízková reinventarizovala osobní fond Ant. Frič (17 kartonů a desky, 1561 inv. č.). Radka Pavlovská restaurovala 3 velmi poškozené šlechtické památníky (Sbírka rukopisů č. 7, 11, 22). V rámci projektu Monasterium byla dokončena digitalizace pergamenů (2331 ks, 6250 skenů), další dokumenty naskenovali pracovníci ANM a praktikantky.

ATVS – Mgr. Lucie Swierczeková inventarizovala osobní fondy Arnošt Černík – Dodatky (12 kartonů, 578 inv. č.) a Václav Antoš (1 karton, 32 inv. č.) a sbírku Motorismus (3 kartony, 130 inv. č.). Na eSbírkách bylo v r. 2013 zveřejněno 571 archiválií.

ČSDS – Mgr. Jitka Hanáková zpracovala na základě archivních fondů 26 odborných stanovisek pro Ministerstvo obrany ČR pro vydávání osvědčení o účasti jednotlivých osob na 3. odboji. Pokračovala digitalizace sbírky Rádía Svobodná Evropa, byly zdigitalizovány prepisy pořadu Události a názory za léta 1977 a 1989, celkem 14152 skenů.

NpM – Během GI byly identifikovány a založeny nové fondy (42 nových listů NAD, 78 kart.). Většina balíků nezpracovaného materiálu byla přitom nakartonována – především fondy A. R. Nykl (119 kart.), A. Sum (65 kart.), B. Krčil (33 kart.) atd. PhDr. Martin Šámal inventarizoval osobní fond Viktor Daneš (1 složka, 30 inv. č.); PhDr. Josef Ženka, Ph.D. a Lukáš Gavenda částečně zpracovali fond A. R. Nykl (119 kart., soupis materiálu). Marek Pilný zinventarizoval sbírku Historická parte (3 kart., 1063 inv. č.). Markéta Andělová inventarizovala a kompletně zdigitalizovala fond Čeněk Paclt (1 složka, 3 inv. č., 110 skenů). Byla zahájena systematická digitalizace sbírky Scrap-book (5538 skenů). Podařilo se získat a vybavit nový depozitář archivu v Horních Počernicích, díky čemuž mohlo být zahájeno postupné vystěhování archiválií z nevyhovujícího depozitáře v Liběchově. Ve spolupráci s HM proběhla na restaurátorském pracovišti v Terezíně dezinfekce vybraných archiválií (128 krabic). Významnou pomocí bylo získání grantu GA ČR na zpracování fondu A. R. Nykl (PhDr. J. Ženka, Ph.D.), díky němuž mohl být depozitář vybaven IT technikou, měřicím zařízením teploty a relativní vlhkosti (Data Logger) a mohl být pořízen obalový materiál za celkovou částku 55967,70 Kč. Další obalový materiál byl hrazen z prostředků DKRVO (9937,- Kč).

48

Evidence archiválií k 31. 12. 2013	HM3 Archiv NM	HM8-ATVS	HM9-ČSDS	HM	NpM	NM celkem
Celkem fondů a sbírek NAD	919	252	39	1210	123	1333
Celková metráž	3038,39	241,34	171,94	3451,67	211,77	3663,44
Celkový počet evid. jednotek	519015	17574	3267	539856	26608	566464

Přírůstky – evid. jednotky	HM3 Archiv NM	HM8-ATVS	HM9-ČSDS	HM	NpM	NM celkem
Dary	474	2	0	476	0	476
Převody	3	0	0	3	0	3
Nákupy	0	0	0	0	0	0
Vlastní sběr	1	1	0	2	0	2
Skartační řízení	40	0	0	40	0	40
Přírůstky evid. jednotek celkem	518	3	0	521	0	521

Přírůstky – metráž	HM3 Archiv NM	HM8-ATVS	HM9-ČSDS	HM	NpM	NM celkem
Dary	15,18	0,22	0	15,4	0	15,4
Převody	0	0	0	0	0	0
Nákupy	0	0	0	0	0	0
Vlastní sběr	0,04	0,11	0	0,15	0	0,15
Skartační řízení	4,41	0	0	4,41	0	4,41
Přírůstky metráže celkem	19,63	0,33	0	19,96	0	19,96

Přirůstky – částka Kč	HM3 Archiv NM	HM8-ATVS	HM9-ČSDS	HM	NpM	NM celkem
Rozpočet NM	0	0	0	0	0	0
Dotace MK (ISO)	0	0	0	0	0	0
Sponzoring	0	0	0	0	0	0
Ostatní zdroje	0	0	0	0	0	0
Přirůstky celkem Kč	0	0	0	0	0	0

Péče o archiválie – počet ks	HM3 Archiv NM	HM8-ATVS	HM9-ČSDS	HM	NpM	NM celkem
Konzervace	4	91	0	95	128	223
Restaurování	3	0	0	3	0	3
Celkem ks	7	91	0	98	128	226

Péče o archiválie – počet ks	HM3 Archiv NM	HM8-ATVS	HM9-ČSDS	HM	NpM	NM celkem
Dodavatelsky	3	0	0	3	0	3
Vlastními silami	4	91	0	95	128	223
Celkem ks	7	91	0	98	128	226

Péče o archiválie – částka Kč	HM3 Archiv NM	HM8-ATVS	HM9-ČSDS	HM	NpM	NM celkem
Rozpočet NM	0	0	0	3	0	0
Dotace MK (ISO)	0	0	0	0	0	0
Sponzoring	0	0	0	0	0	0
Ostatní zdroje	0	0	0	0	0	0
Celkem ks	0	0	0	0	0	0

Evidence a zpracování archiválií	HM3 Archiv NM	HM8-ATVS	HM9-ČSDS	HM	NpM	NM celkem
Počet nově evidovaných NAD	6	3	0	9	42	51
Počet NAD s přírůstkem 2013	10	10	0	20	0	20
Počet vyřazených NAD v r. 2013	0	0	0	0	0	0
Počet archivních pomůcek v PEVA	277	169	0	446	9	455
Z toho archivních pomůcek v el. databázi	85	39	0	124	8	132
Z toho zapsaných v roce 2013	2	4	0	6	0	6
Nezpracovaná metráž	2236,21	117,21	171,94	2525,36	170,33	2695,69
Zpracovaná metráž	802,18	124,13	0	926,31	41,44	967,75
Z toho inventovaná metráž	567,84	60,09	0	627,93	30,77	658,7
Inventura (evid. jednotky)	54290	17574	3267	75131	26608	101739

Zápůjčky archiválií	HM3 Archiv NM	HM8-ATVS	HM9-ČSDS	HM	NpM	NM celkem
na výstavy v tuzemsku	4	89	0	93	0	93
na výstavy v zahraničí	0	0	0	0	0	0
badatelům v tuzemsku	4	0	0	0	0	0
badatelům v zahraničí	0	0	0	0	0	0
na propagaci a popularizaci v tuzemsku	0	0	0	0	0	0
na propagaci a popularizaci v zahraničí	0	0	0	0	0	0
Celkem ks	4	89	0	93	0	93

51

Počet nově dokumentovaných archiválií	HM3 Archiv NM	HM8-ATVS	HM9-ČSDS	HM	NpM	NM celkem
Dokumentace analogová	0	0	0	0	0	0
Dokumentace digitální	14059	571	14152	28782	5538	34320
Celkem skenů	14059	571	14152	28782	5538	34320

Badatelský servis	HM3 Archiv NM	HM8-ATVS	HM9-ČSDS	HM	NpM	NM celkem
Počet domácích badatelů	231	41	13	285	39	324
Počet zahraničních badatelů	26	1	1	28	3	31
Počet návštěv domácích badatelů	627	75	38	740	93	833
Počet návštěv zahraničních badatelů	63	1	5	69	10	79
Počet studovaných evid. jednotek archiválií domácími badateli	2183	303	89	2575	453	3028
Počet studovaných evid. jednotek archiválií zahraničními badateli	121	1	23	145	119	264

Restaurování

Tři velmi poškozené šlechtické památníky ze Sbírkvy Archivu Národního muzea restaurovala Radka Pavlovská jako svou závěrečnou práci v Ateliéru restaurování a konzervování papíru, knižní vazby a dokumentů Fakulty restaurování Univerzity Pardubice.

Památník Jakuba z Zinnenburku, 1620–1714

detail poškození papíru před a po restaurování

Památník Jakuba z Zinnenburku, 1620–1714

stav před a po restaurování

Památník Kašpara Reiffa

císařského podčíšníka, (1606) 1610–1626, hřbet bloku po sejmutí pokryvu.

Památník Reginy z Berndorfu a Baltazara Reitsamena 1600–1610 (1593–1625)

fixace sprašující se barevné vrstvy vyzinou ve formě

53

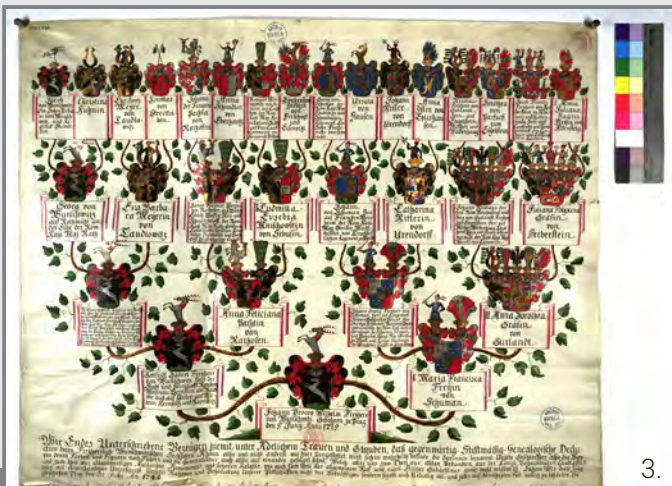

1.

2.

3.

Digitalizace

Listiny ze Sbírký pergamenů B Archivu Národního muzea digitalizované r. 2013 v mezinárodním projektu Monasterium:

1. Erbovní listina Rudolfa II. pro Kristiána Morina z Mornbachu, 13. 10. 1589.
2. Listina Petra Voka z Rožmberka, 18. 7. 1601.
3. Vývod Jana Prokopa Viléma svobodného pána von Wunschwitz, 21. 7. 1740.

Depozitář

Nový archivní depozitář Náprstkovu muzea v Horních Počernicích.

54

VII. Věda a výzkum

©202 FHM DS, FN 13986 P5, E1, UNI

Základní položku rozpočtu vědecko-výzkumné činnosti Národního muzea v roce 2013 představovala institucionální podpora financování dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace Národní muzeum (DKRVO). Pracovníci NM dále pracovali na šesti grantových projektech GA ČR, jakož i projektech NAKI a mezinárodních vědeckých projektech. Dvěma uchazečům NM se podařilo získat granty u GA ČR, jejichž řešení započne roku 2014. V roce 2013 muzeum přidělilo finance pro dvouletý cyklus deseti nových interních grantů, které slouží jako podpora vědecko-výzkumné činnosti začínajících badatelů.

Jak dokládá výčet publikací v kapitole Vydavatelská činnost, výstupem vědecké práce zaměstnanců NM bylo celkem 17 knižních publikací vydaných muzeem samostatně nebo v koediciích s renomovanými nakladateli, dále DVD databázového charakteru a velké množství časopiseckých studií, zveřejněných jak v periodikách vydávaných NM (výčet v kapitole Vydavatelská činnost), tak i v jiných českých nebo zahraničních recenzovaných i impaktovaných časopisech. Na přelomu roku 2013/2014 probíhala aktualizace Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v ČR, který nadále obsahuje všechna periodika Národního muzea nezahrnutá v mezinárodních databázích (Web of Science, Scopus, ERIH).

Vědečtí pracovníci v NM využívají moderní techniky

Lyofilizátor se na mykologickém oddělení používá pro vakuové vysoušení hub po předcházejícím hlubokém zmrazení. Výsledkem jsou vysušené plodnice, které vypadají téměř jako živé.

56

1.1 Typový a unikátní materiál ve sbírkách přírodovědeckých muzeí: metodika správy a zpřístupňování tohoto významného kulturního dědictví (DF12P010VV021)

Řešení projektu se v druhém roce soustředilo především na dokumentaci, evidenci a rozšiřování typového materiálu ve sbírkách PM a na přípravu první verze metodiky jeho správy. Terénní práce byly zaměřeny na revizi některých typových lokalit. Dále bylo intenzivně pracováno na jednotlivých databázích typových kolekcí, které byly podstatně rozšířeny. Výsledky projektu byly prezentovány v odborných publikacích a na domácích i zahraničních konferencích, především v Bratislavě, Krakově a v Catanii. Dohromady bylo publikováno 32 článků v odborných periodikách, všechny publikované výsledky jsou uvedeny na <http://types-nmp.cz/biblio>. Členové řešitelského týmu: RNDr. Kamil Zágoršek, Dr. (hlavní řešitel), ostatní řešitelé: dipl. biolog. Jiří Mlíkovský, CSc., Ing. Vítězslav Kubáň, Mgr. Dalibor Velebil, RNDr. Jiřina Dašková, Ph.D., Mgr. Radana Malíková, Mgr. Jan Holec, Dr., Mgr. Ján Macek, Mgr. Jan Sklenář, Ph.D., Mgr. Jan Wagner, Mgr. Jiří Frank, Mgr. Jiří Hájek, Ph.D., Mgr. Jiří Sejkora, Ph.D., Bc. Kamila Pešicová, Mgr. Lenka Edrová, Mgr. Markéta Šandová, Ph.D., Mgr. Martin Fikáček, Ph.D., Mgr. Martin Valent, Ph.D., Mgr. Michal Tkoč, Bc. Radka Zadinová, Mgr. Otakar Šída, Mgr. Petr Dolejš, Mgr. Petr Kment, Ph.D., Mgr. Radek Šanda, Ph.D., RNDr. Boris Ekrt, RNDr. Jaroslav Hlaváč, Ph.D., RNDr. Jiří Kvaček, CSc., RNDr. Jiří Litochleb, RNDr. Jiří Moravec, CSc., RNDr. Pavel Chvojka, RNDr. Petr Benda Ph.D., RNDr. Petr Velemínský, Ph.D., RNDr. Petra Havelková, Ph.D., RNDr. Vítězslav Kuželka, RNDr. Lukáš Sekera, RNDr. Vojtěch Turek, CSc., Blanka Vagnerová, Mgr. Dana Šídová, Mgr. Jiří Šmíd, Mgr. Šárka Bejdová, Mgr. Hana Píšová, Ing. Mgr. Ivo Macek, RNDr. Václav Gvoždík, Ph.D.

Phrynobatrachus njiomock

Žába vzácného druhu Phrynobatrachus njiomock, který byl popsán podle typového materiálu ve sbírkách PM, Mt. Oku, Kamerun. Foto RNDr. Jiří Moravec, CSc.

Skener Artec EVA

Snímání lebky 3D skenerem Artec EVA vhodným i pro práci v terénu. Foto Mgr. Šárka Bejdová

Brouk vrubounek (Haroldius jechaer Král & Hájek, 2012)

Příklad nově popsaného druhu (holotyp) v rámci projektu NAKI, jižní Čína (Yunnan). Foto Mgr. Jiří Hájek, Ph.D.

Skener Mephisto

Snímání lebky 3D skenerem Mephisto, vhodným pro menší předměty a detaily. Foto Mgr. Hana Píšová

1.2 PROVENIO – metodika výzkumu knižních proveniencí (DF12P010VV023)

V roce 2013 byla finalizována metodika pro zpracování knižní proveniencí, a to jak z hlediska konkrétních knih a v nich obsažených záznamů, tak jednotlivých majitelů (osoby, rody, instituce). Probíhal podrobný průzkum přírůstkových knih, knih darů i zpráv Národního muzea v Časopise NM a identifikace nejvýznamnějších knihovnických celků v nich zachycených. Dále pokračovalo zpracování tzv. Knihoven osobností v KNM 1. Paralelně s předchozími činnostmi byla doplňována a rozšiřována databáze PROVENIO o nové medailony majitelů knih a hlavní fond monografií o záznamy se strukturovanými údaji o provenienci. Současně byly výsledky projektu s překvapivým úspěchem prezentovány na řadě tuzemských i zahraničních konferencí. Členové řešitelského týmu: PhDr. Jaroslava Kašparová, Ph.D., Mgr. Marta Vaculínová, Ph.D., PhDr. Richard Šípek, Ph.D., PhDr. Věra Menclová, doc. PhDr. Petr Voit, CSc., PhDr. Eva Lachmanová, Mgr. Jana Konečná, Mgr. Petra Hesová, Mgr. Michal Dragoun, Ph.D., PhDr. Petr Mašek, PhDr. Luboš Antonín, PhDr. Milena Běličová, Mgr. Iva Bydžovská, Michal Klacek, MgA. Silvie Brodiová, Mgr. Alena Petruželková, PhDr. Václav Petrbok, Ph.D., Mgr. Rita Ida Kindlerová, Mgr. Jana Mrkvová

PROVENIO

Stránka projektu PROVENIO věnovanému hraběti Pavlovi Michnovi z Vacínova

58

1.3 Archeologie na dosah. Edukace a prezentace archeologického kulturního dědictví (DF12P010VV045)

Projekt hledá vhodné nástroje a prostředky popularizace, prezentace a edukace archeologie, především prostřednictvím sbírkových předmětů. Je řešen Oddělením pravěku a antického starověku, hlavní řešitelkou je PhDr. Jarmila Valentová. Ústředním bodem projektu je web www.archeologienadosah.cz. V roce 2013 projekt získal 3. místo v soutěžní přehlídce popularizace vědy SCIAP. Členové řešitelského týmu: PhDr. Jarmila Valentová – hlavní řešitel, Ing. Mgr. Petra Belaňová, Mgr. Daniel Bursák, Ing. Mgr. Ivana Havlíková, Mgr. Jiří Košta, Mgr. Veronika Mikešová, Ing. Mgr. Marie Opatrná, Mgr. Kateřina Perglová, PhDr. Helena Svobodová, Mgr. Marika Tisucká, Mgr. Kristýna Urbanová.

Edukativní akce

Momentky z edukativní akce Cesta do času lovců a sběračů

Archeologie na dosah byla oceněna v soutěži SCIAP 2013

59

1.4 Jednotný modulární systém dálkového on-line sledování environmentálních charakteristik depozitářů a expozičních (DF12P010VV027)

Konsorciální projekt je řešen na pracovištích NM a ÚTAM AV ČR v. v. i. v rámci Programu NAKI MK ČR. Hlavní myšlenkou tohoto interdisciplinárního projektu je vývoj vícevrstvého systému pro snímání, monitorování a matematické zpracování typických veličin, vyskytujících se při analýzách rizika ohrožení deponovaných/vystavovaných předmětů kulturního dědictví. Zavedení pokročilého matematického zpracování získaných datových souborů umožní mj. signalizaci o kritických stavech měřených parametrů v téměř reálném čase. Řešení projektu bylo rozvrženo na roky 2012 až 2015.

Členy řešitelského týmu NM jsou: Ing. P. Štefcová, CSc., Ing. M. Pech, Mgr. L. Uhlířová, Bc. M. Kotyk (SVN1), PhDr. E. Paulová, CSc., MgA. Jan Šíblo (ČMH) a Ing. J. Kadeřábková (NpM). Řešitelský tým ÚTAM AV ČR v.v.i.: Ing. J. Valach, Ph.D., Ing. K. Juliš, Ing. J. Frankl, Ph.D., Ing. M. Žďárský, Mgr. V. Petrářová, Ing. M. Svoboda, Bc. M. Jehličková, Ing. O. Vála, Ing. M. Černý

1.5 Metodika preventivní i akutní konzervace sbírkových předmětů z oblasti paleontologie a mineralogie ohrožených produkty degradace sulfidů (DF12P010VV031)

V druhém roce se práce řešitelského týmu zaměřovala na základní i aplikovaný výzkum tvořící základnu připravované metodiky. Zásadní je detailní zjištění chemického, elektrochemického, strukturního a mikrobiologického charakteru materiálu pocházejícího ze zájmové oblasti. Využívána byla především elektronová mikroanalýza (EPMA), laserová ablace (LA-ICP-MS), rentgenová prášková difrakce (PXRD) a optická mikroskopie). Experimentálně byl vyhodnocován vliv jednotlivých faktorů na rychlost a charakter degradace (především relativní vlhkost, teplota, obsah kyslíku v prostředí). Testovány byly nové i zavedené postupy preventivní i akutní konzervace (fyzikální a chemické ošetření, regulace vlastností prostředí) a vliv zacházení s materiálem během sběru a v období bezprostředně navazujícím. Značná pozornost byla věnována metodám sloužícím k maximálnímu zachování informační hodnoty u silně degradovaných exemplářů. První výsledky výzkumu byly prezentovány na odborných konferencích v Brně, Bratislavě, Krakově a Paříži. Členové řešitelského týmu NM: Mgr. Jan Sklenář, RNDr. Boris Ekrt, Mgr. Jiří Sejkora, Ph.D., RNDr. Jiří Kvaček, CSc., Bc. Zuzana Gazdová, Mgr. Martina Nohejlová, Mgr. Ivo Macek, Dr. Kamil Zágoršek, Milan Libertín Ph.D., Mgr. Radana Malíková, RNDr. Jiří Litochleb, Mgr. Michal Kubajko, RNDr. Eva Kadlecová, Ing. Lenka Váchová, Vladimír Šrein; VŠCHT: doc. Ing. Petr Kotlík, CSc., Ing. Michal Novák Ph.D., doc. RNDr. Jana Ambrožová-Říhová, Ph.D., Ing. Anna Urbanová.

Pokusné komory

pro testování vzorků v různých klimatických podmínkách.

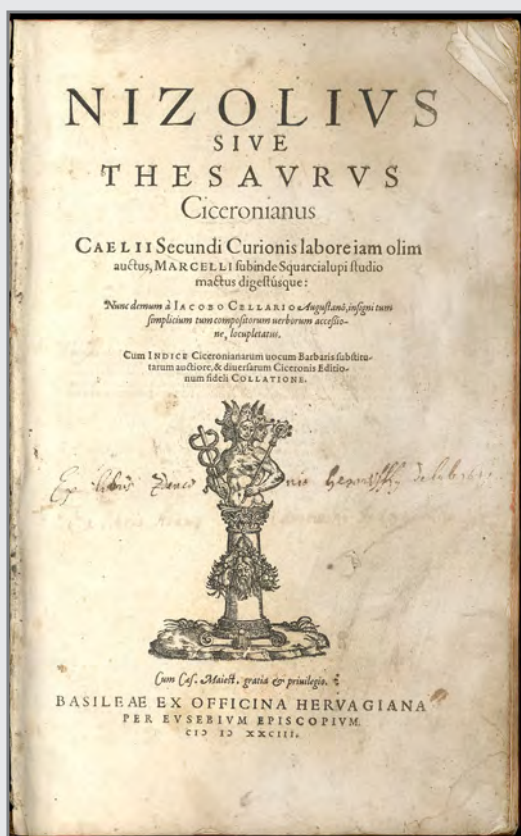
60

1.6 Tisky 16. století v zámeckých knihovnách České republiky (DF12P010VV024)

V roce 2013 bylo přikročeno k soupisu tisků 16. století v zámeckých knihovnách v majetku NM, např. Letovice, Nové Hradky v jižních Čechách, Budiškovice, svozové knihovny v Terezíně aj. Dále jsme se podíleli na soupisu knihoven ve správě NPÚ v Českém Krumlově, Dačicích, Telči nebo v Mikulově aj. Celkem bylo včetně přívazků zpracováno cca 2000 bibliografických jednotek. Zároveň došlo k propojení popisové a obrazové složky, která je nyní kontrolována a opravována. Ve spolupráci s kolegy z Národní knihovny byla též zahájena tvorba provenienčních autorit a výsledky jsou zároveň předávány do projektu Provenio. Členové řešitelského týmu: PhDr. Petr Mašek, PhDr. Luboš Antonín, Mgr. Radim Němeček, Dagmar Semecká, Ivana Pešoutová.

Basilejský tisk

z roku 1583 s proveniencí rytíře Zdenka Ježovského z Lub.

61

Mělkvodní ekosystémy středního miocénu Centrální Paratethydy: Sukcese a interakce anorganické a organické složky ekosystému

Paleontologie, 2009–2013, 205/09/0103, řešitel: RNDr. Kamil Zágoršek, Dr., spoluřešitelé: Doc. Slavomír Nehyba – Masarykova Univerzita Brno, Doc. Šárka Hladilová – Univerzita Palackého Olomouc, Dr. Nela Doláková – Masarykova Univerzita Brno, Doc. Katarína Holcová – Karlova Univerzita Praha

Hlavním přínosem projektu bylo komplexní studium terciérních sedimentů karpatské předhlubně a moravské části vídeňské pánve po sedimentologické a paleontologické stránce. Poprvé byla provedena analýza organických zbytků většiny skupin nalezených fosilií od dírkovců, přes měkkýše, mechovky, ramenonožce, červené řasy až po palynologické fosilie. Výsledky této paleontologické analýzy byly korelovány se sedimentologickým a radarovým průzkumem profilů a s geochemickými analýzami. Výsledkem byla série článků objasňující sedimentační poměry karpatské předhlubně a moravské části vídeňské pánve a korelující tyto paleoenvironmentální závěry se širším okolím Tethydního oceánu.

Meče středověké Evropy jako technologický, archeologický a kulturně historický pramen

Garnitura řemení meče

z kolínského knížecího hrobu; Sbíрка Národního muzea

Dochované torzo meče

z kolínského knížecího hrobu, Sbíрка Národního muzea

Archeologie, 2012–2016, P405/12/2289, řešitel: Ing. Jiří Hošek, Ph.D. – Archeologický ústav AV ČR, Praha, v.v.i., spoluřešitelé: Mgr. Jiří Košta – Národní muzeum, Mgr. Petr Žákovský – Masarykova univerzita Brno.

Cílem projektu je syntetické zpracování dosavadních i nově nabytých informací vázících se k mečům evropského středověku, které jsou známy z archeologických nálezových kontextů anebo sbírkových kolekcí. Syntéza představí výpověď těchto artefaktů pro poznání vývoje kovo zpracovatelských technologií a pro řešení širokých archeologických i kulturně historických otázek. Prostředkem pro realizaci hlavního cíle projektu bude realizace komplexního interdisciplinárního zpracování středověkých mečů z území České republiky, vypracování on-line databáze a digitální mapy evropských středověkých mečů.

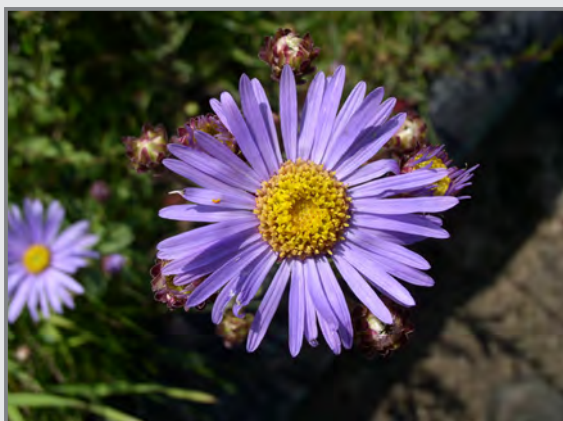
Fotografie hrobu s mečem

z pohřebiště na akropoli hradiště v Libici nad Cidlinou; Archiv Oddělení pravěku a antického starověku, Národní muzeum

Polyploidie, genetická rozmanitost a lokální adaptace ve fragmentované krajině

Botanika, 2011–2014, P505/11/P482, řešitel: RNDr. Jana Jičínská, Ph.D.

Polyploidie je považovaná za důležitý mechanismus evolučních novinek v rostlinných populacích. Nicméně naše znalosti o genetických a ekologických důsledcích polyploidie jsou stále omezeny. Je genetická rozmanitost a adaptabilita rostlinných populací větší u polyploidů než u diploidů? To je hlavní otázka tohoto projektu. Vlastní práce zahrnují molekulární techniky, zkřížené přesazování a analýzu kvantitativních znaků. Jako modelový druh je zkoumána zejména hvězdnice chlumní (*Aster amellus* agg.) ale i další rostlinné druhy jako chrpa třepenitá (*Centaurea phrygia* agg.), chrastavec rolní (*Knautia arvensis* agg.), bedrník obecný (*Pimpinella saxifraga* agg.) a vikev ptačí (*Vicia cracca* agg.). Výsledky projektu budou mít praktické důsledky pro ochranu rostlinných druhů ve fragmentované krajině.

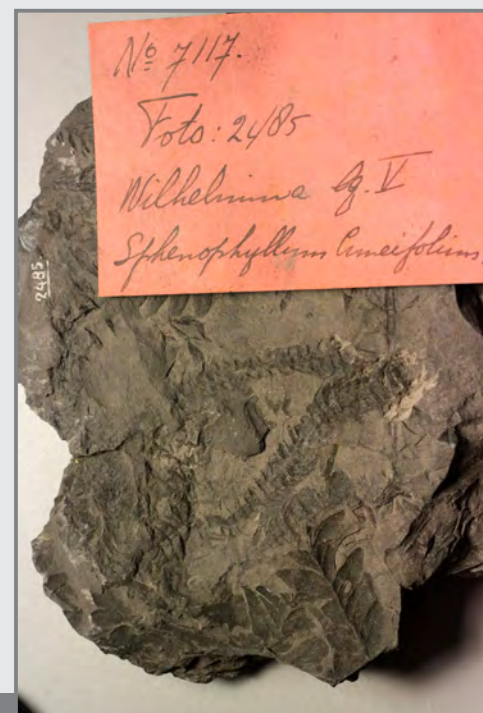
Hvězdnice chlumní

Jako modelový druh je při výzkumu polyploidie sledována hvězdnice chlumní (*Aster amellus*)

Floristické změny jako důsledek vývoje klimatu v průběhu svrchnopaleozoické doby ledové zaznamenané v pánvích Českého masivu

Paleontologie, 2012–2015, P210/12/2053: RNDr. Jiří Bek, CSc., Geologický ústav AV ČR, v.v.i, spoluřešitelé: Doc. RNDr. Stanislav Opluštil, Ph.D., Univerzita Karlova v Praze-Přírodovědecká fakulta, RNDr. Josef Pšenička, Ph.D., Západočeské muzeum v Plzni, Mgr. Milan Libertín, Ph.D. Národní muzeum, RNDr. Zbyněk Šimůnek, Ph.D., Česká geologická služba

Obsáhlá a dosud z malé části zhodnocená a publikovaná floristická a téměř nepublikovaná palynologická data budou stratigraficky přehodnocena s cílem sestavit detailní biostratigrafické schéma svrchnopaleozoických pánví Českého masivu (CM). Získané biostratigrafické údaje v kombinaci s vysoce přesným datováním synsedimentárních vulkanoklastik umožní detailní studium dynamiky floristických změn v intervalu od serpuchovu do sakmaru (cca. 43 mil. let), jako možný důsledek tektonických procesů a zejména klimatických oscilací různých časových měřítek a intenzity, Milankovičovými cykly počínaje až po globální trend rostoucí aridity. Společně s vysoce přesným radiometrickým datováním tufu bude možná i detailní korelace pánví CM s paralickými pánvemi východní Evropy, kde přesné biostratigrafické členění a radiometrická data již existují. Radiometrická stáří dále zpřesňují paralelizaci lokální a globální chronostratigrafické škály i časovou kalibraci stupňů. Cílem projektu je rekonstrukce stratigrafického rozpětí rostlinných druhů a palynomorf ve svrchnopaleozoických pánvích Českého masivu, sledování změn biodiverzity a stanovení jejich příčin, U/Pb datování tufů a zpřesnění stáří stupňů pennsylvanu a spodního permu, korelace pánví s paralickými / mořskými pánvemi východní Evropy.

Sphenophyllum cuneifolium

z Jongmansovy kolekce uložené v muzeu v Leidenu zkoumané v rámci grantu P210/12/2053.

Výzkum merojského království města ve Wad Ben Naga (Súdán)

Archeologie, 2013–2017, 13-09594S, pracovní tým: PhDr. Pavel Onderka (řešitel), Alexander Gatzsche, Mgr. Vlastimil Vrtal, PhDr. Marie Dufková CSc., Ramona John, Jaana Toivari-Viitala, Dietrich Raue.

Cílem grantového projektu je komplexní výzkum archeologické lokality Wad Ben Naga v Súdánské republice, na které se nacházejí památky z období tzv. Merojského království (asi 300 př. n. l. a 350 n. l.). Hlavními úkoly činnosti expedice jsou archeologický výzkum tzv. Týfónia, chrámu pravděpodobně zasvěceného bohyni Mut z 1. stol. n. l., a konzervace Paláce královny Amanišacheto, nejlépe zachovalé palácové stavby z období Merojského království.

Chrlíč dešťové vody

ve tvaru lví hlavy se v roce 2013 zařadil k významným objevům z lokality Wad ben Naga.

Alois Richard Nykl, český orientalista, cestovatel a krajan

Krajanství, 2013–2015, GA ČR, 13-29508P, PhDr. Josef Ženka, Ph.D.

V roce 2013 se výzkum zaměřil na zkatologizování této největší archivní pozůstalosti Náprstkova muzea. Podařilo se vytvořit rozsáhlý elektronický i tištěný katalog podstatné části fondu, a tím ho zpřístupnit odborné veřejnosti. Dokončují se práce na vydání rukopisu Nyklovy autobiografie Padesát let cest.

Znalec 65 jazyků

Alois Richard Nykl říká v 65 jazycích: „Velký knižní výprodej.“

Projekty GA ČR řešené od roku 2014

Bedřich Smetana: Korespondence, I (1840–1862). Kritická edice
PhDr. Olga Mojžíšová, Ph.D., 2014-2015, 14-22997S

Role selenu v hydrotermálním procesu vybraných uranových ložisek

Mgr. Jiří Sejkora, Ph.D. 2014–2016, 14-27006S

64

Opening up the European Natural History Heritage for EUROPEANA (OpenUp!)

paleontologie, EU program CIP ICT PSP – 270890, 2011–2014, RNDr. Kamil Zágoršek, Dr.

Europeana Creative

paleontologie, EU program, 2012–2014, Mgr. Jiří Frank

Europeana Awareness

EU program, 2012–2014, PhDr. Pavel Douša, Ph.D.

Athena Plus

EU program, 2013–2015, PhDr. Pavel Douša, Ph.D.

Leonardo da Vinci – Transfer of Innovation

paleontologie, EU projekt, 2013–2016, RNDr. Jiří Kvaček, CSc.

Synthesys3 – Synthesis of Systematic Resources

paleontologie, EU program FP7-INFRASTRUCTURES-2012-1, 312253, 2013–2017, RNDr. Jiří Kvaček, CSc., RNDr. František Vacek, Ph.D.

Green Learning Network

paleontologie, EU projekt, 2013–2016, RNDr. Kamil Zágoršek, Dr.

Volkswagen Stiftung: Ecophysiological signals of fossil plants as indicators of climatic and atmospheric change during the Paleogene

paleontologie, 2013–2017, RNDr. Jiří Kvaček, CSc.

Mobility BARRANDE: Population of Europe of the first millennium – bioarchaeological contribution to the knowledge of nutrition and lifestyle of human populations

antropologie, Laboratoire d'Anthropologie des populations du passé, Université Bordeaux, France
RNDr. Petr Velemínský, Ph.D., Mgr. Šárka Bejdová

European Bird Migration Atlas

kroužkovací stanice, Evropské sdružení kroužkovacích centrál EURING, 2010–2014, Mgr. Jaroslav Cepák, Ph.D.

Projekt CES: Constant effort site

kroužkovací stanice, Evropské sdružení kroužkovacích centrál EURING, dlouhodobý projekt zahájený 2004, Mgr. Jaroslav Cepák, Ph.D.

Cradles of European Culture (CEC). A European Network for Interpreting and Presenting Early Medieval Cultural Heritage. Francia Media Heritage Route

2010–2015, PhDr. Luboš Polanský (asociovaný partner), European Commission – Directorate General Education and Culture – Programme Culture

Reseau international des Musées á Ethnographie (RIME), EU program Culture 2008–2314/001

2008–2013, Mgr. Jana Jiroušková, CSc.

Mezinárodní spolupráce na vědeckých projektech

Koniacki etap w rozwoju flor późnokredowych Europy środkowej, RNDr. Jiří Kvaček, CSc., Arthropod Fauna of the United Arab Emirates, Mgr. Petr Kment, Ph.D.

Comparative morphology of fossil hydrophiloid beetles, Mgr. Martin Fikáček, Ph.D.

Insect Biodiversity of the Socotra Archipelago, Mgr. Martin Fikáček, Ph.D., Mgr. Jiří Hájek, Ph.D., Mgr. Michal Tkoč

Taxonomy, ecology and conservation of water and edaphic beetles in the biodiversity hotspots in China
Mgr. Martin Fikáček, Ph.D., Mgr. Jiří Hájek, Ph.D.

65

- 2013/01 Mineralogie lokalit
- 2013/02 Mineralogie vybraných minerálů a minerálních skupin
- 2013/03 Petrologický a petroarcheologický výzkum
- 2013/04 Paleontologický výzkum lokalit
- 2013/05 Paleontologie vybraných skupin živočichů a rostlin
- 2013/06 Taxonomie, ekologie a biodiverzita vybraných skupin hub
- 2013/07 Taxonomie a rozšíření lišejníků
- 2013/08 Výzkum semenné banky mokřadních rostlin
- 2013/09 Studium mikroevolučních procesů v modelovém rodu *Pilosella* (Asteraceae)
- 2013/10 Studium evoluce velikosti genomu tropických rostlin
- 2013/11 Výzkum entomofauny České republiky
- 2013/12 Taxonomicko-zoogeografické zpracovávání vybraných taxonů hmyzu
- 2013/13 Taxonomická a zoogeografická revize fauny ČR v celoevropském kontextu
- 2013/14 Taxonomická a zoogeografická revize vybraných taxonů celosvětové fauny
- 2013/15 Thesaurace zoologické podsbírky NM kombinací morfologických a genetických metod a studií historických sběrů
- 2013/16 Ornitologie, biologie a demografie ptačích populací
- 2013/17 Výzkum migrace ptáků za využití geolokátorů
- 2013/18 Paleodemografie a morfologická variabilita minulých populací
- 2013/19 Zdravotní stav minulých populací
- 2013/20 Archeologie
- 2013/21 Starší české dějiny
- 2013/22 Novodobé české dějiny
- 2013/23 Dějiny fondů a sbírek Národního muzea

Výzkum vývoje módy

V rámci tématu Novodobé české dějiny probíhá v NM i výzkum vývoje módy. Na obrázku ukázka z časopisu Eva z roku 1940.

Pohár s Jirůšovým portrétem

Dráždivým tématem známým i široké veřejnosti jsou tajemné bedny z odkazu Bohuslava šlechtice Jirůše.

Geolokátory odhalí podrobnosti ze života vlaštovek

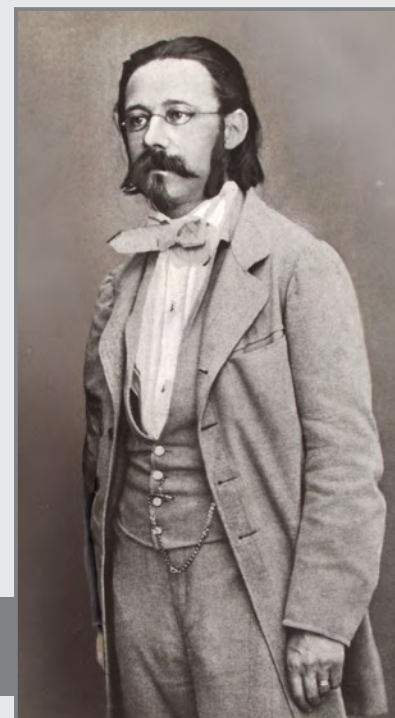

66

- 2013/24 Etnologie
- 2013/25 Numismatika
- 2013/26 Dějiny divadla
- 2013/27 Technologie, dokumentace a restaurování památek a muzejních sbírek
- 2013/28 Vytváření komunikačních kódů mimoevropských kultur
- 2013/29 Čínská a tibetská sbírka
- 2013/30 Japonská sbírka
- 2013/31 Sbírka kovů ze zemí Předního východu, Střední Asie a Indie
- 2013/32 Sbírka Severní Ameriky
- 2013/33 Fenomén sběratelství – Milan Stuchlík
- 2013/34 Josefa Křížková-Náprstková a společnost 19. století
- 2013/35 Archeologická expedice do Wad ben Naga
- 2013/36 Zhodnocení sbírkového odkazu prof. Jaroslava Černého
- 2013/37 Novinář a fotograf Viktor Mussik
- 2013/38 Sbírka mimoevropské numismatiky
- 2013/39 Krajanská sbírka tisků knihovny Náprstkova muzea
- 2013/40 Grafická sbírka Knihovny Náprstkova muzea
- 2013/41 Příprava kritické edice korespondence Bedřicha Smetany
- 2013/42 Dvořákovský výzkum
- 2013/43 Ikonografický výzkum
- 2013/44 Česká hudba v evropském kontextu: přesahy, impulsy, specifika
- 2013/45 Organologický výzkum
- 2013/46 Vědecké zpracování dosud nezpracovaných rukopisů a rukopisných zlomků
- 2013/47 Vědecké zpracování starých tisků a palácových knihoven
- 2013/48 Vědecké zpracování periodik a dějiny periodického tisku

Svatební fotografie Bedřicha Smetany

5 Přehled dalších probíhajících grantů v NM

Ancient shifts from water to dry land: phylogeny and biogeography of Gondwanan Sphaeridiinae

(Coleoptera: Hydrophilidae), entomologie, Mgr. Martin Fikáček, Ph.D., grant Přírodovědecké fakulty UK, Praha

Zpracování inventarizačního mykologického průzkumu v nejcennějších partiích národní přírodní rezervace

„Boubínský prales“, mykologie, Mgr. Jan Holec, Dr., Správa Národního parku a chráněné krajinné oblasti Šumava, Vimperk

Výzkum vybraných skupin hmyzu v dohodnuté oblasti dotčené těžbou uhlí Sokolovské uhelné, a.s. a v blízkém okolí,

entomologie, Mgr. Jiří Hájek, Ph.D., ENKI, o.p.s, Třeboň

67

1 Přírodovědecké muzeum

Mgr. František Bouda, **Taxonomická revize a sbírkové zpracování žluté skupiny rodu *Rhizocarpon* v České republice**

Mgr. Michal Tkoč, Sbírka Entomologického oddělení NM: **diverzita čeledi lupicovití (Diptera: Dolichopodidae) na území Íránu a Turecka**

Bc. Luboš Vrtiška, **Výzkum vybraných významných českých lokalit zastoupených v mineralogických sbírkách NM s bližším zaměřením na lokalitu Předbořice**

Práce na archeologickém výzkumu

u Tuchlovic

Archeologové
Národního
muzea
zkoumají
cennou lokalitu

68

2 Historické muzeum

Mgr. Daniel Bursák, Tuchlovice, okr. Kladno. **Archeologický výzkum lokality s organickými nálezy**

Mgr. Vojtěch Poláček, **Pohyblivost, dočasnost, recyklace** – nové trendy v české divadelní architektuře po roce 1989

Bc. Veronika Šulcová, DiS., **Revize a materiálový průzkum nejstarších nálezů fragmentů oděvů a oděvních doplňků** z rané doby historické ze sbírky Oddělení starších českých dějin Historického muzea

Odběr vzorku profilu

pro přírodovědné analýzy.

Odkryv dřevěné konstrukce

Odkryv dřevěné konstrukce

z počátku doby římské (1 st. n. l.)

Příprava terénu

Postupné odkrývání pozůstatků sídliště s organickými pozůstatky

69

Příklad pohyblivé a zároveň recyklované

divadelní architektury. Autorem projektu je výtvarník Petr Nikl.

Recyklované divadlo

sestavené z bas od piva bylo postaveno v zanedbaném území pod dálničním sjezdem v Žilině.

4 Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur

MA. Helena Gaudeková, Aspekt ženství v díle Utagawy Kunisady
Jan Šejbl, DiS., Světelné obrazy A. V. Nováka

5 České muzeum hudby

Bc. Peter Balog, Elektronická taneční hudba v České republice: dokumentace současnosti
Mgr. Kateřina Nová, Dvořákův americký „sekretář“ J. J. Kovařík – vzpomínky na Mistra Antonína Dvořáka

7 Konference a semináře pořádané NM v roce 2013

1 Přírodovědecké muzeum

Mezinárodní konference SciCom v přírodních vědách II, 12. 11.–13. 11. 2013, NB NM, RNDr. Blanka Šreinová
Geologie v projektech pro školy v Národním muzeu

8th Meeting of European Bird Curators, 3. 10.–5. 10. 2013, NB NM, prom. biol. Jiří Mlíkovský, CSc.
Systematic ornithology and bird collections in the eastern part of Europe: 1750–2013
Bird collections as a source of microscopic data

2 Historické muzeum

Dějepis v muzeu / Národní muzeum, seminář pro pedagogy v rámci projektu Dotkni se 20. století!
5. 2. 2013, Praha, Národní památník na Vítkově

- Ing. Mgr. Ivana Havlíková
– Expozice k dějinám 20. století. Muzejní prezentace ve výuce dějin
- Mgr. Pavlína Honzíková
– Co Vás potká v muzeu?
- PhDr. Petr Janeček, Ph.D.
– Politické anekdoty a folklor ve výuce dějepisu
- PhDr. Ivan Malý
– Jak vyplnit výjezdní doložku?
- Mgr. Nina Milotová
– „Vítězný únor“ – výukové materiály k roku 1948 a k 50. letům 20. století

Využití multimédií ve výuce dějepisu / Národní muzeum a Moravské zemské muzeum, seminář pro pedagogy v rámci projektu Dotkni se 20. století!

25. 4. 2013, Brno

- Mgr. Zuzana Haraštová
  - Využití portálu eSbírky ve výuce
- Mgr. Barbora Kulihová
  - Vizuální média při výuce dějepisu; práce s dobovými časopisy, novinami a texty

Edukace a prezentace archeologického kulturního dědictví. Metody, přístupy, stanoviska / Národní muzeum – Oddělení pravěku a antického starověku (HM1)

6. 6. 2013, Praha, Nová budova NM

- Mgr. Ing. Marie Opatrná (organizační příprava)
- Mgr. Kristýna Urbanová a kol.
  - Archeologie na dosah: cesty umění. Praktické poznatky ze spolupráce archeologa a pedagoga

50. léta v Československu / Národní muzeum a Hornické muzeum Příbram, seminář pro pedagogy v rámci projektu Dotkni se 20. století!

20. 6. 2013, Památník Vojna Lešetice

- Mgr. Lenka Kaloušová
  - Mikrohistorie aneb dějiny každého z nás
- PhDr. Ivan Malý
  - Padesátá léta 20. století v současné muzejní praxi
- Mgr. Nina Milotová
  - 1948 – Milník československých dějin 20. století ve výukových materiálech
- Mgr. František Štampera
  - Využití posledních dopisů Milady Horákové ve výuce dějepisu

Život na hranicích / Národní muzeum a Muzeum Českého lesa v Tachově, seminář pro pedagogy v rámci projektu Dotkni se 20. století!

3. 10. 2013, Tachov

- Mgr. Nina Milotová
  - Komiks ve výuce dějepisu
- Mgr. František Štampera
  - Život v pohraničí na portále eSbírky.cz

Sportování a cestování v meziválečném Československu

3.–4. 10. 2013, Praha, Náprstkovo muzeum

- Mgr. Jan Lomíček
  - „Jedte do SSSR!“ Organizované zájezdy československých občanů do Sovětského svazu v meziválečném období
- Mgr. Jana Mezerová
  - Češi a Němci ve vzduchu. Počátky plachtařského létání v meziválečném Československu
- Mgr. Jitka Schůtová, Ph.D.
  - Ženské světové hry
- Mgr. Lucie Swierczeková
  - Lyžařští šampioni první republiky

Listening to the Wind of Change: Popular Culture and Post-Socialist Societies in East-Central Europe / Institute of Ethnology and Folklore Research, Zagreb; Institute of History, Slovak Academy of Sciences, Bratislava; Institute of Political History, Budapest; Institute of Western and Southern Slavonic Studies, University of Warsaw and kind help of National Museum of Czech Republic, Prague

17.–19. 10. 2013, Praha, Musaion

- Mgr. Petra Červinková (organizační příprava)

Muzeum a změna IV / The Museum and Change IV

13. 11. 2013, Praha, Nová budova NM

- Mgr. Lenka Šaldová, Ph.D. – Dokumentace současného divadla v Národním muzeu

Ing. Mgr. Ivana Havlíková – Mgr. Zuzana Haraštová

- Muzeum, sbírkový předmět a virtuální prostor

Archeologie & Antropologie: studium archaické kultury a společnosti / Národní muzeum – Oddělení pravěku a antického starověku (HM1); Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.

28. 11. 2013, Praha, Nová budova NM

- Mgr. Lucie Vélková; PhDr. Jarmila Valentová (organizační příprava)
- Mgr. Ľubomír Novák, Ph.D. – Etnogeografie a archeologie údolí Jaghnóbu (Tádžikistán)
- Ing. Mgr. Ivana Havlíková – Mgr. Zuzana Haraštová – Muzeum, sbírkový předmět a virtuální prostor

Využití filmu ve výuce a mediální výchova / Národní muzeum a Prácheňské muzeum v Písku, seminář pro pedagogy v rámci projektu Dotkni se 20. století!

4. 12. 2013, Písek

- Mgr. Zuzana Haraštová – Využití portálu eSbírky.cz
- Mgr. Nina Milotová – Zatímco Evropa tančila valčík... Zrod „krátkého“ 20. století v posledním celovečerním filmu Otakara Vávry

5 České muzeum hudby

Mezinárodní výroční konference České společnosti pro hudební vědu

29. 11.–30. 11. 2013, České muzeum hudby spolupořadatel

PhDr. Markéta Kabelková, Ph.D. a PhDr. Věra Šustíková (organizační příprava)

- PhDr. Dagmar Štefancová – Hudební sbírka náboženského bratrstva v Příboru
- PhDr. Věra Šustíková – Obroda žánru koncertního melodramu v české kultuře v 90. letech 20. století
- PhDr. Jana Vojtěšková, CSc. – Kontakty Jana Ludevíta Procházky se slovanskými hudebními skladateli a interprety

72

6 Centrum pro prezentaci kulturního dědictví

Seminář Muzeum a návštěvníci se speciálními potřebami - Bezbariérová přístupnost a komunikace

České muzeum hudby, 1. 10. 2013

- Mgr. Milan Jančo, 30 let taktilního vystavování (nejenom) pro nevidomé a slabozraké návštěvníky muzeí – možnosti přístupů a realizací
- Ing. Mgr. Petra Belaňová, Archeologické haptické výstavy Národního muzea

Seminář Komise pro práci s veřejností a muzejní pedagogiku při AMG

Nová budova Národního muzea, 18.–19. 11. 2013

- Ing. Mgr. Ivana Havlíková, Muzeum – média – veřejnost

73

1 Domácí**Revitalizace, zachování a utváření kulturních identit nativních amerických Indiánů**

9. 10. 2013, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze, PhDr. Kateřina Klápštová, Moderní umění Prvních národů a jeho perspektivy

Orientalia Antiqua Nova

21.–22. 3. 2013, Západočeská univerzita v Plzni, PhDr. Vlastimil Novák, Ph.D., Raně středověké moravskoslezské mincovní nálezy: Polská stopa

Peníze v proměnách času

30. 9.–3. 10. 2013, Valtice, PhDr. Vlastimil Novák, Ph.D., Svědek jihokaspických mocenských bojů 10. století nalezený na moravské půdě: Zijárovský mincovní zlomek v nálezů z Popůvek

Žena na cestách

14.–15. 3. 2013, Hradec Králové, PhDr. Milena Secká, CSc., PhDr. Jiřina Todorovová, CSc., Dopisy z cest a na cesty. Korespondence žen konce 19. a počátku 20. století

Možnosti a způsoby digitalizace kinematografických a zvukových archiválií a dokumentů

21. 5. 2013, Národní archiv a Česká informační služba, PhDr. Martin Šámal, Fotodokumentace Holubovy pražské výstavy 1892

Sportování a cestování v meziválečném Československu

3. 10. 2013, NM – NpM, PhDr. Martin Šámal, Cestovatelé v archivu NpM, Jan Šejbl, DiS., Globetrotterovy zápisky – na cestách s A. V. Novákem, PhDr. Josef Ženka, Ph.D., Alois Richard Nykl

Mezinárodní konference Člověk ve svém pozemském a kosmickém prostředí

14.–16. 5. 2012, Úpice – hvězdárna, RNDr. Blanka Šreinová, Modelace zemského povrchu vodou

Mezistátní konference ArcheoMontan

26.–28. 9. 2013, Kadaň, RNDr. Blanka Šreinová (+ V. Šrein, P. Bohdál), Stříbro z Kremsigeru

4th International Student Geological Conference

19.–21. 4. 2013, Brno, Ing. Mgr. Ivo Macek (+ M. Novák, R. Škoda), Distinct compositional trends of primary to late tourmalines from contaminated granitic pegmatites; towards to similar composition

GeoPilsen 2013

16.–19. 9. 2013, Plzeň, Mgr. Radana Malíková (+ M. Ivanov, M. Vašinová Galiová), Experimental research on the chemical composition of the hydroxyapatite in teeth and bones

Konference 19. Kvartér 2013

29. 11. 2013, Brno, Mgr. Radana Malíková (+ M. Ivanov, M. Vašinová Galiová), Studium chemického složení hydroxyapatitu v kostní tkáni

74

17. konference o mladším terciéru

28. 11. 2013, Brno, RNDr. Kamil Zágoršek, Dr., Jaculina – zajímavý příklad konvergentní evoluce mezi mechovkami
 RNDr. Kamil Zágoršek, Dr. (+ A. Zlinská, I. Zorn), Vrchnobádenské sedimenty okolia Bratislavy (Viedenská panva)
 RNDr. Kamil Zágoršek, Dr. (+ M. A. Bitner), First Early Sarmatian brachiopods, with accompanying fauna, from the Central Paratethys, RNDr. Kamil Zágoršek, Dr. (+ M. A. Bitner, Š. Hladilová), Middle Miocene (Badenian) brachiopods from the Carpathian Fore deep in Moravia (Czech Republic)

3. česko-slovenská vědecká mykologická konference

29.–31. 8. 2013, Olomouc, Mgr. Jan Holec, Dr., Jak pracovat s typy v mykologii, Mgr. Jan Holec, Dr. (+ M. Kolařík)
 Dva nové druhy evropských šupinovek (Pholiota), Mgr. Markéta Chlebická, Ph.D., Méně známé druhy rodu Propolis (Ascomycota, Leotiomycetes) a co o nich víme

Immature Beetles Meeting 2013

3.–4. 10. 2013, Praha, Mgr. Martin Fikáček, Ph.D. (+ R. B. Angus, F. Jia, D. Vondráček, Z.-N. Chen, Y. Zhang), Egg cocoons, larvae and chromosomes of *Lihelophorus Zaitzev* (Helophoridae), Mgr. Martin Fikáček, Ph.D. (+ Y. Minoshima, D. Vondráček, N. Gunter, R. A. B. Leschen), Surprising morphological diversity of New Zealand hydrophilid larvae: a preliminary report

7th Central European Dipterological Conference

4.–6. 9. 2013, Ostrava, Mgr. Michal Tkoč (+ A. Tóthová, G. Stahls, P. J. Chandler, L. Vaňhara), Platypezidae phylogeny: where do we stand and where do we go?, Mgr. Michal Tkoč (+ A. Tóthová, G. Stahls, P. J. Chandler, J. Vaňhara), Molecular phylogeny of Platypezidae (Diptera)

Zoologické dny Brno 2013

7.–8. 2. 2013, Brno, Ing. Mgr. Jiří Šmíd, RNDr. Václav Gvoždík, Ph.D., RNDr. Jiří Moravec, CSc. (+ S. Carranza, L. Kratochvíl) Cryptic diversity of Arabian geckos of the genus *Hemidactylus*, Mgr. Petr Dolejš, RNDr. Jaroslav Hlaváč, Ph.D., RNDr. Jiří Moravec, CSc., RNDr. Miloš Anděra, CSc., Živočichové vápencového velkolomu Čertovy schody v Českém krasu, RNDr. Jiří Moravec, CSc., RNDr. Václav Gvoždík, Ph.D. (+ D. Jablonski, G. Džukić, D. Jandzik, D. Jelić, K. Ljubislavljević, P. Mikulíček, N. Tzankov), Mitochondrial DNA diversity and haplotype distribution of slow worms (*Anguis* spp.) in the Balkans, RNDr. Petr Benda, Ph.D. (+ R. K. Lučan, T. Bartonička, R. Bilgin, M. Abi-Said, M. Porteš, A. Reiter, W. M. Shohdi, M. Šálek, M. Uhrin, I. Horáček), Geografická a vnitropopulační variabilita parazitace muchule *Eucampsipoda aegyptia* na kaloni egyptském *Rousettus aegyptiacus* v oblasti západního Palearktu

87th Annual Meeting of the German Society of Mammalogy

8.–12. 9. 2013, Praha, RNDr. Petr Benda, Ph.D. (+ A. Reiter, M. Uhrin), Bat fauna of the Sultanate of Oman, RNDr. Petr Benda, Ph.D. (+ I. Horáček, V. Hanák, R. Lučan, M. Uhrin), Bats of the Eastern Mediterranean: Biogeography of range margins

32. aktiv spolupracovníků Kroužkovací stanice NM

16.–17. 11. 2013, Kostelec nad Černými lesy, Mgr. Petr Klvaňa, Ph. D., Mgr. Jaroslav Cepák, Ph.D., Kroužkovací zpráva za rok 2012, Mgr. Petr Klvaňa, Ph.D., Mgr. Jaroslav Cepák, Ph.D. (+ T. Albrecht, P. Muclinger), Sledování migrace hýlů rudých za použití geolokátorů, Mgr. Jaroslav Cepák, Ph.D., Kam táhnou pěnice černohlavé z ČR?

19th Annual Meeting of the European Association of Archaeologists

4.–8. 9. 2013, Plzeň, RNDr. Petr Velemínský, Ph.D. (+ P. Sellier, D. Castex, K. Salesse, H. Kuchařová, Z. Dragoun, J. Brůžek) Bioarchaeology and Archives Getting Along: Diseases, Epidemics and Demographic Crises as Seen from St. Benedikt in Prague (17th-18th c.), Mgr. Sylva Kaupová, RNDr. Petr Velemínský, Ph.D. (+ E. Herrscher, J. Brůžek) Intra-population variability in breastfeeding and weaning practices revealed by carbon and nitrogen stable isotopes analysis: A case study of Great Moravian population (9th-10th century AD, Czech Republic)

XII. Kongres České společnosti chirurgie ruky s mezinárodní účastí a I. Kongres České společnosti rehabilitace ruky

14.–16. 11. 2013, Ostravice, RNDr. Vítězslav Kuželka (+ V. Smrčka, I. Mařík), Vrozené vady ruky – fylogeneze, ontogeneze a tkáňové systémy

Česká paměť. Role míst paměti při vytváření obrazu národa / Památník Lidice ve spolupráci s Goethe Institutem

4.–5. 2. 2013, Památník Lidice, PhDr. Ivan Malý, Národní památník Vítkov: Místo národní (ne)paměti

Historické fikce a mystifikace / Západočeská galerie v Plzni a Národní galerie v Praze, 33. ročník plzeňského mezioborového symposia

21.–23. 2. 2013, Plzeň, Mgr. Jana Mezerová, Ostrostřelecká paráda. Mystifikační akty a instrumentalizace historie, jejich motivace a způsoby uplatnění v činnosti ostrostřeleckých spolků

Centrální Asie jako prostor pro mezioborovou spolupráci – ‚Kurz stepního myšlení‘ / Filozofická fakulta UK v Praze

11. 4. 2013, Praha, Mgr. Ľubomír Novák, Ph.D., Údolí Jaghnóbu ve světle orální historie

Mezinárodní symposium Štorchův memoriál / Katedra dějin a didaktiky dějepisu PaedF UK, Katedra historie PaedF MU, Památník národního písemnictví v Praze

11.–12. 4. 2013, Praha, Mgr. Ing. Marie Opatrná, Archeologie na dosah. Edukace a prezentace archeologického kulturního dědictví

Archeologické výzkumy v Čechách v roce 2012 / Národní muzeum, Česká společnost archeologická

16.–17. 4. 2013, Praha, Mgr. Ľubomír Novák, Ph.D. (+ Mgr. Pavel Hušták, Mgr. Jan Bařinka), III. etapa výzkumu laténského sídliště na k. ú. Jinočany, Mgr. Ľubomír Novák, Ph.D. (+ Mgr. Pavel Hušták, Bc. Hynek Švácha), Záchrané výzkumy o. p. s. Pueblo na okrese Benešov v r. 2012

Karel Kazbunda, kulturní dědictví a mezinárodní právo / Pekařova společnost Českého ráje v Turnově, Národní archiv, Město Jičín, Regionální muzeum a galerie v Jičíně

19. 4. 2013, Jičín, PhDr. Klára Woitschová, Ph.D., PhDr. Alena Šubrtová, CSc. Pozůstalost Karla Kazbundy v Archivu Národního muzea

14. mezinárodní konference Keltové 2013, Doba laténská v Čechách, na Moravě a na Slovensku / Moravské zemské muzeum, Archeologický ústav SAV, Archeologický ústav AV ČR, 14.–17. 5. 2013, Buchlovice, PhDr. Maciej Karwowski,

Ph.D.; PhDr. Jiří Militký, Ph.D.; Mgr. Martin Obenaus, Póznolateľska osada nizinna w Thunau am Kamp w Dolnej Austrii. Suburbium czy centrum?, Mgr. Alžběta Danielisová, Ph.D.; PhDr. Jiří Militký, Ph.D.; Mgr. Jan Kysela, Ph.D.; RNDr. Roman Křivánek, Ph.D., Systematické povrchové prospekce oppida – Třísov 2007–2013, Mgr. Alžběta Danielisová, Ph.D., PhDr. Jiří Militký, Ph.D., Žehuň – první centrální sídliště předoppidálního (LT C1-2) a oppidálního období (LT D1) v Čechách, PhDr. Jarmila Valentová (+ PhDr. Radka Šumberová, Mgr. Hana Brzobohatá, MUDr. Jakub Likovský, Ph.D.), Nemocný, zraněný a sám. Ojedinelý mladolátenský kostrový hrob z Kolína

Josef Kajetán Tyl očima odborníků / Tylovo divadlo v Kutné Hoře

17. 5. 2014, Kutná Hora, Mgr. Markéta Trávníčková, Josef Kajetán Tyl a Tylovo divadlo v Kutné Hoře ve sbírkách divadelního oddělení Národního muzea

Možnosti a způsoby digitalizace fotografických, kinematografických a zvukových archiválií / Národní archiv a pobočka České informační společnosti při Národním archivu

21. 5. 2013 / Praha-Chodovec, Národní archiv, Mgr. Libor Jůn, Ph.D., Digitalizace jako součást konzervátorské a restaurátorské praxe

Gustáv Husák. Moc politiky – politika moci / Historický ústav SAV a Ústav pro studium totalitních režimů ve spolupráci s Národním muzeem

29. 5. 2013, Nová budova NM, Mgr. Šárka Rámišová, Husákovy děti

41. seminář archeologů z muzeí a institucí památkové péče. Archeologie v muzeích a dobrovolnická práce / AMG

29. 5. 2013, Hranice na Moravě

Mgr. Kristýna Urbanová, Z lásky k oboru aneb spolupráce s dobrovolníky a občanskými sdruženími v rámci propagace archeologického kulturního dědictví.

Ochrana mincí a medailí v muzejních sbírkách / Komise konzervátorů-restaurátorů AMG ČR, Metodické centrum konzervace Technického muzea v Brně, 30. 5. 2013, Brno, Martin Fořt, Dis., Kopie mincí a jejich konzervace-restaurování**Textil v muzeu. Interiérový textil, reprezentační i privátní / Technické muzeum v Brně**11.–12. 6. 2013, Brno, PhDr. Miroslava Burianová, Domov ze zbytků. Textil v domácnosti v Protektorátu Čechy a Morava
Mgr. Monika Tauberová, Obřadní textil v lidovém interiéru – koutní plachta v Čechách a na Moravě v 19. století**Česko-slovenské vztahy 2013. Informační boj o Československo / v Československu / Technická univerzita Liberec**
22.–23. 8. 2013, Liberec, Mgr. Jan Lomiček, Obraz Sovětského svazu v Československu v letech 1945–1989**19th Annual Meeting of the European Association of Archaeologists / Katedra archeologie FF ZČU Plzeň, GUARANT International spol. s r. o.**

4.–8. 9. 2013, Plzeň, Mgr. Jana Maříková-Kubková, Ph.D.; PhDr. Luboš Polanský, The Church of St Mary the Virgin at Prague Castle and the First Christian Missions to Bohemia

Mgr. Veronika Mikešová, Digital Technologies in Presentation of Archaeology in National Museum in Prague

PhDr. Jiří Militký, Ph.D., Celtic coinage in Bohemia, 3rd-2nd cent. BC

PhDr. Pavel Sankot, Der Donauraum und Böhmen im dritten Jahrhundert vor Christus

Konference konzervátorů-restaurátorů / Metodické centrum konzervace Technického muzea v Brně, Komise konzervátorů-restaurátorů AMG, Masarykovo muzeum v Hodoníně a Jihomoravský kraj v rámci projektu Porta culturae M00184

10.–12. 9. 2013, Hodonín, Martin. Fořt, Dis.; Bc. Veronika Šulcová, Dis., Restaurování vítězného zápasnického pásu z roku 1910, Bc. Michaela Knížová, Testování kombinací akrylátových pryskyřic Paraloid s různými rozpouštědly pro použití při restaurování silikátových materiálů, Mgr. Romana Kozáková, Restaurování vitráže s motivem Upálení mistra Jana Husa, Ing. Jitka Vykouková, Využití CT v archeologické praxi

Jiří Kössl – zakladatel české olympijské historiografie / Pedagogická fakulta České Budějovice

20.–21. 9. 2013, České Budějovice, Mgr. Jitka Schütová, Ph.D., Jiří Kössl a 60 let Muzea tělesné výchovy a sportu

Peníze v proměnách času IX. Nové výsledky numismatických výzkumů / Moravské zemské muzeum – Numismatické oddělení, Asociace muzeí a galerií České republiky, MARQ Ostrava30. 9.–3. 10. 2013, Valtice, PhDr. Jan Boublík, Otakar Španiel a vznik prvních československých mincí, PhDr. Jiří Militký, Ph.D., Před kolapsem na okraji bójského světa – poznámky k bratislavskému mincovnictví, drachmám typu Tótfalu a lokálním typům z Oberleiserbergu, PhDr. Luboš Polanský, Nové typy a varianty v nálezů Hradec Králové, Mgr. Kamil Smíšek, Nové numismatické objevy z hradu Špilberku – Archeologický výzkum Muzea města Brna v roce 2011
Mgr. Lenka Vacinová, Apotropaické symboly na řeckých mincích**Český stát 10. století – začátky, společnost, kultura / Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i.; Centrum mediévistických studií AV ČR; Filozofická fakulta Univerzity Karlovy**

7.– 9. 10. 2013, Žatec, Mgr. Jiří Košta (+ Ing. Jiří Hošek, Ph.D.), Člověk raného středověku ve výpovědi metalografie

Zoomorfní tematika v lidové tradici / Slovácké muzeum v Uherském Hradišti

9.–10. 10. 2013, Uherské Hradiště, Mgr. Monika Tauberová, Zoomorfní motivy na koutních plachtách – jejich symbolika a význam

77

Proměny církevní sfragistiky / Centrum pro studium středověké společnosti a kultury VIVARIUM FF Ostravské univerzity, Zemský archiv v Opavě a Moravská genealogická a heraldická společnost v Brně

10.–12. 10. 2013, Okresní archiv v Olomouci, PhDr. Dana Stehlíková, CSc., Sfragistické a kamenné památky z kláštera křižovníků Strážců Božího hrobu v Praze Na Zderaze, PhDr. Klára Woitschová, Ph.D., Církevní pečeti v Eichlerově sbírce Archivu Národního muzea

2nd Colloquium of Indo-European in Brno / Masarykova univerzita v Brně

10.–11. 10. 2013, Brno, Mgr. Lubomír Novák, Ph.D., Question of (re)classification of Eastern Iranian languages

Josef Opitz (1890–1963) a umění na Chomutovsku a Kadaňsku 1350–1590 / Oblastní muzeum v Chomutově

17.–18. 10. 2013, zasedací sál radnice, Chomutov, PhDr. Dana Stehlíková, CSc., Josef Opitz v Národním muzeu (1941–1945)

Mariánská úcta ve středních Čechách / SOA Praha, Etnologický ústav AV ČR a Římskokatolická farnost Svata Hora

31. 10.–1. 11. 2013, Příbram, PhDr. Kateřina Pařízková, Mariánská procesí v 19. století

Internationale Tagung – Boier zwischen Realität und Fiktion / Archeologický ústav Akademie věd ČR, Rzeszów University – Archaeological Institute, Römisch-Germanische Kommission des DAI Frankfurt a. M.

14.–16. 11. 2013, Český Krumlov, PhDr. Jiří Militký, Ph.D., Der derzeitige Kenntnisstand der boischen Münzprägung in Mitteleuropa

Plastové materiály v muzejních a galerijních sbírkách / Technické muzeum v Brně, Národní knihovna

20. 11. 2013, Brno, Ing. Martina Ohlidalová, Ph.D., Syntetické polymerní materiály ve sbírkách HM NM

Mezinárodní konference doktorských studií divadelních škol / JAMU Brno

23. 11. 2013, Brno, MgA. Vít Pokorný, Postmoderna mezi anarchií a řádem

Perspektivy klasické archeologie II. / Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

16.–17. 12. 2013, Praha, PhDr. Helena Svobodová, Několik poznámek k technologii výroby skleněných nádob a „zmatení pojmů“

Výroční konference České národní skupiny IAML

23.–24. 10. 2013, Praha, PhDr. Markéta Kabelková, Ph.D., Pražské hudební knihovny v 19. století

230 let Stavovského divadla v Praze (tvůrčí potenciál scény v evropském kontextu)

18.–20. 4. 2013, Praha

PhDr. Markéta Kabelková, Ph.D., Václav Jan Tomášek a Carl Maria von Weber

PhDr. Milan Pospíšil, CSc., Giacomo Meyerbeer: Les Huguenots v Praze a rakouská cenzura

PhDr. Jana Vojtěšková, CSc., Několik pramenů z doby působení Carla Marii von Webera ve Stavovském divadle

Mgr. Markéta Trávníčková, Stavovské divadlo ve sbírkách divadelního oddělení Národního muzea. Tvorba komentovaného soupisu české produkce

33. Plzeňské sympozium ke kultuře 19. století. Historické fikce a mystifikace v české kultuře 19. století

21.–23. 2. 2013, Plzeň, Martin Sekera, Mystifikace v české žurnalistice

Kolokvium slovenských, moravských a českých bibliografů / Sdružení knihoven ČR, Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně, Slovenská asociácia knižníc

6.–8. 10. 2013, Zlín, Iva Bydžovská, Výzkum proveniencí v Knihovně Národního muzea

Bibliotheca antiqua 2013: 22. ročník konference na téma historických knižních fondů

30.–31. 10. 2013, Olomouc, Marta Vaculínová, Supralibros rodu Zástřizlů ve sbírkách Vědecké knihovny v Olomouci, Jaroslava Kašparová, Po stopách knižní sbírky Františka Eusebia hraběte z Pöttingu a Persingu (1626–1678). „PROVENIO“ a možnosti rekonstrukce rozptýlených knihoven

78

Seminář knihoven paměťových institucí Zlínského kraje

7. 11. 2013, Zlín, Marta Vaculínová, Výzkum vlastnických proveniencí v hradní knihovně na Buchlově

Seminář knihoven paměťových institucí Zlínského kraje

7. 11. 2013, Zlín, Petr Mašek, Soupis tisků 16. století v zámeckých knihovnách

Seminář Muzeum a návštěvník

25. 4. 2013, Praha, Ing. Mgr. Ivana Havlíková, Vstřícnost v první linii

Seminář Muzea a sociálně znevýhodnění

19. 6. 2013, Hodonín, Mgr. Barbora Maříková – Ing. Mgr. Petra Belaňová, Haptické výstavy v Národním muzeu

Diskusní setkání a panelová diskuse Marketing a PR v kulturním dědictví

30. 9.–1. 10. 2013, Mikulov, Ing. Mgr. Ivana Havlíková, PR v prostředí muzejní instituce

Konference „I mlčení je lež“

12.–13. 12. 2013, Ostrava, Ing. Mgr. Ivana Havlíková – Mgr. Pavlína Honzíková, Dotkni se 20. století!

Muzeum a změna

Nová budova Národního muzea, 12.–14. 11. 2013

Ing. Mgr. Ivana Havlíková – Mgr. Zuzana Haraštová, Muzeum, sbírkový předmět a virtuální prostor

2 Zahraniční**3. Kolloquium der Studenten und Praktikanten deutschsprachiger Restaurierungs- und Konservierungsstudiengänge**

15. 5. 2013 Hochschule für bildene Künste; Dresden, Německo, Alexander Gatzsche, Dreidimensionale Erfassung für die Restaurierung

Conference of Japan Society for Intercultural Studies

6.–7. 7. 2013, Kyoto, Japonsko, Helena Gaudeková, M.A., Portrayal of the supernatural on the verge of two eras – Kuniyoshi and Yoshitoshi's approach toward the mysterious

Conference of European Association of Japanese Resource Specialists

17.–21. 9. 2013, Paříž, Francie, Helena Gaudeková, M.A., Japanese Arts and Crafts in the Heart of Europe – Náprstek Museum's Japanese Collection as a gateway to a deeper understanding of Japan within European cultural context

GAC-MA

21.–24. 5. 2013, Winnipeg, Kanada, Ing. Mgr. Ivo Macek (+ M. Novák), Fluorine-rich tourmalines a classical topaz locality Schneckenstein, Vogtland, Germany, Mgr. Jiří Sejkora, Ph.D. (+ J. Plášil, J. Hloušek, R. Škoda), Unusual supergene U4+ minerals from the Geschieber vein, Jáchymov, Czech Republic

PEG 2013

26. 5.–3. 6. 2013, Bartlett, New Hampshire, USA, Ing. Mgr. Ivo Macek, Mgr. Jiří Sejkora, Ph.D. (M. Novák, R. Škoda) Compositional evolution of primary to alte tourmalines from contaminated granitic pegmatites; a trends towards low-T fibrous tourmalines

16th International Conference on Plasma Physics and Applications

20.–25. 6. 2013, Bukurešť, Rumunsko, Ing. Mgr. Jan Soumar (+ P. Ctibor, J. Kotlan, Z. Pala, K. Neufuss), Plasma spraying of natural olivine and its dielectric, mechanical and optical characterization

12th Biennial SGA Meeting

12.–15. 8. 2013, Uppsala, Švédsko, Ing. Mgr. Jan Soumar, Mgr. Jiří Sejkora, Ph.D., RNDr. Jiří Litochleb, Ingodite from the Jakub mine, Kasejovice, Czech republic

Národní muzeum na konferenci ICARUS v Dublinu

79

IGCP 580-596 Meeting

27. 8.–1. 9. 2013, Calgary, Kanada, RNDr. František Vacek, Ph.D. (+ Koptíková L., Sobien K., Slavík L.), Petrophysical and sedimentological record of the Late Silurian Lau Event in the shallow water carbonate facies (Prague Synform, Czech Republic)

5th International Conference on Comparative biology of monocots

7.–13. 6. 2013, New York, USA, RNDr. Jiří Kvaček, CSc. (+ B. Gomez, J. Marmi, M. Popa), Cretaceous monocotyledon megafossils from Europe

Green planet: 400 milion years of terrestrial floras

17.–19. 4. 2013, Naturalis Biodiversity Center, Leiden, Holandsko, RNDr. Jiří Kvaček, CSc., Late Cretaceous Floras of Austria

Late Cretaceous Floras of Austria

14th Czech-Slovak-Polish Palaeontological Conference, 9th Polish Micropalaeontological Workshop

14.–15. 11. 2013, Kraków, Polsko

RNDr. Jiří Kvaček, CSc. (+ B. Gomez, J. Marmi, M. Popa)

Cretaceous monocotyledon megafossils from Europa

Mgr. Jiří Frank, RNDr. Jiří Kvaček, CSc.

Biodiversity Heritage Library for Europe –past, present and future

Mgr. Zuzana Heřmanová, RNDr. Jiří Kvaček, CSc. (+ J. Dudák, F. Krejčí, J. Žemlička, J. Jakúbek)

New record of the genus Caryanthus from the Cretaceous of South Bohemia (Czech Republic)

Mgr. Milan Libertín. Ph.D., RNDr. Jiří Kvaček, CSc.

Genus Cooksonia from Wenlock of the Bohemian Massif

RNDr. Jiří Kvaček, CSc. (+ R. Vodrážka, L. Hradecká, D. Nývlt, J. Sakala, L. Švábenická)

Some results of palaeontological studies in the Cretaceous of northern James Ross Island (Antarctica)

Mgr. Jan Sklenář, Ph.D., RNDr. Boris Ekrt, Bc. Zuzana Gazdová, Mgr. Valerie Vaškaninová, Mgr. Jiří Sejkora, Ph.D.,

RNDr. Jiří Kvaček, CSc., RNDr. Kamil Zágoršek, Dr., Mgr. Milan Libertín, Ph.D., Mgr. Ivana Jebavá, RNDr. Jiří Litochleb,

Mgr. Michal Kubajko, RNDr. Eva Kadlecová, Ing. Lenka Váchová, Vladimír Šrein (+ doc. Ing. Petr Kotlík, CSc.,

Ing. Michal Novák, Ph.D., doc. RNDr. Jana Ambrožová Říhová, RNDr. Peter Kolesar)

New perspectives in preventive and remedial conservation of fossils containing Fe disulphides

RNDr. Kamil Zágoršek, Dr. (+ L. V. Ramalho, V. Távora)

New Miocene Bryozoa from Brasil – possible paleogeographical connection to Paratethys

RNDr. Kamil Zágoršek, Dr. (+ M. A. Bitner)

First Early Sarmatian brachiopods, with accompanying fauna, from the Central Paratethys

RNDr. Kamil Zágoršek, Dr. (+ M. A. Bitner, Š. Hladilová)

Middle Miocene (Badenian) brachiopods from the Carpathian Foredeep in Moravia (Czech Republic)

RNDr. Vojtěch Turek, CSc. (+ Š. Manda)

Early ontogeny of the Silurian tarphycerid Ophioceras (Nautiloidea)

16. IBA Conference

10.–16. 6. 2013, Catania, Itálie, RNDr. Kamil Zágoršek, Dr. (+ E. Håkansson), Biselenaria placentula (Reuss, 1867) – yet

another rout to become a free-living cheeilostome, RNDr. Kamil Zágoršek, Dr. (+ L. V. Ramalho, V. A. Távora)

Convergent evolution of Palaeozoic Fenestrata and Miocene Pirabasoporella gen. Nov. From Brasil (Pirabas Fm.)

GEEWEC 2013 conference

16.–18. 10. 2013, Smolenice, Slovensko, RNDr. Kamil Zágoršek, Dr. (+ L. V. Ramalho, V. A. Távora), New Miocene Bryozoa

from Brasil – possible paleogeographical connection to Paratethys

The 5th International Workshop on the Neogene from the Central and South-Eastern Europe

16.–20. 5. 2013, Varna, Bulharsko, RNDr. Kamil Zágoršek, Dr. (+ K. Holcová, S. Nehyba, N. Doláková, Š. Hladilová,

R. Brzobohatý, J. Hrabovský, M. Seko, J. Kopecká, A. Demeny), Cyclical changes of shallow-water vs. deeper-water

ecosystems in the Early Badenian of the Carpathian Foredeep

80

12. Predvianočný seminár SGS: Nové poznatky o stavbe a vývoji Západných Karpát

12. 12. 2013, Bratislava, Slovensko, RNDr. Kamil Zágorský, Dr. (+ A. Zlinska, I. Zorn), Biostratigraphy of the Studienka Formation at the larger vicinity of Bratislava

The Museum and Scientific Research

12.–14. 9. 2013, Craiova, Rumunsko, Mgr. Jan Wagner, Ph.D., The taxonomic status of Early Pleistocene bears in Eurasia: the state of art

Seminár geológov múzeí SR a ČR

9.–12. 9. 2013, Bratislava, Slovensko, RNDr. Vojtěch Turek, CSc., Mgr. Jan Sklenář, Ph.D., Joachima Barrande RNDr. Boris Ekrt, Mgr. Jan Sklenář, Ph.D., Sulfidy v paleontologických sbírkách – v současnosti používané metody konzervace a uchovávání

Biogeography of the Carpathians

26.–28. 8. 2013, Kraków, Polsko, Mgr. Jan Holec, Dr., Fungi of the Carpathians – contribution of Czech mycologists with emphasis on newly described taxa

Internationale Mykologische Dreiländertagung 2013

11.–17. 8. 2013, Tamsweg, Rakousko, Mgr. Jan Holec, Dr., Hydrophoropsis rufa – a good species

Somiedo Ascomycota 2013

1.–8. 6. 2013, Asturias, Španělsko, Mgr. Markéta Chlebická, Ph.D., Taxonomic studies in the genus Propolis. Species on pine cones

6th Dresden Meeting on Insect Phylogeny

27.–29. 9. 2013, Drážďany, Německo, Mgr. Martin Fikáček, Ph.D. (+ A. E. Z. Short), Phylogeny and evolutionary history of the Hydrophilidae (Coleoptera: Hydrophiloidea) inferred from a multi-gene dataset, Mgr. Michal Tkoč (+ A. Tóthová, G. Stahls, P. J. Chandler, J. Vaňhara), Molecular phylogeny of Platypezidae (Diptera)

19th International Congress of Arachnology

23.–28. 6. 2013, Kenting, Tchaj-wan, Mgr. Petr Dolejš, Type specimens of harvestmen (Arachnida: Opiliones) from Šilhavý collection deposited in the National Museum in Prague (Czech Republic)

2nd Iberian Congress of Biological Systematics

25.–27. 9. 2013, Barcelona, Španělsko, Ing. Mgr. Jiří Šmíd (+ J. Gracia-Porta, M. Fasola, S. Carranza), Testing the „island effect“ on the tempo and mode of phenotypic evolution: insight from the Afro-Arabian and Socotran Hemidactylus gekos

17th European Congress of Herpetology

22.–27. 8. 2013, Veszprém, Maďarsko, RNDr. Jiří Moravec, CSc., RNDr. Václav Gvoždík, Ph.D. (+ D. Jablonski, G. Džukić, D. Jandzik, D. Jelić, K. Ljubisavljević, P. Mikulíček, N. Tzankov), Mitochondrial phylogeography of three species of slow worms (Anguis) in the Balkans

74. Congresso dell'Unione Zoologica Italiana

30. 9.–3. 10. 2013, Modena, Itálie, Mgr. Radek Šanda, Ph.D. (+ A.-M. Pappalardo, J. Vukic, M. Kovacic, V. Ferrito) Analisi delle sequenze del citocromo b e pattern di strutturazione genetica in *Gobius paganellus* (Teleostei, Gobiidae)

EURING General Meeting

5.–8. 9. 2013, Helsinki, Finsko, Mgr. Petr Klvaňa, Ph. D., Mgr. Jaroslav Cepák, Ph.D., Development of CES project in the Czech Republic

9th Conference of EOU

27.–31. 8. 2013, Norwich, Anglie, Mgr. Petr Klvaňa, Ph.D., Mgr. Jaroslav Cepák, Ph.D. (+ T. Telenský, M. Anton, S. Herrando, L. Brotons, M. Jelínek, J. Reif), How does climate limit bird populations? Lessons from the Czech Republic and Catalonia

Colloque International des 154ans de la Société d'Anthropologie de Paris

23.–25. 1. 2013, Paris, Francie, RNDr. Petr Velemínský, Ph.D. (+ L. Bigoni, V. Krajíček, V. Sládek, L. Poláček, J. Velemínská) Different Subsistence Patterns and the Socioeconomic Structure of Medieval Society of Great Moravia

7th World Congress of the IUAES

5.–10. 8. 2013, Manchester, Velká Británie, Mgr. Sylva Kaupová (+ E. Herrscher), Breastfeeding and weaning practices at Middle Ages and Modern Period in Europe, between biological and historical factors

IX. Protohistorická konference: Výzbroj a výstroj v protohistorickom vývoji strednej Európy / Múzeum mesta Bratislavy; Katedra archeológie FiF UK v Bratislave; Archeologické múzeum SNM; Katedra klasickej archeológie TU v Trnave

1.–4. 10. 2013, Bratislava, Mgr. Daniel Bursák (+ doc. PhDr. Jaromír Beneš, Ph.D., Mgr. Petr Pokorný, Ph.D.)

Výzkum v roce 2013 na lokalitě s organickými nálezy ze starší doby římské u Tuchlovic, okr. Kladno

Urban Folklore / The Folklore Society – School of Welsh, Cardiff University.

19.–21. 4. 2013, Cardiff, Velká Británie, PhDr. Petr Janeček, Ph.D., Resistance Fighter or Urban Maniac? Czech Spring Man narratives between folk and popular culture.

Medzinárodné numizmatické sympóziu Peniaze, Hospodárstvo a spoločnosť / Slovenská numizmatická spoločnosť pri SAV

16.–19. 5. 2013, Košice, PhDr. Jiří Militký, Ph.D., Nové poznatky o bójském mincovnictví předoppidálního období – české lokální emise horizontu LT C1-2

Pleasures of the Middle Ages / University of Leeds, Velká Británie

30. 6. 2013–5. 7. 2013, University of Leeds, PhDr. Dana Stehlíková, CSc., St. Anne Devotion and Reliquaries in Bohemia – Pleasures of Touching

Muž a žena – vzťahové súvislosti v kontexte múzejných zbierok / Zväz múzeí na Slovensku, Etnologická sekcia ZMS, Múzeum mesta Bratislava, medzinárodná vedecká konferencia,

1.–3. 10. 2013, Bratislava, PhDr. Jitka Gelnarová, Ph.D., Fotografie z roku 1968 ve sbírkách Národního muzea v Praze: genderová perspektiva

Tagung der AG Eisenzeit “KunstHandWerk”, Glauberg / Arbeitsgemeinschaft Eisenzeit beim West- und Süddeutschen Verband für Altertumsforschung, Keltenwelt am Glauberg, Hessen Archäologie

3.–6. 10. 2013, Bad Salzhausen, PhDr. Maciej Karwowski, Ph.D.; PhDr. Jiří Militký, Ph.D., Münzen der Boier – zwischen Kunst und Mythologie

Podkarpatská Rus v dejinách Československa 1919–1946 / Inštitút histórie Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove; Centrum historických štúdií z bohemistiky a slovakistiky Užhorodskej národnej univerzity v Užhorode; Slovenská historická spoločnosť pri SAV v Bratislave; Historická spoločnosť kráľovského mesta Prešov

6.–7. 11. 2013, Prešov, Mgr. Petr Skala, Rozvoj sportu a úspechy karpatoruských sportovců v meziválečném období

Novodobé cíle emigrace / Comenius Fulnek

30. 11. 2013, Fulnek, Mgr. Šárka Rámišová, Novodobé cíle emigrace

8. medzinárodná konferencia História skla

14.–15. 11. 2013, Bratislava, SK

Mgr. Romana Kozáková, Analysis of Glass Beads from Radzovce and Kostrová Cave.

La ricezione della musica di Andrea e Giovanni Gabrieli in Europa

15.–16. 11. 2013, Benátky, PhDr. Kateřina Maýrová, The Motets of Andrea and Giovanni Gabrieli in the Rokycany Music Collection, their Influence on Bohemian polychoral repertoire and a comparison with the Bardejov and Levoča Music Collections.

Humanistischer Wissenstransfer zwischen der Schweiz und Ostmitteleuropa in der frühen Neuzeit

15.–18. 4. 2013, Curych, Švýcarsko, Richard Šípek, Bücher des Schweizer Pfarrers Jakob Ryter in der Prager Nostitzbibliothek und in der Universitätsbibliothek Basel

Academia Europaea Annual Meeting: “Early Modern Print Culture in Central Europe”

16.–18. 9. 2013, Vratislav, Polsko, Richard Šípek, PROVENIO – the Provenance Research Project in the National Museum Prague

CERL Annual Seminar: „STOP THIEF! Preventing and Investigating Theft from Collections in the Digital Age“

29. 10. 2013, Varšava , Polsko, Richard Šípek, PROVENIO: Book Provenance Database – Provenance Record as an Identification Mark

Bibliology and National Cultural Heritage. Old Romanian Book in the Habsburg Empire (1691–1830). Recovery of a Cultural Identity

4.–5. 12. 2013, Alba Iulia, Rumunsko, Richard Šípek, PROVENIO: Book Provenance Database

Humanistischer Wissenstransfer zwischen der Schweiz und Ostmitteleuropa in der frühen Neuzeit

15.–18. 4. 2013, Curych, Švýcarsko, Marta Vaculínová, Sigismundus Gelenius und die Wege der Bücher aus Böhmen nach Basel. Ein Beitrag zu Gelenius' Tätigkeit in der Froben-Druckerei in Basel

Annual Meeting of ICARUS Members

25.–26. 6. 2013, Dublin, Irsko, Marta Vaculínová, Digitisation of the Parchment Charters in the National Museum Archive

83

VIII. Projekty Národního muzea

1 Dotkni se 20. století!

Vzdělávací projekt zapojuje paměťové instituce do výuky dějin na základních a středních školách. Navrhovaný model výuky československých a českých dějin 20. století využívá metodiky projektového vyučování, digitalizovaného obsahu sbírek paměťových institucí a výchovně-vzdělávacího potenciálu muzejních expozic v České republice. Nabízí pedagogům interaktivní a multimediální výukové materiály. V partnerských muzeích jsme realizovali sedm metodických seminářů pro pedagogy, kde se v teoretické i praktické rovině seznámili s možnostmi práce s multimediální technikou, on-line nástroji a návrhy, jak využít vzdělávací potenciál sbírkových předmětů. Informace o projektu a jeho výstupy jsou přístupné na www.dvacatestoleti.eu. Projekt je spolufinancován z Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.

Projekt byl prezentován na několika celostátních konferencích: Muzeum a škola, Zlín (20.–22. 3. 2013); Muzeum a změna IV, Praha (12.–14. 11. 2013); Komise pro práci s veřejností a muzejní pedagogiku, Praha (18.–19. 11. 2013); I mlčení je lež, Ostrava (12.–13. 12. 2013). Kromě toho proběhly dílčí prezentace v několika desítkách pilotních škol.

Dotkni se 20. století
webové stránky projektu.

Výstupy projektu

Cyklus Film a muzeum učí poznávat dějiny 20. století

85

Seminář v Tachově

2 Heuréka!

Průběh řešení projektu „HEUREKA! aneb podpora badatelských aktivit žáků ZŠ v přírodovědných předmětech“ v roce 2013.

Projekt začal s 3měsíčním zpožděním vlivem procesně administrativních úkonů. Tato skutečnost se projevila na ve všech klíčových aktivitách projektu. Proto byl již na začátku projektu celkově přepracován harmonogram řešení. Řešení většiny klíčových aktivit probíhá podle tohoto přepracovaného harmonogramu.

KA 1. VĚDA VE ŠKOLE – Vytvoření 30 sad výukových a metodických materiálů z 10 oborů přírodních věd zaměřených na praktickou i laboratorní výuku přírodních věd. Všechny 30 sad bylo vytvořeno, doplněno o metodickou část a umístěno na webové stránky projektu. Byla natočena a sestříhána všechna výuková videa, připravuje se jejich úprava do jednotné grafické podoby.

KA 2. VĚDA ON-LINE – Všechny materiály jsou dostupné na on-line portálu, který obsahuje žakovskou část a část pro pedagogy. Byl spuštěn výukový portál, na kterém se podařilo vyladit jeho aplikace.

KA 3. PILOTÁŽ PŘI REÁLNÉ VÝUCE – Pilotáž začala na všech partnerských školách podle přepracovaného harmonogramu řešení (od 1. 10. 2013), pilotována byla již tři témata.

KA 4. VĚDA NÁS BAVÍ – celoroční soutěž zaměřená na praktické vyzkoušení a osvojení metod pro školní týmy. Badatelská hra s menší prázdninovou přestávkou probíhá a do jejího konce zbývají už jen 2 kola a po té budou následovat exkurze úspěšných týmů na různá vědecká pracoviště.

KA 5. ŠKOLENÍ A STÁŽE – zajištění co možná nejširšího proškolení dalších učitelů v práci s těmito materiály. Tato aktivita souvisí s pilotáží při reálné výuce.

Závěrem roku 2013 probíhala příprava poslední klíčové aktivity, během níž dojde k naplňování monitorovacích indikátorů. Pedagogové budou proškoleni v používání výukových materiálů. Po skončení pilotáže dojde k předání výukových materiálů partnerským školám, od kterých budou sbírána data pro vlastní diseminaci. Proběhnutím výuky na partnerských školách dojde k naplnění posledního monitorovacího indikátoru. Projekt bude ukončen 30. 9. 2014.

První seminář

pro pedagogy pilotních škol k projektu Heuréka! v NB NM.
Foto Mgr. Milan Libertín, Ph.D.

86

3 Archeologická expedice do Wad Ben Naga

V roce 2013 proběhly hned dvě výkopové sezóny Archeologické expedice do Wad Ben Naga. Během šesté výkopové sezóny (březen 2013) pokračoval hlavní vědecký úkol – průzkum chrámového komplexu tzv. Týfónia (WBN 200) – a proběhl revizní výzkum tzv. Kruhové stavby (WBN 50). Sedmá sezóna (listopad – prosinec 2013) pak byla výhradně věnována výzkumu Týfónia a konzervačním pracím v západní části Paláce královny Amanišacheto. V hlavní svatyni Týfónia byl objeven zhroutilý architráv zdobený okřídleným sluncem a soubor rituálně pohřbených soch, včetně druhého sousoší boha Amona a bohyně Mut.

Výsledky expedice byly souhrnně formulovány do monografie Wad Ben Naga 1821–2013, jejímiž hlavními autory jsou Pavel Onderka a Vlastimil Vrtal.

Činnost expedice i v roce 2013 sponzorskými dary podpořily společnosti PRAG EMPORION, s.r.o. a BOHEMIA ENERGY entity, s.r.o.

Archeologická expedice do Wad Ben Naga

Hlavní svatyně, WBN

Tisková konference, 16. 4. 2013

Archeologická expedice Wad Ben Naga, Súdán

Tisková konference, 16. 4. 2013

Archeologická expedice do Wad Ben Naga Súdán

Do Náprstkova muzea dorazilo 2000 let staré božstvo!

Vykopávky v Súdánu přinesly jedinečné nálezy

87

4 Archeologie na dosah

Edukace a prezentace archeologického kulturního dědictví

Projekt NAKI Archeologie na dosah hledá vhodné nástroje a prostředky popularizace, prezentace a edukace archeologie, především prostřednictvím sbírkových předmětů. Stěžejním prvkem je web www.archeologienadosah.cz. V roce 2013 proběhlo několik různorodých akcí pro veřejnost: během výtvarných ateliérů si návštěvníci vyzkoušeli staré umělecké techniky, cyklus Genius loci nabídl návštěvníkům přednášky přímo v archeologických lokalitách, např. na lokalitě Závist, akce Dotkni se pravěku II. – Cesta do časů lovců a sběračů umožnila účastníkům nahlédnout do tohoto období lidské společnosti a vyzkoušet si dovednosti potřebné pro život. Na začátku roku probíhala taktéž výstava Ve stínu Olympu. V roce 2013 byl projekt oceněn Akademií věd ČR v rámci popularizace vědy.

Členové týmu: PhDr. Jarmila Valentová, Mgr. Veronika Mikešová, Mgr. Ing. Marie Opatrná, Mgr. Jiří Košta, Mgr. Kristýna Urbanová, Mgr. Daniel Bursák, Mgr. Marika Tisucká, Mgr. Petra Belaňová, Mgr. Kateřina Perglová, Mgr. Ivana Havlíková.

Webový portál Archeologie na dosah

Archeologie na dosah

natáčení videospotu *Minulost v nás*, foto L. Zámostná.

Archeologie na dosah

natáčení videospotu o prof. J. L. Píčoví, foto V. Mikešová.

Cyklus Genius loci

Závist, foto Mgr. Ing. Marie Opatrná

Návrat do časů lovců a sběračů

88

Ateliér reliéfní sochařství

foto Mgr. Ing. Marie Opatrná.

Ateliér fajúmské portréty

foto Mgr. Ing. Marie Opatrná

Akce Čas lovců a sběračů Na Farkách

foto M. Kolář

89

IX. Prezentační činnost

1 Kalendárium

8. 1. 2013

Otevření výstavy 20 let na českých a slovenských náměstích, Nová budova Národního muzea

1. 2. 2013

Tisková konference k výsledkům archeologické expedice Národního muzea v Súdánu, Nová budova Národního muzea

1.– 3. 2. 2013

Ledová Praha

Zapojilo se více objektů Národního muzea (Nová budova Národního muzea, Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur, České muzeum hudby, Muzeum Bedřicha Smetany, Muzeum Antonína Dvořáka, Národní památník na Vítkově, Národopisné muzeum – Musaion)

28. 2. 2013

Tisková konference a vernisáž k vystavení originální korespondence Karla Maye, Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur

20. 3. 2013

Otevření výstavy Jak se u Smetanů malovalo, Muzeum Bedřicha Smetany

16. 4. 2013

Tisková konference k převozu sousoší Amona a Mut z lokality Wad Ben Naga, Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur

18. 4. 2013

Tisková konference a vernisáž k otevření výstavy Století valčíku a polky, České muzeum hudby

24. 4. 2013

Otevření výstavy Cirkus jede do světa, Muzeum české loutky a cirkusu - Prachatice

23. 5. 2013

Tisková konference k projektu Národní kroniky SenSen, Nová budova Národního muzea

18. 6. 2013

Slavnostní otevření výstavy Nikdy nevystřelená kulka, Nová budova Národního muzea

24. 6. 2013

Vernisáž k otevření výstavy Matice česká a Národní muzeum, Knihovna Národního muzea

24. 8. 2013

Taktické požární cvičení Hasičského záchranného sboru hl. m. Prahy, České muzeum hudby

10. 9. 2013

Tisková konference k X. Pražské muzejní noci, Muzeum Bedřicha Smetany

14. 9. 2013

X. Pražská muzejní noc,

Zapojeny objekty Národního muzea (Muzeum Bedřicha Smetany, Muzeum Antonína Dvořáka, Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur, Nová budova Národního muzea, Lapidárium, Národopisné muzeum – Musaion, Národní památník na Vítkově)

27. - 28. 9. 2013

Dotkni se pravěku II. - Čas lovců a sběračů, Historické muzeum

14. 11. 2013

Tisková konference a vernisáž k otevření výstavy Čas zámořských objevů, Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur

Vzpomínky
veřejnosti putují
do Národního
muzea

Národní
muzeum
uzavřelo
Memorandum
o porozumění

91

17. 11. 2013

Sbírkový den k projektu Europeana 1989, Nová budova Národního muzea

27. 11. 2013

Tisková konference k převozu vzácných předmětů na výstavu Peníze, Nová budova Národního muzea

28. 11. 2013

Tisková konference a vernisáž k otevření výstav Peníze a Aféry, Nová budova Národního muzea

4. 12. 2013

Tisková konference k deinstalaci soch a bust, Historická budova Národního muzea

Památky na rok
1989 putovaly
do Národního
muzea

92

Projděte se haptickou stezkou výstavy Ve stínu Olympu

Výstavní cyklus Monarchie vrcholí!

Co nosily nejmenší děti za Monarchie?

Mezi fotografiemi předků byl objeven i slavný režisér

Slavná socha od Vincence Makovského zajímá restaurátory

93

2 Nová budova NM

2.1 Výstavy

Ve stínu Olympu (20. 12. 2012–3. 3. 2013)

Monarchie – Jak se žilo za císaře pána (13. 12. 2012–30. 9. 2013)

Dětský svět za císaře pána (13. 12. 2012–30. 9. 2013)

Peníze (29. 11. 2013–15. 7. 2014)

Aféry (29. 11. 2013–11. 5. 2014)

Výstava Ve stínu Olympu

foto Lenka Káčová

Oživený den výstavy Ve stínu Olympu

foto Mgr. Jirí Košta

Výstava Dětský svět za císaře pána

2.2 Akce pro veřejnost

• Komentované prohlídky výstavy **Ve stínu Olympu (NAKI)**

Počátky keltské civilizace v Evropě, Mgr. Daniel Bursák, 22. 1. 2013;
Vázy v životě Řeků, doc. PhDr. Marie Dufková, CSc., 5. 2. 2013;
Poznání textilní výroby Keltů utkané z archeologických, ikonografických a písemných pramenů,
Mgr. Kristýna Urbanová, 19. 2. 2013.

• **Programy pro školy k výstavě Monarchie** / tvorba pracovních listů Mgr. Pavlína Honzíková,
Mgr. Jana Dobisíková, Bc. Eva Pastorčáková.

• **Doprovodné programy k výstavě Dětský svět za císaře pána** / námět a realizace Mgr. Jana Dobisíková;
Mgr. Markéta Holubová; PhDr. Vanda Marešová; Mgr. Monika Tauberová
Aspoň na víkend staň se dítětem monarchie, 20. 4. 2013;
Oslavy konce školního roku, 28. 6. 2013;
Pražská muzejní noc, 14. 9. 2013;
Programy pro školy a tvorba pracovních listů, Mgr. Pavlína Honzíková, Mgr. Jana Dobisíková.

• Přednáškový cyklus **Monarchie**

Sport za císaře pána a jeho místo v dějinách, Mgr. Lucie Swierczeková, 23. 1. 2013;
Císař František Josef I. očima soudobých portrétistů, PhDr. Lubomír Sršeň, 20. 3. 2013;
Ostrostřelecký sbor – chloubka každé obce, Mgr. Jana Mezerová, 24. 4. 2013;
Jak žily děti v době monarchie, PhDr. Vanda Marešová, doprovodná přednáška k cyklu Monarchie, 15. 5. 2013;
Nová průmyslová doba vyžadovala nový přístup ke vzdělání, Mgr. Jana Mezerová, 22. 5. 2013.

• Přednášky ve spolupráci se **Společností Národního muzea, sekce přátel starověkých civilizací** **Přednáškový cyklus Bydlení a každodenní život ve starověkém Egyptě a Řecku**

Život starověkých Egyptanů a Řeků, 26. 3. 2013, Mgr. Martina Bardoňová; Mgr. Lenka Vacinová;
Dér el-Medína a Station de repos: sídliště královských řemeslníků, 2. 4. 2013, PhDr. Pavel Onderka;
Obytné domy v klasickém Řecku, 9. 4. 2013, doc. Iva Ondřejová, CSc.; Doc. Marie Dufková, CSc.;
Život na farmách v okolí řecké kolonie Metapontion v jižní Itálii, 16. 4. 2013, Mgr. Barbora Gavláková;
Život na okraji antického světa - krymský Chersonésos v pozdní antice, 23. 4. 2013, Mgr. Martina Čechová.

• Přednáškový cyklus **Nové archeologické objevy (NAKI)**

Lovci a sběrači v horských oblastech – na příkladu mezolitického osídlení Šumavy, Mgr. Katarína Čuláková, 1. 10. 2013;
Neolitické rondely ve střední Evropě – podoba, význam, vztah k sídlištním areálům, Mgr. Jaroslav Řídký, Ph.D., 15. 10. 2013;
Opevněný areál na stolové hoře Vladař v západních Čechách. Přehled současného stavu poznání regionálního mocenského centra doby železné, PhDr. Miroslav Chytráček, Ph.D., 29. 10. 2013;
Období velkých změn. Objevy z konce eneolitu a starší doby bronzové ve Vlíněvsi, Mgr. Petr Limburský, Ph.D., 19. 11. 2013;
Pohansko u Břeclavi. Nové archeologické objevy na významném centru Velké Moravy, prof. Mgr. Jiří Macháček, Ph.D., 26. 11. 2013.

• **Cyklus numismatických přednášek v Národním muzeu**

Dějiny a mincovnictví Seleukovské říše, Ing. Petr Veselý, 4. 2. 2013;
Pavel Radoměřský a Emma Regina (večer s překvapením). Film z cyklu pro pamětníky, ve kterém dr. Radoměřský rekonstruoval příběh královny Emmy, komentují MUDr. Zdeněk Petrů a PhDr. Luboš Polanský, 4. 3. 2013;
250 let od vydání první bankovky, PhDr. Jiří Chvojka, 8. 4. 2013;
Eberhardus, magister monete per Boemiam, Mgr. Petr Schneider, 6. 5. 2013;
Pronikání uherského zlata do Čech a na Moravu ve středověku, Tomáš Smělý, 2. 9. 2013;
Kauri, chevron, mince ... co je více?, afrikanistka a ex-diplomatka PhDr. Marie Imbrová, 7. 10. 2013;
Nález pražských grošů v obci Kosičky, PhDr. Vojtěch Brádle, 4. 11. 2013;
Islámské stříbro v nálezu Kelč, PhDr. Vlastimil Novák, Ph.D., 2. 12. 2013.

• **Příměstský tábor „Letem světem muzeem“**, Mgr. Pavlína Honzíková, 8.–12. 7. a 22.–26. 7. 2014.

Jarní a podzimní cyklus přednášek z geologických věd (sál H)

Tajemství rodiště maxipsa Fíka – paleontologický záchranný výzkum na lokalitě Ahníkov II, RNDr. Boris Ekrt (21. 1. 2013)

Za pegmatity centrálního Madagaskaru, Ing. Mgr. Ivo Macek (18. 2. 2013)

Mongolské granáty versus granáty české a jejich parageneze s diamanty, Ing. Mgr. Jan Soumar (18. 3. 2013)

Kamenná industrie mladší doby kamenné ze sídelního areálu Vchynice u Lovosic, RNDr. Blanka Šreinová (15. 4. 2013)

Paleontologická expedice do Rumunska 2012, RNDr. Boris Ekrt, RNDr. Jiří Kvaček, CSc., Mgr. Milan Libertín, Ph.D., Mgr. Martin Valent (20. 5. 2013)

Sopky Francouzského středohoří, RNDr. Blanka Šreinová (16. 9. 2013)

Chilské sopky, RNDr. Jiří Jiránek, CSc. (21. 10. 2013)

Minerály Zambie, RNDr. Stanislav Vrána, CSc. (18. 11. 2013)

Nedělní mineralogické besedy

organizátoři: Mgr. Petra Burdová, RNDr. Blanka Šreinová, RNDr. Jiří Litochleb

termíny konání: 6. 1., 3. 2., 3. 3., 7. 4., 5. 5., 2. 6., 8. 9., 6. 10., 3. 11., 1. 12. 2013

místo konání: NB NM, sál H nebo 214

95

3 Národní památník na Vítkově

3.1 Stálé expozice

Křížovatky české a československé státnosti
Laboratoř moci

3.2 Výstavy

Sportsmeni v zemích českých (7. 9. 2012–13. 10. 2013)
Prezidentské diplomy (9.–10. 3. 2013)

Panelové výstavy:

Československo-lotyšská společnost (21. 2.–10. 10. 2013)
Žižkov ve vzpomínkách (21. 2.–10. 10. 2013)
Soužití Čechů a Němců ve 40. letech 20. století (1.–19. 6. 2013)
Československé legie ve Francii (7. 11. 2013– 28. 2. 2014)

3.3 Další akce pro veřejnost

Komentované prohlídky výstavy Sportsmeni v zemích českých

Mgr. Lucie Swierczeková (17. 1. , 14. 2., 21. 2., 21. 3., 28. 3., 11. 4., 19. 4., 25. 4., 22. 5., 30. 5., 20. 6., 11. 7., 25. 7., 15. 8., 29. 8., 12. 9., 14. 9., 8. 10., 10. 10. 2013)

Divadelní představení

JAN, 23. 10. 2013, tanečně-divadelní představení ProArt;
Přemysl Pitter: Dům můj, 22. 11. 2013, divadelní představení DDM Ulita.

Vzácné pergamenové listiny připomenou volbu prezidenta

Sportsmeni v zemích českých

Repase stálé expozice na Vítkově

Národní shromáždění ČSR oznamuje

Dr. Edvardu Benešovi, že byl zvolen prezidentem Československé republiky, 18. 12. 1935. Listina byla v březnu 2013 u příležitosti prezidentské volby krátkodobě vystavena v Národním památníku na Vítkově.

Divadelně-taneční projekt JAN

v podání ProArt v Národním památníku na Vítkově.

96

Koncerty

Varhanní koncert v rámci festivalu Nekonvenční žižkovský podzim, 28. 10. 2013;
Adventní koncert orchestru Žižkovská smršť, 7. 12. 2013.

Pražská muzejní noc, 14. 9. 2013

Varhanní koncert – Drahoslav Gric, 21.00 hod., 22.00 hod., 23.00 hod.;
Výtvarná dílna Maxe Švabinského;
Ukázka dobových uniforem z období 1. světové války a 1. republiky;
Seznamte se s uniformami, ve kterých bojovali vojáci v 1. pol. 20. stol.;
Komentované prohlídky výstavy Sportsmeni v zemích českých.

Vzdělávací programy pro školy

Mgr. Pavlína Honzíková, 1640 účastníků:
Klasické komentované prohlídky
Příběh Památníku
Český lev se probouzí
Mauzoleum K. Gottwalda a tajemství balzamovací knihy
50. léta v Československu
Křížovatky české a čsl. státnosti
Od pražského jara po sametovou revoluci
Pražské jaro, okupace a Jan Palach

Příměstský tábor „Letem světem muzeem“, Mgr. Pavlína Honzíková, 8.–12. 7., 22.–26. 7. a 29.–30. 10. 2014.

Další akce

PostBellum, slavnostní vyhlášení vítězů soutěže Příběhy našich sousedů, 5. 4. 2013;
Člověk v tísní / Jeden svět na školách, Proti ztrátě paměti, 27. 6. 2013;
Vysvědčení pro muzeum, akce pro rodiny s dětmi, 28. 6. 2013;
YMCA, duchovní program v rámci mezinárodního festivalu We Love2Live in Prague, 7. 8. 2013;
PostBellum, slavnostní vyhlášení vítězů soutěže Příběhy 20. století, 10. 12. 2013.

Pražská muzejní noc na Vítkově

Pietní akt

u příležitosti oslav Dne vítězství, 8. 5. 2013.

97

Týden originálů představí unikátní dopisy Karla Maye

"May chtěl být Old Shatterhandem" říká autor výstavy

Projezte se expozicí Náprstkova muzea

Trofejní hlavy amazonského kmene Jívaro

Expozice Amerika po třiceti letech končí

98

4 Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur

4.1. Stálé expozice

Expozice Amerika

Tuto stálou expozici bylo možné zhlédnout do 15. září 2013. V současné době probíhá rekonstrukce výstavních sálů v rámci revitalizace Náprstkova muzea. K expozici byly nabízeny animační programy pro mateřské a základní školy s indiánskou tematikou s názvy Život Indiánů Severní Ameriky a Na chvíli mezi Indiány.

Kultury Austrálie a Oceánie

Nias – ostrov předků a mýtů

Vojta Náprstek

4.2 Výstavy

Po stopě Karla Maye

(25. 10. 2012–13. 10. 2013)

Výstava připomněla základní informace o nesnadném životě slavného autora a především upozornila na jeho stopy na našem území. Na výstavě se návštěvník seznámil s postavami Mayových románů, statečnými indiány, zálesáky, beduíny i Kurdy a dalšími hrdiny, ale i s odpornými zloduchy, otrokáři, zrádci a vrahy. Prezentovány byly reálné předměty indiánských kultur i orientálního světa, které zároveň hrály významné role v Mayových dílech. Ve výstavě si děti mohly vyzkoušet stopování, vytvořit si vlastní indiánské jméno či hledat indiánské zlato.

Čas zámořských objevů

(od 15. 11. 2013)

Výstava ukazuje, co všechno zámořské výpravy Evropanů přinesly Evropě i zámořským končinám, k jakým střetům, utrpení, ale i kontaktům a vzájemnému přínosu docházelo. Představuje unikátní umělecké předměty, dovezené komodity, mapy a dokumenty ale i protagonisty celého děje: mořeplavce, dobyvatele, výzkumníky, cizokrajné obyvatele, misionáře, otroky, piráty a korzáry, kteří byli s tímto obdobím nerozlučně spjati. Malým dětem je určena spodní expoziční rovina nazvaná V podpalubí, ve které jsou loutky krys aranžovány do animovaných scén reflektujících témata výstavy.

4.3 Další akce pro veřejnost

Doprovodný program k výstavě Po stopě Karla Maye

Výtvarná dílna Na Divokém Západě (12. 1. 2013)

Výtvarná dílna Mexické karnevalové masky (26. 1. 2013)

Program pro rodiny s dětmi Aspoň na víkend po stopě Karla Maye (26. 1. 2013)

Výtvarná dílna Čelenky Indiánů Plání (2. 2. 2013)

Komentovaná prohlídka výstavou (7. 2. 2013)

Přednáška Povídání o životě Indiánů Kanady (7. 2. 2013)

Výtvarná dílna Zlato starých Inků (23. 2. 2013)

Týden originálů (28. 2. 2013–10. 3. 2013)

Cyklus přednášek Odpoledne s Karlem Mayem (2. 3. 2013)

Komentovaná prohlídka výstavou (5. 3. 2013)

Výtvarná dílna Apačské ozdoby (8. 3. 2013)

Výtvarná dílna Na Divokém Západě (23. 3. 2013)

Výtvarná dílna Apačská taška (6. 4. 2013)

Výtvarná dílna Apačské ozdoby (20. 4. 2013)

Výtvarná dílna Incké zlato (4. 5. 2013)

Výtvarná dílna Indiánské oblečení (11. 5. 2013)

Týden seniorů (14.–17. 5. 2013)

Výtvarná dílna Čelenky Indiánů Plání (18. 5. 2013)

- Výtvarná dílna Indiánské oblečení (25. 5. 2013)
- Výtvarná dílna Apačské ozdoby (22. 6. 2013)
- Příměstský tábor Prázdniny v muzeu (20. 8.–23. 8. 2013)
- Výtvarná dílna Čelenky Indiánů Plání (7. 9. 2013)
- Cyklos přednášek "Odpoledne s Karlem Mayem podruhé" (7. 9. 2013)
- Výtvarná dílna Incké zlato (21. 9. 2013)

Doprovodné akce k výstavě Čas zámořských objevů

- Přednáška S Novákem do zámoří (21. 11. 2013)
- Workshop Čínská výšivka (21. 11. 2013)
- Výtvarná dílna Piráti – postrach moří (23. 11. 2013)
- Výtvarná dílna Herbář s exotickým kořením (7. 12. 2013)
- Workshop Čínská kaligrafie (12. 12. 2013)
- Vánoce u Halánků (8. 12. 2013)
- Výtvarná dílna Panenka proti strachu (28. 12. 2013)

K výstavě jsou k dispozici pracovní listy pro rodiče s dětmi s názvem Pirátský deník a pracovní listy pro II. stupeň ZŠ a SŠ. Hojně jsou navštěvovány lektorované programy, které navazují na RVP a ŠVP s tematikou zámořských objevů. K dispozici jsou tyto lektorované programy: Námořní pověry, Život námořníků, Čas mořeplavců či Kdo koho objevil.

Další doprovodný program

- Cyklos přednášek Súdánský večer (31. 1. 2013)
- Představení knihy Trnová dívka (20. 2. 2013)
- Veršovaná zamyšlení Cesta k pochopení, lásce a zdraví (7. 3. 2013)
- Křest knihy „Emil Holub – cestovatel-etnograf-spisovatel“ (21. 3. 2013)
- Přednáška Vojta Náprstek – 140. výročí založení muzea (11. 4. 2013)
- Křest knihy „Americký klub dam. Krůček k ženské vzdělanosti“ (15. 4. 2013)
- Přednáška Japonské jaro (18. 4. 2013)
- Přednáška Gottfried Lindauer (1839–1926), (25. 4. 2013)
- Přednáška Sbírky Dr. Emila Holuba (16. 5. 2013)
- Iberoamerická společnost: slavnostní předání cen středoškolské soutěže o Latinské Americe (17. 5. 2013)
- Mezinárodní den muzeí (18. 5. 2013)
- Přednáška Můj první durian (13. 6. 2013)
- Přednáška Bourec morušový (20. 6. 2013)
- Přednáška Na rozhraní věků, Papua – Nová Guinea (9. 7. 2013)
- Přednáška Vojta Náprstek. 150. let od 2. průmyslové výstavy na Střeleckém ostrově (5. 9. 2013)
- Představení DVD „Africká výstava Dr. Emila Holuba 1892“ (12. 9. 2013)

Pražská muzejní noc (14. 9. 2013)

Pro malé návštěvníky byla připravena indiánská stezka odvahy, na které byly plněny nejrůznější úkoly, za každý splněný úkol obdržel návštěvník razítko orlího pera a na konci stezky čekalo na ty nejodvážnější malé překvapení. Na nádvoří se uskutečnila módní přehlídka indiánských kostýmů, které si děti připravily během měsíce května. V historickém interiéru proběhla přednáška Karel May a Indiáni – fikce a realita a proběhly také komentované prohlídky výstavou s autorem výstavy PhDr. Petrem Maškem. Program doprovázely indiánské písně s doprovodem na velký buben skupiny Wanbli Ohitika Singers.

- Komponované čtení z korespondence cestovatele a zahradníka Benedikta Roetzla, jeho příbuzných a přátel (19. 9. 2013)
- Přednáška Česká touha cestovatelská (26. 9. 2013)
- Přednáška Milý strýčku / Lieber Onkel / Querido tío (3. 10. 2013)
- Sportování a cestování v meziválečném Československu, mezinárodní konference (3. 10.–4. 10. 2013)
- Shaun Peterson – setkání a workshop se sališským umělcem (10. 10. 2013)
- Přednáška Anna Fingerhutová. Od vinopalny k muzeu (24. 10. 2013)

99

Programy na objednávku

Bourec morušový

Odivání v Číně

Komentované prohlídky historickým interiérem knihovny Náprstkova muzea

Lektorované programy k výstavám Po stopě Karla Maje a Čas zámořských objevů

Celkem 92 akcí, 1873 návštěvníků

Deinstalace expozice Amerika

Komentovaná prohlídka pro neslyšící

Křest knihy Americký klub dam

Křest knihy Americký klub dam

100

Křest knihy Emil Holub

Křest knihy Emil Holub

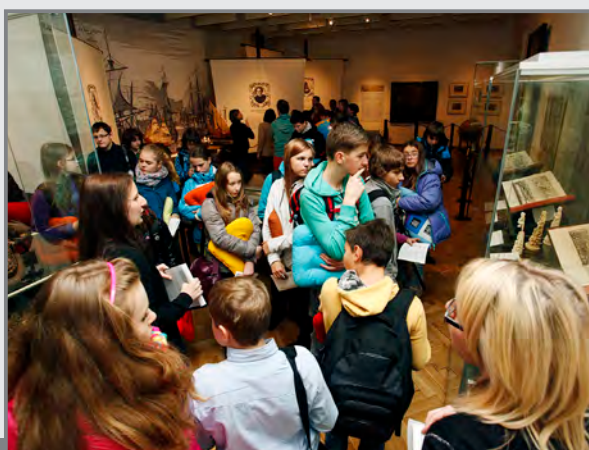
Co je to?
Povrch je peklo
a vnitřek je
nebe.

U zrodu ženské
emancipace
stál Americký
klub dam

Americký klub
dam a česká
společnost
19. století

Lektorovaný program Čas mořeplavců

Lektorovaný program Život námořníků

Pražská muzejní noc

Pražská muzejní noc

101

Módní přehlídka Indiánské oblečení

Pražská muzejní noc

Ochutnávka súdánského čaje

Výtvarná dílna Piráti - postrach moří

Příměstský tábor Prázdniny v muzeu

Příměstský tábor Prázdniny v muzeu

Súdánský večer

Korálkování
v Náprstkově
muzeu

Archeologové
Národního
muzea zkoumají
cennou lokalitu

102

Vánoce U Halánků

Výtvarná dílna Piráti – postrach moří

Výtvarná dílna Pirátská vlajka

Škola končí, muzea ale nezavírají

5 České muzeum hudby

5.1 Stálá expozice

Člověk – nástroj – hudba

5.2 Výstavy

Kouzelné hrací strojky (29. 6. 2012–18. 3. 2013)

Století valčíku a polky (19. 4. 2013–5. 5. 2014)

Výstavky k výročí měsíce

Jakub Jan Ryba (8. 12. 2012–21. 1. 2013)

Vánoce ve starých českých kancionálech (8. 12. 2012–21. 1. 2013)

Richard Wagner (23. 1.–11. 3. 2013)

Jan Nepomuk Kaňka (13. 3.–29. 4. 2013)

Sergej Rachmaninov (13. 3.–10. 6. 2013)

Bartlova klávesová skleněná harmonika (1. 5.–10. 6. 2013)

Staroslověnské inspirace (12. 6.–8. 7. 2013)

Hudebníci na cestách (12. 6.–8. 7. 2013)

František Ringo Čech (10. 7.–26. 8. 2013)

Umělecká beseda (28. 8.–30. 9. 2013)

Luboš Sluka (28. 8.–30. 9. 2013)

Giuseppe Verdi (2. 10.–4. 11. 2013)

Hudební Praha a jezuité (6. 11.–9. 12. 2013)

Jan Zach (6. 11.–9. 12. 2013)

Karel Svoboda (12. 12. 2013–13. 1. 2014)

Vánoce v současné hudbě (12. 12. 2013–13. 1. 2014)

5.3 Další akce pro veřejnost

Doprovodný program k výstavě Kouzelné hrací strojky

Pianola & taneční hudba 20. a 30. let, výkladový koncert Jana Hochsteigera (17. 1. 2013)

Stroje pro zábavu a potěšení – hudební automaty, přednáška Ing. Antonína Švejdy (13. 2. 2013)

Komentované prohlídky s kurátorem výstavy (10. 1., 21. 2., 11. 3., 18. 3. 2013)

Doprovodný program k výstavě Století valčíku a polky

Rosamunde? Škoda lásky!, přednáška Josefa Vejvody (14. 5. 2013)

Škoda lásky, Rosamunde, Vyvalte sudy nebo Modřanská polka?, beseda s Jaromírem Vejvodou (30. 10. 2013)

Karel Hašler jiný, lepší, písňový pořad prof. Přemysla Ruta (21. 11. 2013)

Dobová taneční produkce, koncert Mgr. Vojtěcha Spurného (5. 12. 2013)

Komentované prohlídky s kurátorem výstavy (11. 10., 15. 11., 13. 12. 2013)

Další programy

Koncerty elektroakustické hudby, poslechový pořad ve spolupráci se Společností pro elektroakustickou hudbu (18. 2., 19. 3. 2013)

Koncert a slavnostní křest knihy Antonín Dvořák (19. 2. 2013)

Mistři violoncella: Miloš Sádlo a Alexandr Večtomov, komponovaný pořad prof. Zuzany Růžičkové a Jiřího Sládečka (07. 3. 2013)

Dobrodruh, světoběžník a skladatel Eduard Ingriš, komponovaný pořad PhDr. Magdaleny Preiningerové, prof. Přemysla Ruta a Jana Matěje Raka (24. 9. 2013)

Neznámá korespondence Josefa Bohuslava Foerster s Františkem Bílkem, přednáška PhDr. Jany Fojtíkové (17. 10. 2013)

Vídeňská léta Josefa Bohuslava Foerster, přednáška PhDr. Vlasty Reittererové (31. 10. 2013)

Požární cvičení
v Českém
muzeu hudby

Kouzelné hrací
strojky
z výstavního
cyklu
Monarchie

Kdo by neznal
Českou mši
vánoční?

Škoda lásky,
kterou jsem
tobě dala

104

Hamburská léta Josefa Bohuslava Foerster, přednáška Ing. arch. Miloše Haase (7. 11. 2013)

Zdenka a Josef Hlávkoví, Anna a Antonín Dvořákoví. Přátelství dvou manželských párů a jeho plody v českém a světovém umění, přednáška Dr. Davida Beveridge (11. 11. 2013)

Programy pro rodiče s dětmi

Masopust držíme, nic se nevadíme, pospolu..., hudebně-pohybová dílna lektorky Mgr. Lenky Pospíšilové (02.02.2013)

Vrby se nám zelenají, radujme se, veselme se!, hudebně-pohybová dílna lektorky Mgr. Lenky Pospíšilové (23.03.2013)

Vysvědčení pro muzeum, celodenní program s tanečními i výtvarnými dílnami (28.06.2013)

Aspoň na víkend staň se králem tanečního parketu!, celodenní program s tanečními i výtvarnými dílnami (05. 10. 2013)

Procházka po malostranském okolí Českého muzea hudby, procházka za hudební historií Malé Strany s PhDr. Markétou Kabelkovou, Ph.D. a PhDr. Evou Paulovou (23. 11. 2013)

Vánoční zastavení v Českém muzeu hudby, hudebně-pohybová dílna lektorky Mgr. Lenky Pospíšilové (14. 12. 2013)

Programy pro školy

Cesta kolem světa (11. 1., 23. 1., 25. 1., 8. 2., 27. 2., 8. 3., 20. 3., 22. 3., 19. 4., 17. 5., 24. 5., 7. 6., 23. 10., 20. 11., 22. 11., 27. 11., 13. 12. 2013)

Pohádka o barevném království (11. 1., 25. 1., 8. 02., 8. 3., 22. 3., 19. 4., 7. 6., 27. 11., 6. 12., 18. 12. 2013)

Hudebně-dramatická dílna „šaman“ (29. 1., 31. 1., 5. 2., 5. 3., 7. 3., 21. 3., 29. 3., 8. 4., 11. 4., 12. 4., 17. 4., 19. 4., 23. 4., 24. 9., 22. 10., 25. 10., 12. 11., 15. 11., 3. 12., 6. 12., 13. 12., 17. 12., 18. 12. 2013)

Základy muzikoterapie (4. 6., 20. 6., 25. 6., 26. 6., 21. 10., 13. 11., 25. 11., 3. 12., 17. 12. 2013)

Babička chrota vypráví (10. 5., 15. 5. 2013)

Vývoj hudebních nástrojů od pravěku po současnost (9. 5. 2013)

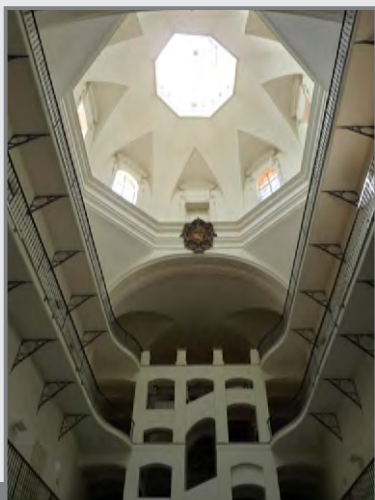
České muzeum hudby

Dvorana Českého muzea hudby

Kopule nad dvoranou Českého muzea hudby

Tzv. Mozartův klavír

foto Jan Kříženecký

Detail tzv. Mozartova klavíru

foto Jan Kříženecký

Čtvrttónový klavír August Förster

Historické bicí nástroje

foto Oto Palán

Dechové nástroje

foto Oto Palán

106

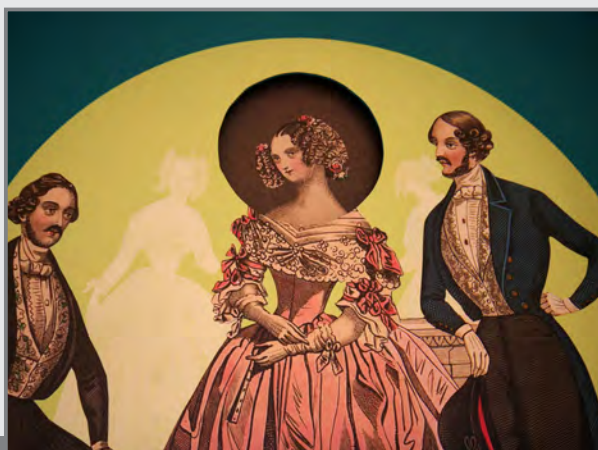

Mechanické hudební nástroje

foto Oto Palán

Výstava Století valčíku a polky

Jeden z interaktivních prvků výstavy

Exponáty ve výstavě

Výstava Století valčíku a polky

Výstava Století valčíku a polky

Program pro školy Babička chrota vypráví

Program pro školy Cesta kolem světa

Přednáška Josefa Vejvody

o nejslavnější české polce Škoda lásky

Procházka

po okolí Českého muzea hudby

108

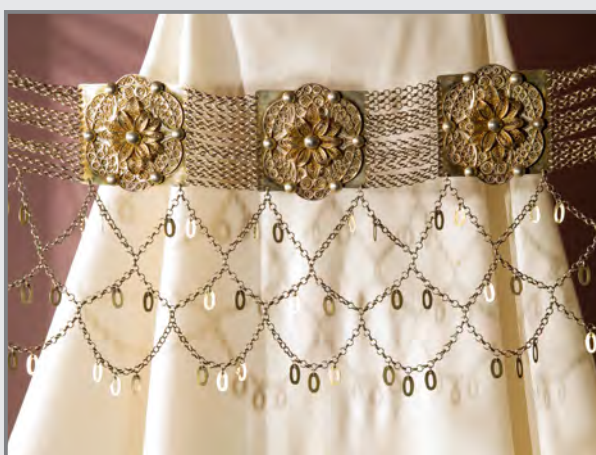
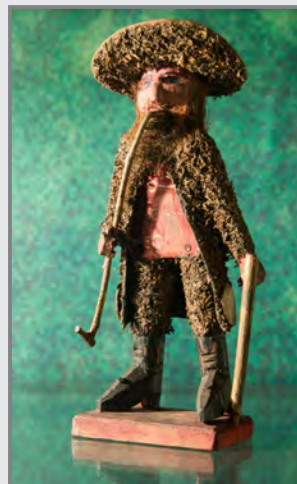

6 Národopisné muzeum – MUSAION

6.1 Stálá expozice

Národopisná expozice Tradiční lidová kultura Čech, Moravy a Slezska

Dokumentace
ÚLUV
v Národním
muzeu

109

6.2 Výstavy

Krmě – jídlo – žrádlo (5. 10. 2012–5. 5. 2013)

Trampská abeceda (17. 10. 2013–18. 3. 2014)

Trampská abeceda

Menší výstava předmětů se vztahem ke stoleté historii trampingu, které občanské sdružení Naše muzeum sbírá pro etnografickou sbírku Národního muzea.

6.3 Další akce pro veřejnost

Přednášky:

Nádobí a stolování 19. století, PhDr. Dana Stehlíková, CSc., přednáška k cyklu Monarchie, 12. 1. 2013;

Šlechtické stolování, PhDr. Dana Stehlíková, CSc., přednáška k cyklu Monarchie, 14. 2. 2013;

Folklorní regiony Čech, Moravy a Slezska

cyklus přednášek, ukázek unikátních sbírkových předmětů, filmových prezentací, tanečních, hudebních a dramatických vystoupení folklorních souborů a ochutnávek regionálních specialit z jednotlivých etnografických a folklorně zajímavých oblastí České republiky:

Kouřimsko – 12. 1. 2013

17.00 Lidová píseň na Kouřimsku – přednáška Mgr. Adama Votruby, Ph.D. (Národní muzeum)

19.00 Volné sdružení muzikantů a zpěváků – ukázky lidových písní z Kouřimska

Polabí – 9. 2. 2013

17.00 Lidová kultura Polabí – přednáška PhDr. Jany Hrabětové (Polabské muzeum)

19.00 Folklorní soubor Dykyta z Přerova nad Labem – hudebně-taneční vystoupení

Pojizeří – 9. 3. 2013

Velikonoce jsou svátky pohanské i křesťanské

Masky z Národního muzea v masopustním průvodu

Trampská abeceda ukáže české cesty za romantikou

110

17.00 Národopisná oblast Pojizeří – přednáška PhDr. Jaromíra Jermáře

19.00 Folklorní soubor Furiant z Malé Bělé – taneční vystoupení

Chodsko – 13. 4. 2013

17.00 Chodsko a lidová kultura regionu – přednáška PhDr. Josefa Nejdla

19.00 Chodský soubor Mrákov – hudebně-taneční vystoupení

Brněnsko – 14. 9. 2013

17.00 Lidová kultura a tradice v okolí Brna – přednáška Mgr. Moniky Tauberové

19.00 Národopisný soubor Líšňáci z Brna-Líšně – hudebně-taneční vystoupení

Lašsko – 12. 10. 2013

17.00 Lašsko jako národopisná oblast – přednáška Mgr. Václava Michaličky

19.00 Folklorní soubor Grunik z Ostravice – hudební a taneční vystoupení

Prácheňsko – 9. 11. 2013

17.00 Tradiční lidová kultura Prácheňska – přednáška PhDr. Jiřiny Langhammerové

19.00 Prácheňský soubor písní a tanců ze Strakonice – hudebně-taneční vystoupení

Luhačovické Zálesí – 7. 12. 2013

17.00 Národopisná oblast Luhačovické Zálesí – přednáška prof. PhDr. Jan Rychlík, DrSc.

19.00 Folklorní soubor Malé Zálesí z Luhačovic – hudebně-taneční vystoupení

Pravidelná nabídka kurzů

Výuka lidových řemesel

Víkendové kurzy tradičních lidových řemesel a rukodělných technik v muzejních dílnách:

Malování velikonočních kraslic, lektorka Jiřina Ceehová, 9. 3. 2013;

Pletení z orobince, lektorka Iveta Dandová, 9.–10. 3. 2013;

Zpracování mléka, výroba sýra, lektor Petr Rubáš, 7.–8. 9. 2013;

Podmalby na skle, lektor Jiří Honnis, 12. 10. 2013;

Vyřezej si svůj betlém, lektor Jan Roda, 9.–10. 11. 2013;

Vizovické pečivo, lektorka Miluše Šímová, 7. 12. 2013.

Kurzy tradičních lidových lidových tanců z Čech a Moravy: 8. 10. 2013–14. 2. 2014.

Interaktivní programy pro školy – Archeologie na dosah (NAKI)

Mgr. Ing. Marie Opatrná, Mgr. Veronika Mikešová

Dějiny pravěku I. – Ke kořenům lidské společnosti

Dějiny pravěku II. – Čas prvních velkých architektů a úsvit magického kovu

Za tajemstvím archeologie

Vzdělávací programy pro školy

Mgr. Pavlína Honzíková

Život na vsi, jak jej (ne)znáte

Tajemství muzea

Život našich prapra...babiček

Cyklos Poznej své kořeny! (Ztracený masopust, Velikonoční příběh, Dožínky a posvícení, Půjdeme spolu do Betléma)

111

Výtvarné ateliéry Archeologie na dosah (NAKI)

Výtvarný ateliér Půvab z hlíny aneb výroba tanagerských terakot (19. 10. 2013)

Výtvarný ateliér Rozmluva s kamenem aneb reliéfní sochařství starověku (5. 10. 2013)

Výtvarný ateliér Šila, byla...aneb výroba oděvů v pravěku (15.–16. 6. 2013)

Výtvarné ateliéry Restaurátorské dílny (27. 4., 4. 5. a 16.–18. 5. 2013)

Příměstský tábor „Letem světem muzeem“, Mgr. Pavlína Honzíková, 8.–12. 7., 22.–26. 7. a 29.–30. 10. 2014

Rozsáhlejší akce pro veřejnost

C. a k. Gulaschkannone – doprovodná vojenskohistorická akce k výstavnímu cyklu Monarchie v Musaionu, 9. 3. 2013;

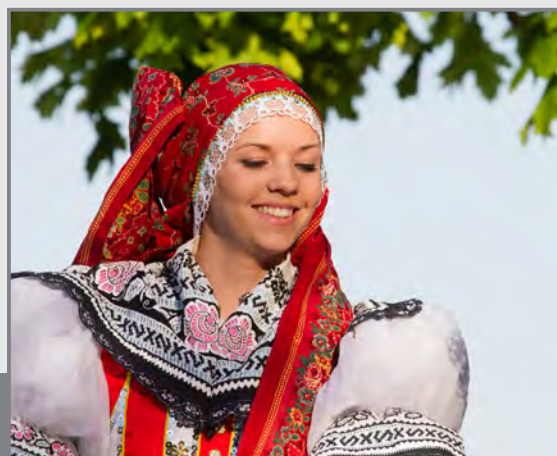
C. a k. Gulaschkannone

9. 3. 2013

XIII. Národopisná slavnost v Kinského zahradě

19. 5. 2013

Pražská muzejní noc

Den kulturního dědictví Buchty a loutky dětem Pohádková Kinského zahrada – Buchty a loutky dětem, 14. 9. 2013

Slavnost Rumunů–pořádání 4. ročníku akce Slavnosti Rumunů v České republice, včetně vystoupení rumunských folklorních souborů a dalších umělců, 22. 9. 2013;
Malujeme po síti – Nebojme se strašidel, 25. 9.–30. 10. 2013;

Benefiční akce Nadace Na rovinu – Adopce na dálku Afrika, 7. 11. 2013
Večerníčkovský les – akce pro děti ve spolupráci s Úřadem městské části Praha 5, 9. 11. 2013;
Aspoň na víkend se potkej s adventními zvyky, 7. 12. 2013.

Akce Malujeme po síti

Víkend s adventními zvyky

7 Muzeum Antonína Dvořáka

7.1 Stálá expozice

Cesty Antonína Dvořáka

7.2 Výstava

Indián – Dvořákův americký sekretář (27. 1. 2012–6. 1. 2013)

Jak Novosvětská dobyla svět (20. 1. 2013–23. 2. 2014)

Muzeum Antonína Dvořáka obnoví sochy hrajících si dětí

Jak Novosvětská dobyla svět

114

7.3 Další akce pro veřejnost

Jak Novosvětská dobyla svět, vernisáž s koncertem Komorního ansámblu mladých Praha (20. 1. 2013)
 Vztah Antonína Dvořáka a Johanna Brahmsa, přednáška Mgr. Kateřiny Nové v Karlových Varech (29. 5., 25. 6. 2013)
 Pražská muzejní noc, bohatý hudební program a workshopy pro děti (14. 9. 2013)
 Jak Novosvětská dobyla svět, přednáška Mgr. Kateřiny Nové v Moravské zemské knihovně v Brně (16. 12. 2013)

Programy pro školy

Rusalka, hudební a edukativní dílna lektorky Mgr. Radky Habánové (15. 1., 29. 1., 19. 2., 19. 3., 26. 3., 8. 4., 15. 4., 12. 11., 19. 11. 2013)

Programy pro rodiče s dětmi

Aspoň na víkend za Dvořákem do Ameriky!, celodenní dílna z cyklu Aspoň na víkend... (16. 11. 2013)

Na Pražské muzejní noci

Aspoň na víkend za Dvořákem do Ameriky!

Návštěvníci Pražské muzejní noci

foto Lukáš Holub, DiS.

115

8 Muzeum Bedřicha Smetany

8.1 Stálá expozice

Bedřich Smetana – život a dílo

8.2 Výstavy

Kterýpak Čech by hudbu neměl rád. Ema Destinnová a Bedřich Smetana (13. 4. 2011–14. 1. 2013)

Jak se u Smetanů malovalo (20. 3. 2013–7. 9. 2014)

8.3 Další akce pro veřejnost

Commedia finita, divadelní představení (8. 1. 2013)

Jak se u Smetanů malovalo, vernisáž s koncertem klavíristky Jitky Čechové (19. 3. 2013)

Deníky Bedřicha Smetany, přednáška PhDr. Olgy Mojžíšové, Ph.D. na Ústavu hudební vědy FF UK (16. 4. 2013)

Pražská muzejní noc, bohatý hudební program a workshopy pro děti (14. 9. 2013)

Písňová tvorba Bedřicha Smetany, koncert zpěvačky Renaty Pelíškové a klavíristy Jana Lukše (08. 10. 2013)

Zuzana Růžičková o Viktoru Kalabisovi, komponovaný pořad prof. Zuzany Růžičkové a Jiřího Sládečka (12. 12. 2013)

Pořady ve spolupráci se Společností Bedřicha Smetany

Cesta do Švédska, beseda o absolvované výpravě po švédských stopách Bedřicha Smetany (12. 2. 2013)

Pěvecký koncert laureátů ceny Viléma Zítka z Mezinárodní pěvecké soutěže

Antonína Dvořáka v Karlových Varech (12. 3. 2013)

Koncert posluchačů pěveckého oddělení Pražské konzervatoře (26. 3. 2013)

Beseda s klavíristou Radoslavem Kvapilem (23. 4. 2013)

Slavní čeští tenoristé, pořad Dr. Jana Králíka k 100. výročí narození Beno Blachuta a 10. výročí úmrtí Ivo Žídka (22. 10. 2013)

Pěvecký koncert současných i již proslavených žáků prof. Brigity Šulcové (5. 11. 2013)

Beseda o klavírním díle Bedřicha Smetany, workshop prof. Jana Novotného k problému interpretace a propagace

Smetanova klavírního díla (26. 11. 2013)

Programy pro školy

Malujeme a posloucháme Vltavu, hudební a edukativní dílna lektorky Mgr. Radky Habánové (21. 1., 18. 3., 5. 4., 10. 4., 11. 4., 24. 4., 3. 5., 15. 5., 16. 5., 17. 5., 22. 5., 23. 5., 17. 6., 21. 6., 4. 10., 7. 10., 14. 10., 21. 10., 21. 11. 2013)

Pověst o Libuši, jak ji zhudebnil Bedřich Smetana, hudební a edukativní dílna lektorky Mgr. Radky Habánové (22. 10., 18. 11., 28. 11. 2013)

Bedřich Smetana a klavír, hudební a edukativní dílna lektorky Mgr. Radky Habánové (1. 3., 29. 5., 18. 12. 2013)

Muzeum Bedřicha Smetany – sbírky a činnost, přednáška PhDr. Olgy Mojžíšové, Ph.D. pro studenty vysokých škol (14. 5., 28. 11., 3. 12. 2013)

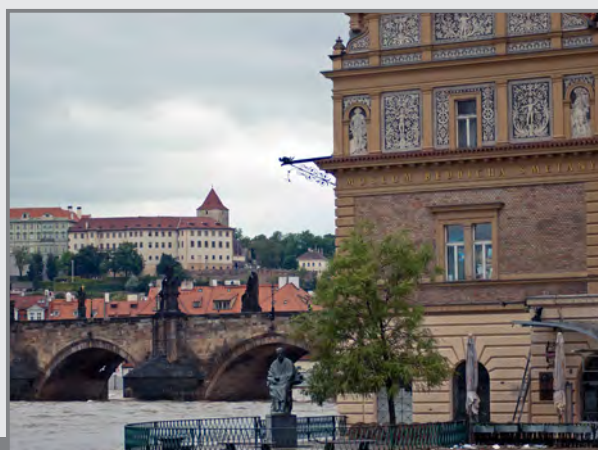

116

Muzeum Bedřicha Smetany

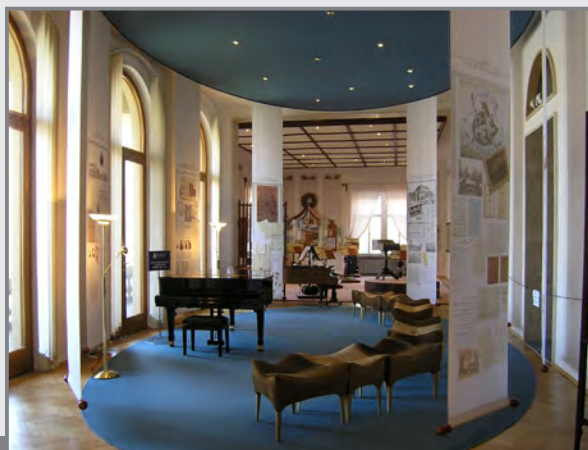
Povodně na Vltavě 3. června 2013

foto PhDr. Ivan Žáček

Expozice Muzea Bedřicha Smetany

foto Doc. Ing. akad. arch Jiří Mojžíš

Smetanova fantazijní kresba Město

Smetanova kresba s názvem Červenec

Výstava Jak se u Smetanů malovalo

Pražská muzejní noc

Aurora Jazz Band na Muzejní noci

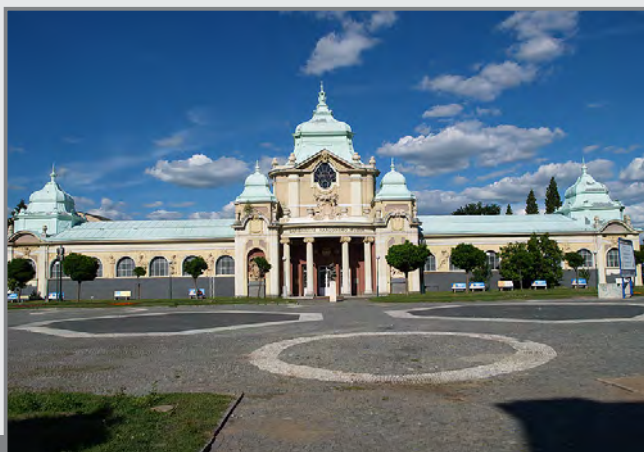

Komentovaná prohlídka expozice

9 Lapidárium

9.1 Stálá expozice

Památky kamenosochařství v Čechách od 11. do 19. století

Budova Lapidária NM

Stálá expozice Lapidária NM

Měl by se na Malostranské náměstí vrátit pomník maršála Radeckého?

Mariánský sloup byl stržen rozvášněným davem

9.2 Další akce pro veřejnost

Noc literatury, pořadatel Česká centra, 15. 5. 2013.

Pražská muzejní noc, PhDr. Dana Stehlíková, CSc., Lapidárium v pohybu, 14. 9. 2013;

Výroční slavnost u Radeckého pomníku, 13. 11. 2013;

Pražská muzejní noc: Lapidárium v pohybu

Přednášky

Pražské pomníky a jejich modely, PhDr. Dana Stehlíková, CSc., 7. 3. 2013.

10 Památník Františka Palackého a Františka Ladislava Riegra

10.1 Stálá expozice

Byt Františka Palackého a Františka Ladislava Riegra

Pracovna F. Palackého

Pracovna F. L. Riegra

10.2 Další akce pro veřejnost

Vzdělávací programy pro školy, Mgr. Pavlína Honzíková, Klasické komentované prohlídky, F. Palacký a F. L. Rieger, život za časů českého národního obrození

Příměstský tábor „Letem světem muzeem“,

Mgr. Pavlína Honzíková, 8.–12. 7., 22.–26. 7. a 29.–30. 10. 2014

11 Památník Jaroslava Ježka

11.1 Stálá expozice

Modrý pokoj Jaroslava Ježka

Modrý pokoj Jaroslava Ježka

foto Oto Palán

Společný byt
Palackého
a Riegra

Před 106 lety
se narodil
skladatel
Jaroslav Ježek

120

12 Muzeum české loutky a cirkusu – Prachatice

12.1 Stálá expozice

Expozice české loutky a cirkusu

Pravidelná údržba

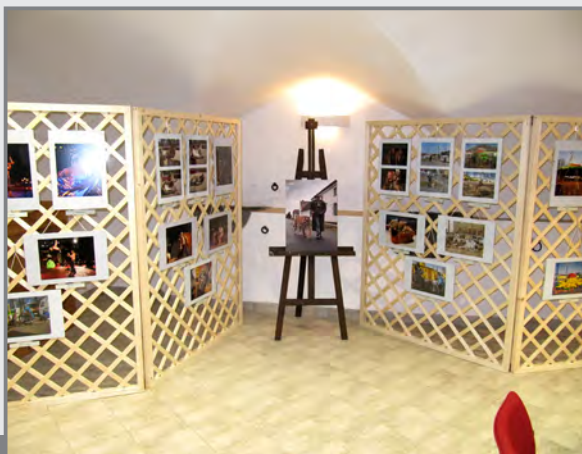
stálé expozice Muzea české loutky a cirkusu v Prachaticích.

12.2 Výstavy

Veselí kostlivci (7. 11. 2012–3. 3. 2013)

Cirkus je poslední romantika na světě (27. 3.–15. 8. 2013)

Cirkus jede do světa (24. 4.–29. 9. 2013)

Výstava Cirkus je poslední romantika na světě

Výstava Cirkus jede do světa

Panoptikum provokovalo zvědavost a fantazii

Cirkus jede do světa

Výstava ukáže autorské hudební nástroje

121

Akustické opojení (18. 9.–24. 11. 2013)

Dětský svět za císaře pána (17. 10. 2013–15. 3. 2014)

Štědré večery, tiché noci (6. 12. 2013–12. 1. 2014)

Exponát sezóny (kuřácké náčiní slavných divadelníků)

Adaptace výstavy

Dětský svět za císaře pána v muzeu v Prachaticích.

Vánoční výstava Štědré večery, tiché noci v Prachaticích

122

12.3 Další akce pro veřejnost

V roce 2013 realizovala Hana Patrasová ve spolupráci s externími spolupracovníky v Muzeu české loutky a cirkusu přes 50 kulturních a vzdělávacích akcí, které navštívilo téměř 2000 návštěvníků. Vedle výtvarných, ale letos i hudebních děl, speciálních lektorských programů a prohlídek pro školy či koncertů, proběhla v MČLC úspěšná Pražská muzejní noc (340 účastníků) či každoroční podzimní přehlídka loutkového divadla (6 představení, celkem 325 diváků).

Výtvarná dílna

Hrajeme loutkové divadlo

Muzejní noc

v Muzeu české loutky a cirkusu v Prachaticích, 7. 6. 2013

Muzejní noc

v Muzeu české loutky a cirkusu v Prachaticích, 7. 6. 2013

123

Záběry z podzimní přehlídky loutkového divadla v Prachaticích

V rámci projektu Dotkni se 20. století proběhla 22. 5. 2013 literární soutěž pro děti Příběh exponátu.

Vyhlášení výsledků

literární soutěže Příběh exponátu.

13 Zámek Vrchotovy Janovice

13.1 Stálé expozice

České zvonařství
Rilke, Kraus a Vrchotovy Janovice
Společnost v Čechách 19. století

13.2 Další akce pro veřejnost

Doprovodné programy v souvislosti se stálými expozicemi:

Řetězové provádění – originální projekt janovického zámku využívá metody zážitkové historie. Už 19 let dává současným jedenácti- až čtrnáctiletým možnost pochopit život našich předků v 19. století a muzejníkům a pedagogům nabízí nové způsoby spolupráce. Zámek Vrchotovy Janovice funguje současně jako metodické centrum pro zájemce o přenesení projektu. V r. 2013 v zámku prováděli: žáci 5.–9. tříd ZŠ Vrchotovy Janovice, 27. 5.–2. 6. 2013; žáci 5. tříd ZŠ Propojení, Sedlčany, 10.–15. 9. 2013;

Dny řetězového provádění

v expozici zámku Vrchotovy Janovice – projekt využití metody zážitkové historie pro žáky 5.–9. tříd ZŠ (27. 5.–2. 6. 2013 a 10.–15. 9. 2013).

Za Sidoníí Nádhernou, baronkou z Borutína

Zážitek v hlavní roli: řetězové provádění na zámku

125

Tvar a vůně minulosti – dotykové prohlídky pro nevidomé a zrakově postižené návštěvníky;

Tvar a vůně minulosti

prohlídky zámku Vrchotovy Janovice pro nevidomé a návštěvníky s poruchami zraku.

Zásuvky – program, který přináší nové zážitky ve stálé expozici;

Pohádkový les – program pro děti v zámeckém parku, spolupráce s městysem Vrchotovy Janovice, 1. 6. 2013;

Víkend otevřených zahrad – komentované prohlídky zámeckého parku Vrchotovy Janovice, 8.–9. 6. 2013;

Víkend otevřených zahrad

komentované prohlídky zámeckého parku Vrchotovy Janovice (8.–9. 6. 2013).

Dotyky – program pro návštěvníky, kteří přicházejí za Sidonií Nádhernou;

Ohlížení – cesty k pochopení minulosti, zámek Vrchotovy Janovice ve spolupráci s římskokatolickou farností Votice: velikonoční mše (1. 4. 2013); zádušní mše za Johanneše Nádherného (25. 5. 2013, 100 let výročí úmrtí); průvod Božího Těla (2. 6. 2013); zádušní mše za Sidonii Nádhernou (29. 8. 2013, výročí úmrtí); vánoční mše (26. 12. 2013);

Příměstský tábor Letem světem muzeem, Mgr. Pavlína Honzíková, 8.–12. 7. a 22.–26. 7. 2014;

Rehabilitace zámeckého parku (10. rok) – dokončení obnovy prostoru skleníku a teras alpina Sidonie Nádherné a její kamenné instalace nad loukou K. Krause, oprava východní části ohradní zdi.

14 Muzeum knihy – Žďár nad Sázavou

Stálá expozice Dějiny knihy a knihtisku od počátku do současnosti byla druhým rokem doplněna sezonní výstavou Staré pověsti české, adaptovanou z původního velkého projektu Národního muzea (2011) do menšího výstavního prostoru. Prohlídky Muzea knihy organizuje Informační turistické centrum v rámci prohlídkových tras celého zámeckého areálu. Provoz muzea se rozšířil na dny svátků a pracovního klidu.

14.1 Stálá expozice

Dějiny knihy a knihtisku od počátku do současnosti

14.2 Výstava

Staré pověsti české

14.3 Další akce pro veřejnost

Návštěvníci měli během celé sezóny možnost vytisknout si vlastnoručně na starém ručním tiskařském lisu.

Lannova knihovna

Předzvěstí stěhování Muzea knihy bylo stěhování depozitáře. Odtud byla převezena rozměrná knihovna Vojtěcha Lanny.

Navštivte
Muzeum knihy
ve Žďáru nad
Sázavou

127

15 Památník Bedřicha Smetany – Jabkenice

15.1 Stálá expozice

Památník Bedřicha Smetany

Památník Bedřicha Smetany v Jabkenicích

foto Oto Palán

16 Památník Antonína Dvořáka – Nelahozeves

16.1 Stálá expozice

Památník Antonína Dvořáka

16.2 Akce pro veřejnost

Dvořákova Nelahozeves, koncert Dvořákova tria v památníku a prohlídka nelahozeveského zámku a kostela (8. 9. 2013)

Památník Antonína Dvořáka v Nelahozevsi

foto Oto Palán

Zahájení 62. Dvořákovy Nelahozevsi

Příběh
jabkenické
opony

128

17 Památník Josefa Suka – Křečovice

17.1 Stálá expozice

Památník Josefa Suka

Památník Josefa Suka v Křečovicích

foto Oto Palán

18 Výstavy konané ve spolupráci mimo objekty Národního muzea

18.1 Výstavy v ČR

Není klobouk jako klobouk

autor: Mgr. Jan Holec, Dr., doba konání: 26. 3. 2013–26. 5. 2013, místo konání: Městské muzeum v Blatné

Ilustrátoři přírody 2013

autor: RNDr. Jiří Moravec, CSc., doba konání: 22. 4. 2013–10. 5. 2013, místo konání: Česká zemědělská univerzita, Praha

Příroda v ilustraci

autor: RNDr. Jiří Moravec, CSc., doba konání: 19. 8. 2013–30. 11. 2013, místo konání: Národní zemědělské muzeum, Lovecký zámeček Ohrada

Lidové umění západních Čech – Muzeum Cheb, Cheb (15. 11. 2012–6. 1. 2013);

Archiv svobody na zámku Schwarzenbergu – Moravské zemské muzeum, Brno (30. 11. 2012–3. 3. 2013);

H. Gordon Skilling: život a dílo – Moravské zemské muzeum, Brno (30. 11. 2012–3. 3. 2013);

Vynálezci a vynálezy – Technické muzeum v Brně (18. 12. 2012–31. 12. 2013);

Hradní fotoarchiv 1918–1933 – Středočeské muzeum v Rostokách u Prahy (25. 1.–23. 3. 2013);

Ema Destinová – Vita omnium breve v Novoměstské radnici v Praze (5. 11. 2013–1. 12. 2013);

Osobnosti Prahy 6 v éře první republiky – VHÚ Praha ve spolupráci s MČ Praha 6, Písecká brána, Praha (28. 10.–15. 11. 2013);

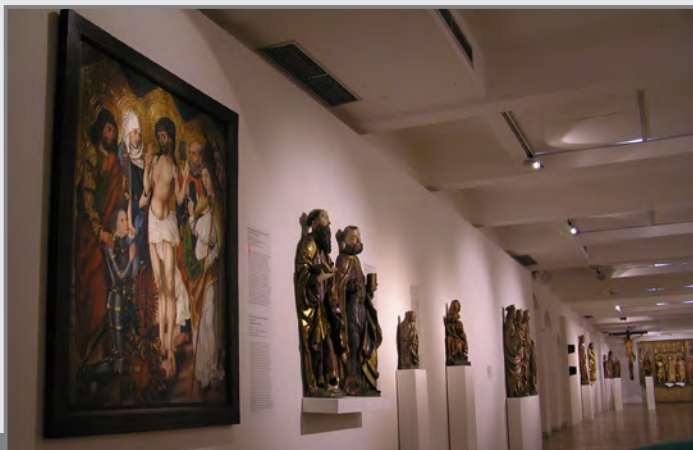

129

Obrázky krásy a spásy. Gotika v jihozápadních Čechách – Západočeská galerie v Plzni, Masné krámy (27. 11. 2013–9. 3. 2014).

Epitaf

Půty Švihovského z Rýzmburka a sochy sv. Pavla a Petra z hradu Rabí patřily kromě dalších zapůjčených artefaktů ze sbírky oddělení starších českých dějin NM k nejcennějším exponátům výstavy Obrázky krásy a spásy (Gotika v jihozápadních Čechách), pořádané Západočeskou galerií v Plzni.

Detail Madony z Uhliště

zapůjčené oddělením starších českých dějin NM na výstavu Obrázky krásy a spásy (Gotika v jihozápadních Čechách), pořádanou Západočeskou galerií v Plzni.

Balení jezdecké sochy sv. Jiří z archy hradu Rabí

zapůjčené oddělením starších českých dějin NM na výstavu Obrázky krásy a spásy (Gotika v jihozápadních Čechách), pořádanou Západočeskou galerií v Plzni.

130

V srdci Hedvábné stezky

Umělecké řemeslo Střední Asie. Slovácké muzeum v Uherském Hradišti, (29. 2.–23. 6. 2013)

Hrajeme si celý den

Japonské hračky ze sbírek Náprstkova muzea. Muzeum hlavního města Prahy, Ctěnice, (16. 3.–30. 6. 2013)

Gejša a samuraj

Městské muzeum Ústí nad Orlicí, (26. 4.–15. 9. 2013)

Indie

Muzeum Mladoboleslavska, Mladá Boleslav, (15. 6.–29. 9. 2013)

Strastmi k probuzení

Japonské buddhistické umění. Muzeum třineckých železáren, (12. 7.–13. 10. 2013)

Poklady starého Egypta

Sbírka Josefa Ferdinanda Habsburského. Vlastivědné muzeum Olomouc, (11. 10. 2013–15. 3. 2014)

Klavír? Klavír! Klavír! aneb Tajemství a krása klávesových nástrojů v proměnách staletí,

výstava na státním zámku Litomyšl ve spolupráci s Národním památkovým ústavem
Památník Bedřicha Smetany na Lamberku, Obříství

18.2 Výstavy v zahraničí**Atentát na Reinharda Heydricha**

smrt architekta holocaustu – putovní výstava ve spolupráci s VHÚ Praha, MZV ČR
a Velvyslanectvím ČR v Izraeli, instalovaná postupně v Knesset – Jeruzalém; Dvora Fischer Gallery ZOA – Tel Aviv
Menachem Begin Center – Jeruzalém (29. 5. 2012–31. 12. 2013)

Operace Důvěrné Izrael

VHÚ Praha ve spolupráci s MZV ČR a Velvyslanectvím ČR v USA,
putovní výstava: Filadelfie, Washington, New York (21. 5.–31. 12. 2013)

Český granát

Národní muzeum dějin Ázerbájdžánu, Baku, Ázerbájdžán (1. 6. 2013–25. 9. 2013)

Zapomenutá evropská oběť

ve spolupráci s VHÚ Praha, k 75. výročí podpisu Mnichovské dohody, Evropský parlament, Brusel (23.–27. 9. 2013)

České hrady a zámky

Red Fort, Dillí, Indická republika (7. 11. 2013–31. 1. 2014)

Hrajeme si
celý den

Psíci, panenky
a draci ze Země
vycházejícího
slunce

131

Instalace výstavy Český granát

Národní muzeum dějin Ázerbájdžánu, Baku, Ázerbájdžán.

Plakát

výstavy Český granát v Ázerbajdžánu.

Pražský hrad

od východu z Chotkovy silnice, V. Ströminger, 1873, olej na plátně, na výstavě České hrady a zámky, Dillí, Indie.

132

X. Tvorba nových expozič

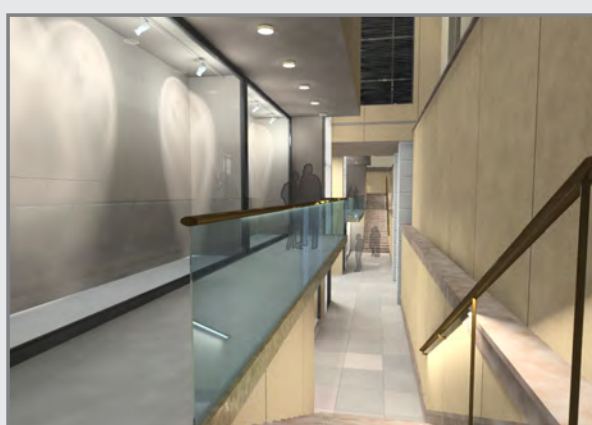
X. Tvorba nových expozic Historické budovy Národního muzea

Zásadním krokem v tvorbě nových expozic v Historické a Nové budově Národního muzea v roce 2013 bylo dokončení základních libret pro jednotlivé části expozic. Vznikl zásadní materiál pro další projekční práce, a to zejména definici prostorového generelu a vyhlášení soutěže na hlavního architekta expozic.

Na základě oponentního posudku, předloženého Ministerstvem kultury ČR, byl aktualizován a zpřesněn investiční záměr na financování expozic. V závěru roku uspořádalo Národní muzeum veřejné odborné kolokvium na téma „Národní muzeum. Nové expozice – od vize k realizaci“, kde byly hlavními autory expozic představeny koncepce jednotlivých částí expozic, a proběhla veřejná diskuse. Záznam z kolokvia byl on-line přenášen a je dostupný na webu www.muzeum3000.cz.

3D vizualizace

nových expozic Historické budovy Národního muzea

Restaurování
susoší Géníů

Jak se
připravují
nové exponáty

134

První veřejné kolokvium k novým expozicím Národního muzea, které proběhlo ve dnech 20. a 21. listopadu 2013.

XI. Klíčové výstavní projekty

1 Výstavní cyklus Peníze

V návštěvnické sezóně 2013/2014 uvedlo Národní muzeum výstavní cyklus Peníze, jenž zahrnuje čtyři konkrétní výstavy v jeho objektech. V Nové budově to byla stejnojmenná hlavní výstava a výstava Aféry, v Náprstkově muzeu výstava Čas zámořských objevů a v březnu roku 2014 byla otevřena poslední výstava cyklu Venkov v Národopisném muzeu – Musaionu. Vrcholem projektu byla pochopitelně hlavní výstava Peníze, zpřístupněná od 29. listopadu 2013, kde mohli návštěvníci zhlédnout nejcennější poklady za sbírek Národního muzea – největší briliant v českých veřejných sbírkách, dosud nevystavený zlatý stoudukat císaře Ferdinanda III., ale také řadu unikátních zápůjček, jako například zlatou cihlu z České národní banky nebo legendární Fabergého vejce ze sbírek Uměleckoprůmyslového musea. Výstava Peníze nebyla výstavou čistě numismatickou, ale přiblížila mnoho aspektů peněz jako společenského fenoménu, který odjakživa hýbe světem i lidskými osudy. Kromě historických platidel a principu fungování banky či burzy výstava přiblížila i vliv peněz na umění, životní styl a lidskou morálku. Nejznámější aféry české historie i vliv peněz a médií na jejich utváření a průběh pak představila výstava Aféry. Záštitu nad výstavním cyklem Peníze v Nové budově NM převzal prezident České republiky Ing. Miloš Zeman.

Výstava Čas zámořských objevů v Náprstkově muzeu asijských, afrických a amerických kultur, která výstavní cyklus zahájila, se zabývala zámořskými plavbami od konce středověku do počátku 19. století a tím, jak věk objevů způsoboval postupnou proměnu ekonomiky a kultury „starého kontinentu“. Střednědobá výstava Venkov, připravená v roce 2013 a zahájená na počátku roku 2014 v Národopisném muzeu – Musaionu v Kinského zahradě, se věnuje každodennosti českého, moravského a slezského venkova v druhé polovině 19. a na počátku 20. století.

1.1 Peníze

Nová budova NM / 29. 11. 2013–24. 8. 2014 / komisař Mgr. Vojtěch Poláček; hlavní autoři: Mgr. Jan Lomíček, Mgr. Vojtěch Poláček; autoři: Jan Boublík, Zuzana Holečková, Lenka Kaloušová, Jana Kunešová, Ivan Malý, Jiří Militký, Aleš Opekar, Vít Pokorný, Luboš Polanský, Kamil Smíšek, Klára Smolíková, Dana Stehlíková, Helena Svobodová

Peníze jsou fenoménem, který ovlivňuje osudy jednotlivců i celých států a kultur. Výstava proto představuje nejen vývoj finančního oběživa, ale také ukazuje, jak symbolická funkce peněz ovlivňuje životní styl, způsob komunikace, umělecké projevy i mravní hodnoty jednotlivých epoch. Vystavena byla celá řada unikátů ze sbírek NM (stoudukat císaře Ferdinanda III., Masarykův Svatováclavský dukát, šperková souprava Emy Destinové, Křepické zlato, Sokolečská sekyrka, diamanty Přírodovědeckého muzea – největší v českých sbírkách aj.) i zapůjčených spolupracujícími institucemi (Fabergého vejce – UPM, historický automobil Wartburg – NTM, první vydání Smithova Bohatství národů – Národní knihovna ve Vídni aj.)

Výstava Peníze vás roztančí

Peníze hýbou světem!

Výstava Peníze představí i hazardní hry

Národní muzeum vystaví zlato a brilianty

137

1.2 Aféry

Nová budova NM / 29. 11. 2013–11. 5. 2014 / komisař a hlavní autor: Mgr. Jana Mezerová, spoluautoři: PhDr. Jitka Gelnarová, Ph.D.; Mgr. Lucie Swierczeková; PhDr. Ivan Malý; Mgr. František Štampera; Mgr. Ondřej Tábořský.

Výstava pojednává o vzniku, průběhu a následcích afér jakožto událostí vyvolávajících pohoršení veřejnosti, vyšetřování policejních orgánů a především zájem médií z období od konce 19. století po 2. polovinu 20. století, stěžejní část je ovšem věnována letům 1918–1938.

Snahou autorů bylo ukázat, jak pestrý a různorodý může být obraz jedné a téže události a poukázat na úskalí paušálního přijímání obecně sdílených obrazů minulosti živených prostřednictvím jejich medializace a bulvarizace. Hlavním exponátem jsou dobová média, především tisk. Jednotlivé aféry také vyžadují seznámení se širším kontextem, což je ve výstavě řešeno nejen texty, ale i názornými schématy. Výstava je proto pro návštěvníky poměrně náročná a setkává se s kladným hodnocením převážně u těch, kteří jsou ochotni věnovat jí více času a pozornosti.

1.3 Čas zámořských objevů

Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur / 15. 11. 2013–14. 9. 2014 / komisařka: PhDr. Eva Dittertová, autorský tým: PhDr. Eva Dittertová, PhDr. Kateřina Klápšťová, PhDr. Jana Jiroušková, CSc., PhDr. Luboš Antonín, RNDr. Vítězslav Kuželka, Mgr. Martin Musil (audiovize)

„Čas zámořských objevů“ je součástí výstavního cyklu Peníze. Seznamuje s tím, co všechno zámořské výpravy Evropanů přinesly Evropě a ostatním světadílům. Záměrem výstavy je ukázat, jak tyto výpravy odkrývaly a dobývaly svět. Na 300 m² je vystaveno přes 300 sbírkových předmětů, a to nejen ze sbírek Národního muzea, ale také z 31 dalších institucí či soukromých sbírek, včetně zahraničních. Návštěvníky vtáhnou do doby zámořských objevů modely plachetnic, portréty mořeplavců s ústřední postavou Kryštofa Kolumba, aztécké a incké předměty, evropská zbroj a zbraně přibližují vojenský a kulturní střet Evropanů s domorodými obyvateli Střední a Jižní Ameriky, jejichž říše dobyvatelé ve jménu zlata rozvrátili a vyplenili. Jsou zde připomenuti i misionáři, otroci a pirátství. Výstavu zakončují příklady vědeckých expedic v 18. a počátku 19. století. V závěru je poukázáno na současný globalizovaný svět. Pro dětské návštěvníky je zde připraveno několik příběhů z podpalubí s krysou Kolumbou.

Výroba interaktivního glóbu

Tavba zlata pro výstavu Čas zámořských objevů

Unikátní obraz na výstavě Čas zámořských objevů

140

2 Století valčíku a polky

České muzeum hudby / 19. 4. 2013–5. 5. 2014 / komisařka výstavy: PhDr. Eva Paulová,
autorský tým výstavy: PhDr. Eva Paulová, PhDr. Markéta Kabelková, Ph.D., Bc. Peter Balog, Bc. Tereza Šámalová

Výstava připomněla valčík a polku, tance, které se vyvinuly na území habsburské monarchie a zásadně přispěly ke vzniku párových společenských tanců v 18. a 19. století. Oba jsou dodnes oblíbené a pronikly do koncertní i taneční hudby celého světa a všech vrstev. Špičkové exponáty je představily v širších souvislostech. Stranou nezůstaly ani plesy a taneční slavnosti, a to v jejich soukromém i společenském významu v rámci snah o politickou a národnostní emancipaci. K tanci patří i společenské odívání, vějíře a taneční pořádky, stejně jako společenská výchova. Návštěvníci mohli zavzpomínat na svůj první ples nebo se první valčík či polku naučit, vidět oba tance v podání předních tanečníků či se zaposlouchat do slavných skladeb. Rádi se počítačovým kouzlem převlékli do plesových rób a zatančili si ve virtuálním plesovém sále. O univerzálnosti tématu svědčí i početné příznivé reakce zahraničních návštěvníků. Výstava uzavřela výstavní cyklus Monarchie.

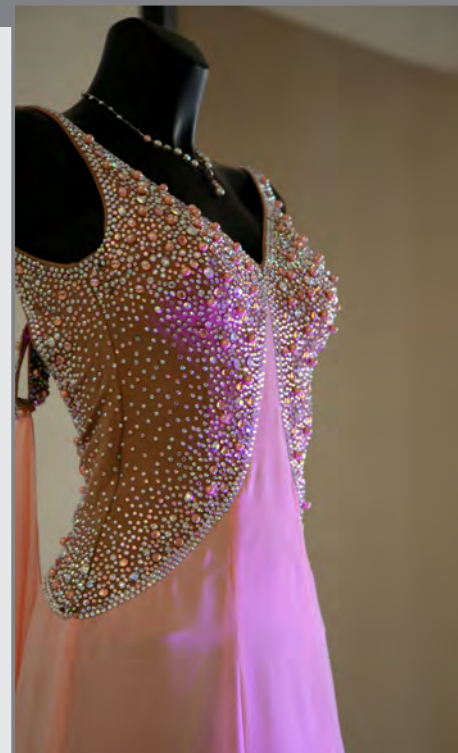
Výstava Století valčíku a polky

Století valčíku a polky vás přenesou na taneční parket

Protančete výstavou Století valčíku a polky!

141

XII. Komunikace Národního muzea

MUZEUM

hledaný výraz

Knihovna NM

Náprstkovo muzeum

Čes

...ření výstavy a akci Aspoň
...av masopust!

...na otevřeme výstavu „Venkov“. Přijďte
...ý masopust!

...zeum - Musaion, Letohrádek Kinských,
...ada 98, Praha 5

...vinka (17.2.2014)

**Katalog hracích strojků zdarma ke
stažení**

Národní muzeum připravilo e-katalog hracích strojků nejen ze svých sbírek. Prohlížejte si fotografie, podívejte se na videa...

> [více](#)

Ka

Po	Út	S
3	4	5
10	11	12
17	18	19
24	25	26

Muze
zpravodaj
Národního

Načetli
Z

publikace
e-sho

1 Kulturní a vzdělávací akce

1.1 Hravé muzeum

Národní muzeum i v uplynulém roce 2013 pokračovalo v projektu Hravého muzea. Hravé muzeum je určeno dětským návštěvníkům, respektive rodinám s dětmi. Pod touto hlavičkou se prezentují všechny doprovodné vzdělávací aktivity a programy určené zmíněné cílové skupině.

Od září 2013 se začaly nově pořádat Vycházky s Národním muzeem určené dětem, začleněné jak do projektu Hravé muzeum, tak do věrnostního programu Objevujte a sbírejte. Jednalo se o hravé vycházky, které tematizovaly jednotlivé muzejní budovy, jejich přílehlé okolí i to, co se v samotném muzeu odehrává.

V roce 2013 byla sjednocena komunikace a uveřejňování informací v sekci Hravého muzea na webových stránkách NM. Ze všech objektů NM jsou zde shromažďovány informace o aktuálních muzejních tipech pro rodiny s dětmi. Stejně jako v předchozím roce se i v roce 2013 při přípravě výstav z výstavního cyklu Peníze pamatovalo na dětského návštěvníka s cílem zpříjemnit mu návštěvu muzea interaktivními prvky. Na výstavě Peníze v Nové budově NM dostaly děti k dispozici výstavní hernu, také výstava Čas zámořských prvků nabídla různé interaktivity, jako je například vázání lodních uzlů, využití smyslového vnímání a rozlišování nebo dětský koutek v podobě lodní kajuty. Tyto interaktivní prvky jsou využívány i při vzdělávacích programech pro školy.

1.2 Aspoň na víkend

V roce 2013 pokračovalo oddělení vzdělávání a kulturních aktivit v již zaběhnutém a úspěšném cyklu Aspoň na víkend. Cyklus je začleněn do projektu Hravé muzeum. Každý měsíc se v jednom z pražských objektů NM odehrál sobotní doprovodný program s cílem oživit a zprostředkovat netradiční formou rodinám s dětmi aktuální výstavy.

Programová náplň byla vždy koncipována v závislosti na výstavu a objekt, v němž se odehrávala. Součástí tak byly různé výtvarné dílny, komentované prohlídky určené dětem, řemeslné dílny nebo stanoviště se vzdělávacími aktivitami. Cyklus Aspoň na víkend mířil i do objektů, které běžně nejsou ve větší míře dětskými návštěvníky tolik navštěvovány, například Muzeum Antonína Dvořáka přivítalo ve svých zdech všechny děti, které se chtěly vydat na výpravu za Dvořákem do Ameriky.

Díky spolupráci s autory výstav a pracovníky ve vzdělávání byla připravena řada zajímavých a návštěvnický úspěšných programů, které navštívilo téměř 4700 lidí.

Vzdělávejte (se)
v muzeu!

143

Kurz tanečních

na akci Aspoň na víkend se staň králem tanečního parketu v Českém muzeu hudby

Komentovaná prohlídka

určená dětem na akci Aspoň na víkend se staň králem tanečního parketu v Českém muzeu hudby

Děti se staly hudebními skladateli

na akci Aspoň na víkend za Dvořákem do Ameriky v Muzeu Antonína Dvořáka

Na práci mistra řezbáře

se mohly děti podívat na akci Aspoň na víkend se potkej s adventními zvyky v Národopisném muzeu

Na akci Aspoň na víkend

se přenes do doby císaře pána vysvětlila dáma z 19. století všem maminkám a holčičkám, jak se dřív dámy oblékaly v Nové budově NM

Zvědavé otázky

čekaly na děti ve výzkumnickém listě při vycházce v Náprstkově muzeu

144

2 Marketing a propagace

Národní muzeum realizovalo v roce 2013 již druhý výstavní cyklus napříč objekty, který vizuálně a tematicky propojil stěžejní výstavní projekty (viz kapitola XI. Klíčové výstavní projekty). Propagační grafika se ubírala podobným stylem jako u předchozího výstavního cyklu – variace jednoho motivu na více témat – veřejnost tak mohla sledovat určitou souvislost a propojení v komunikaci Národního muzea. K vidění byly tyto plakáty ve venkovní výleповé kampani v lednu a únoru roku 2013, která se podařila v poměrně velkém rozsahu realizovat za výhodných finančních podmínek.

K výstavě Peníze z výstavního cyklu Peníze byl realizován televizní spot, který byl promítán v prosinci roku 2013 na programech České televize v rámci institucionální spolupráce.

Z výstavního cyklu Monarchie byla v roce 2013 realizována poslední výstava Století valčíku a polky, která vizuálně navazovala na celkové grafické propojení výstavního cyklu Monarchie.

V rámci kampaně Národní muzeum není jen jedna budova byl v červnu 2013 spuštěn věrnostní program Objevujte a sbírejte, který (včetně variace pro dětské návštěvníky) nabízí celou řadu výhod registrovaným návštěvníkům. Již po půl roce fungování zaznamenal tento program mezi návštěvníky velký ohlas a počet registrovaných návštěvníků (využívajících například zvýhodněné opakované vstupy do objektů Národního muzea nebo speciální komentované prohlídky) neustále přibývá.

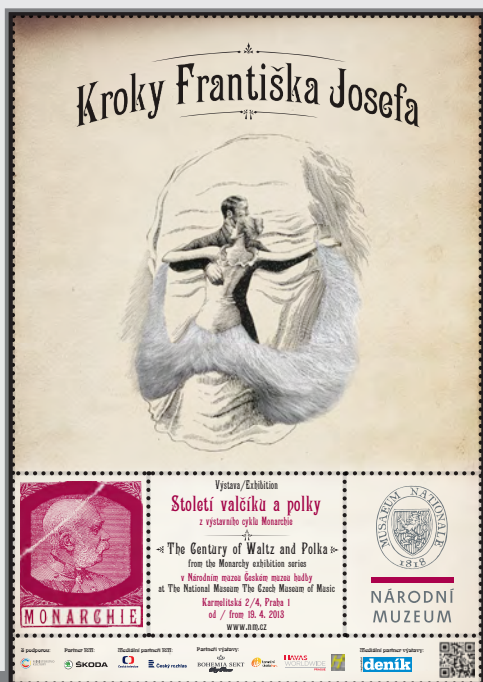
Časná byla rána za císaře pána

Všichni by chtěli na výstavu Peníze do Národního muzea!

„Objevujte a sbírejte“ v Národním muzeu

Století valčíku a polky

Propagační grafika k výstavě Století valčíku a polky, z výstavního cyklu Monarchie

Karta Národního muzea a Dětská karta

Karta věrnostního programu Objevujte a sbírejte, Karta věrnostního programu Objevujte a sbírejte pro dětské návštěvníky

145

Propagační grafika k výstavnímu cyklu Peníze

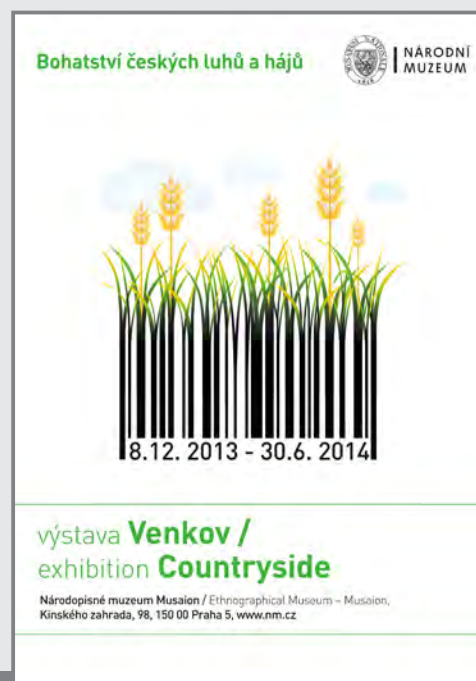
Výstava Peníze

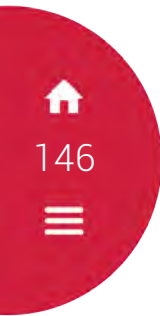
Výstava Aféry

Výstava Čas zámořských objevů

Výstava Venkov

2.1 Návštěvnost objektů Národního muzea v roce 2013

Objekt	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Čer- venec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	CELKEM
Nová budova	9 242	15 091	14 690	11 914	13 497	8 864	9 738	11 709	7 572	0	696	7 229	110 242
Náprstkovo muzeum	3 888	5 153	5 085	2 096	2 550	1 018	1 301	1 495	1 331	1 559	1 358	1 366	28 200
České muzeum hudby	1 614	1 998	2 710	1 682	2 114	1 064	1 671	2 650	960	1 643	879	578	19 563
Muzeum Bedřicha Smetany	527	709	1 264	1 196	1 483	265	745	1 126	862	912	470	514	10 073
Muzeum Antonína Dvořáka	645	560	1 270	901	1 388	1 271	1 320	1 760	1 045	824	603	514	12 101
Památník Bedřicha Smetany	0	8	34	82	352	138	339	438	457	104	74	0	2 026
Památník Antonína Dvořáka	26	11	32	196	493	203	113	285	294	168	251	50	1 629
Památník Jaroslava Ježka	51	60	51	78	63	22	55	74	50	73	109	0	686
Památník Josefa Suka	4	0	12	89	199	25	52	78	17	48	0	0	524
Lapidárium	0	0	0	171	527	256	293	302	1 588	252	289	0	3 678
Památník F. Palackého a F.L.Riegra	0	0	0	46	137	32	61	0	84	40	5	0	405
Musaion	1 656	3 634	2 302	1 181	1 242	101	702	683	2 298	548	628	304	15 279
Zámek Vrchotovy Janovice	0	0	0	0	1 374	977	1 711	1 950	1 303	0	0	0	7 315
Národní památník na Vítkově	462	492	709	930	1 352	848	1 255	741	729	1 264	900	539	10 221
Muzeum české loutky a cirkusu	100	131	858	323	297	959	825	931	845	602	458	446	6 775
Muzeum knihy	0	0	0	0	3 054	1 795	2 411	1 881	980	642	0	0	10 763
Celkem NM za měsíc	18 433	28 161	29 672	21 363	30 083	18 155	23 215	26 484	20 921	9 207	7 094	11 795	244 583

Návštěvnost Národního muzea v roce 2013 se i přes mnohé překážky podařilo v porovnání s rokem 2012 udržet na téměř stejné úrovni. Pokles činil pouhých 7 815 návštěvníků a byl bezpochyby způsoben zejména vlivy červnových povodní, které na dlouhou dobu v hlavní turistické sezóně vyřadily z provozu Muzeum Bedřicha Smetany, Národopisné muzeum Musaion, Národní památník na Vítkově a Náprstkovo muzeum. Na podzim pak návštěvnost ovlivnila uzavírka Nové budovy Národního muzea, kdy byl objekt pro veřejnost uzavřen z důvodu přípravy a stavby nové výstavy Peníze. Velmi pozitivně lze z hlediska návštěvnosti hodnotit dobíhající výstavy z výstavního cyklu Monarchie a dále z výstavního cyklu nového Peníze.

147

3 Medializace aktivit

V průběhu roku 2013 uspořádalo Národní muzeum ve svých objektech 15 tiskových konferencí a prezentací pro novináře, na kterých byla zastoupena významná česká média, a rozeslalo novinářům přes 50 tiskových zpráv a oznámení. Národní muzeum pokračovalo v úzké spolupráci se svými mediálními partnery Českou televizí a Českým rozhlasem na krátkodobých i dlouhodobých propagačních projektech a navázalo spolupráci s dalšími médii v podobě mediálních partnerství jednotlivých výstav a projektů.

Vedle media relations jsou významnými komunikačními nástroji využívanými Národním muzeem zejména webové stránky Národního muzea www.nm.cz, sociální sítě (facebook, twitter) a zpravodajský portál www.muzeum3000.cz.

V roce 2013 byla v návaznosti na činnost Národního muzea komunikována především témata související s probíhající rekonstrukcí Historické budovy, tvorbou nových expozic, nejvýznamnějšími předměty ze sbírek Národního muzea, výstavami z výstavního cyklu Peníze a s výsledky vědecké práce odborných zaměstnanců Národního muzea, včetně zahraničních aktivit. Velká pozornost byla věnována také mimořádným akcím, jako Pražská muzejní noc či cyklus akcí pro rodiny s dětmi Aspoň na víkend.

3.1 Muzeum 3000

Zpravodajský portál Národního muzea Muzeum 3000 (www.muzeum3000.cz) je unikátním informačním kanálem, který novým způsobem s využitím multimédií informuje širokou veřejnost i média o aktuálním dění v NM, o zajímavostech ze sbírek zákulisí činnosti, vědeckovýzkumných objevech i o postupech prací na rekonstrukci Historické budovy Národního muzea. Ke komunikaci využívá žurnalistické metody – rozhovory, reportáže, videa. Interaktivitu portálu zajišťují ankety, diskuze a on-line rozhovory.

V roce 2013 vstoupil zpravodajský portál do druhého roku své existence. Mezi nejúspěšnější témata roku 2013 patřily: Kolokvium k novým expozicím Národního muzea, Pražská muzejní noc 2013, pamětní deska na Historickou budovu Národního muzea, panoptikum ze sbírek Národního muzea. Portál navštívilo od 1. ledna do 31. prosince 2013 28 910 čtenářů. V roce 2013 zůstává tedy trend návštěvnosti na úrovni nastavené v roce 2012.

3.2 NM na webu a sociálních sítích

Webové stránky www.nm.cz během celého roku zvaly návštěvníky na výstavy a doprovodné akce a seznamovaly s novinkami z Národního muzea. Pravidelně byly realizovány soutěže o zajímavé ceny (znalostní a literární soutěže, fotosoutěže atd.). Každý měsíc je ze stránek rozeslán newsletter registrovaným uživatelům. Pro efektivnější komunikaci s médii byla zatraktivněna podoba sekce pro novináře, která nyní umožňuje např. i stahování fotografií v tiskové kvalitě. Web byl nově propojen s e-shopem publikací NM. Za rok 2013 zaznamenaly stránky 242 876 unikátních návštěvníků, což je téměř o 30 000 návštěvníků více než v roce 2012. Tento stále se zvyšující trend návštěvnosti potvrzuje roli webových stránek jako klíčového komunikačního kanálu Národního muzea. Byla vytvořena microsite pro výstavy z cyklu Peníze. Na Facebooku (fb) dosáhla stránka NM ke konci roku téměř 7000 fanoušků. Obsah fb stránky NM přináší návštěvníkům neobvyklý pohled do zákulisí muzea, reaguje na aktuální dění, zveřejňuje zajímavé fotografie a informace a nabízí otevřený prostor pro komunikaci s komunitou fanoušků. Nadále byl rozvíjen i Twitter a You Tube kanál NM.

Muzeum 3000
dnes slaví
1. narozeniny!

148

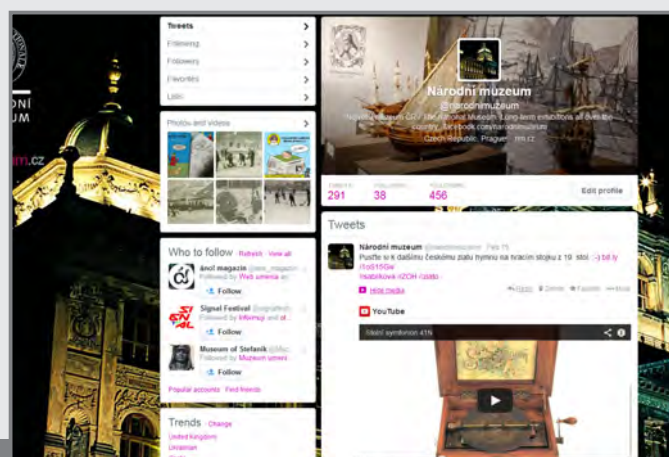
Hlavní strana webu nm.cz

Portál Muzeum 3000

Stránka webu peníze.nm.cz

Twitter Národního muzea

Tisková konference

k výstavě Čas zámořských objevů

Tisková konference

k prezentaci vzácných předmětů na výstavě Peníze

149

Tisková konference

Prezentace zlaté mince Ferdinanda III. z výstavy Peníze

Vernisáž výstavy

Čas zámořských objevů

Vernisáž výstavy

Století valčků a polky

150

4 Centrum pro prezentaci kulturního dědictví

Centrum pro prezentaci kulturního dědictví pokračovalo i v roce 2013 ve své hlavní činnosti metodického pracoviště pro otázky prezentace sbírek muzejní povahy. Mezi realizované aktivity Centra patří organizace seminářů a školení, pokračující práce s návštěvníky se speciálními potřebami, spolupráce na vzdělávacím projektu Dotkni se 20. století!, zaměřeném na možnosti využití muzejních sbírek ve výuce. Centrum zároveň pokračovalo ve svých průběžných činnostech, mezi něž patří správa a pravidelná aktualizace oborového informačního portálu eMuzeum, budování a provoz oborové muzeologické knihovny Centra, spolupráce na dalším rozvoji portálu eSbirky.cz a vydávání časopisu Muzeum: Muzejní a vlastivědná práce.

Školení

pracovníků dozoru a ostrahy

Publikace knihovny Centra

Komentované
prohlídky pro
Neslyšící

Odborný
časopis
Muzeum slaví
50 let!

151

4.1 Pražská muzejní noc

I v roce 2013 Národní muzeum organizačně zaštilo Pražskou muzejní noc – oblíbenou kulturně-přezentační akci propagující činnost muzeí a galerií. V pořadí již desátý ročník této akce měl velmi pohnutý průběh. Původní červnový termín byl kvůli povodním v Praze odložen a akce se nakonec uskutečnila 14. září 2013. Přes komplikace spojené s přesunutím termínu se do akce zapojil úctyhodný počet pražských muzeí, galerií a dalších kulturních institucí. Celkem 38 institucí zpřístupnilo návštěvníkům 59 objektů, v nichž byl vedle expozic a výstav připraven bohatý doprovodný program, který se během desetileté tradice stal pro Pražskou muzejní noc typickým. I v roce 2013 zůstala Pražská muzejní noc věrná své základní myšlence, kterou je návštěva muzeí a galerií v netradičním nočním čase (19:00 až 1:00 hodin) a vstup a doprava zdarma nebo za symbolické vstupné. Kulturní zážitky a jedinečná atmosféra opět přilákaly desítky tisíc návštěvníků. Organizátoři napočítali téměř 150 000 návštěvnických vstupů.

Hlavními organizátory Pražské muzejní noci jsou vedle Národního muzea také Dopravní podnik hlavního města Prahy a Asociace muzeí a galerií ČR.

Akce proběhla za finanční podpory Ministerstva kultury České republiky a Magistrátu hlavního města Prahy.

Speciální autobusové linky Pražské muzejní noci

Pražská muzejní noc má svoje královny!

Pražská muzejní noc 2013 v ulicích

Plakát Pražské muzejní noci 2013

152

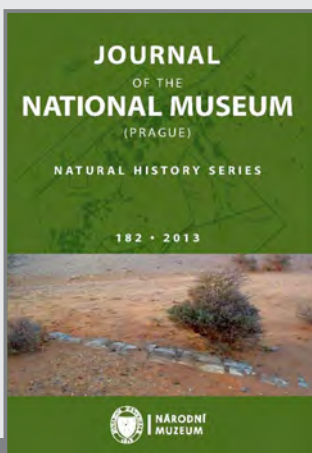

**XIII.
Vydava-
telská
činnost**

1. Periodické publikace

Journal of the National Museum (Prague)

Natural History Series 1–2

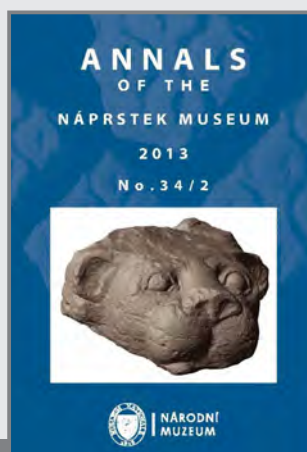
Časopis Národního muzea

řada historická 1–2, 3–4

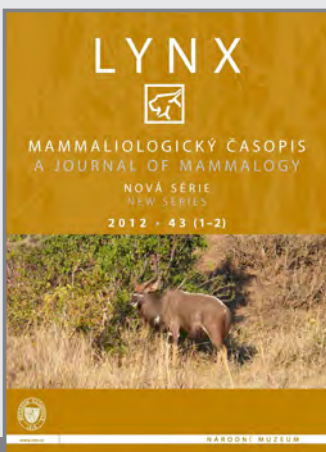
Muzeum

1–2, 3–4

Annals of the Náprstek Museum

1–2, 3–4

Lynx

nová série 1–2

Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae

1–2, 3–4 + 1× supplementum

154

Musicalia

1-2

Sborník NM řada C

Literární historie 1-2, 3-4

Sborník NM řada B

Přírodní vědy 1-2, 3-4

Sborník NM řada A

Historie 1-2, 3-4

Numismatické listy

1-2, 3-4

155

Historická i přírodovědecká řada Sborníku Národního muzea 2013 jsou věnovány významným osobnostem muzejní přírodovědy – odkazu Bohuslava Jiruše a 100. výročí úmrtí Antonína Friče.

**Výstavka exponátů zakoupených
z Jirušova odkazu, 1902.**

**Antonín Frič, olejomalba
od Augustina Vlčka, 1902,**

foto Lenka Lesenská.

Zakladatel
české
paleontologické
školy Antonín
Frič

156

2 Neperiodické publikace

Miroslava Burianová: Móda v ulicích protektorátu (koedice s nakl. Grada)

Ivan Malý a kol.: Společnost a kultura v českých zemích 1939–1949

Lubomír Sršeň: Malované drobné portréty (koedice s nakl. Lika klub)

Adam Votruba: Paradox úroků – dějiny bezúročné měny (koedice s nakl. Doplněk)

Helena Gaudeková, Alice Kraemerová: Playing All Day Long. Japanese Traditional Toys from the Náprstek Museum Collection in Prague

Alice Kraemerová: Jak komunikovat s Japonci (koedice s nakl. Scriptorium)

Jarmila Valentová: Oppidum Stradonice: Keramika ze sbírek NM (v řadě Fontes Archeologici Pragenses jako č. 39)

Tomáš Kleisner: Medaile císaře Ferdinanda Dobrotivého (v řadě Editio Monographica Musei Nationalis Pragae jako č. 17)

Marika Tisucká, Martina Ohlidalová: Jantar doby bronzové ze sbírek NM (v řadě Editio Monographica Musei Nationalis Pragae jako č. 18)

Pavel Onderka, Vlastimil Vrtal (eds.): Wad ben Naga 1821–2013 (česky)

Pavel Onderka, Vlastimil Vrtal (eds.): Wad ben Naga 1821–2013 (anglicky)

Luboš Kafka: Lidové podmalby ze sbírek NM (koedice s nakl. Lika klub)

Nina Jirsíková, Libuše Hronková a kol.: Nina Jirsíková: Vzpomínky tanečnice

Nina Jirsíková: Ravensbrück

Klára Woitschová: Otisky dějin. Pečeti Eichlerovy sbírky

Martin Šámal: Emil Holub. Cestovatel – etnograf – sběratel (koedice s nakl. Vyšehrad)

Jana Vojtěšková: Album Jana Ludevíta Procházky z let 1860–1888 / The Procházka album (1860–1888)
(v koedici s nakl. KLP – Koniasch Latin Press)

Cena Josefa Hlávky putuje i do Národního muzea

Ocenění Slovník roku 2013 putuje i do Národního muzea

Nové knihy přírodovědců Národního muzea

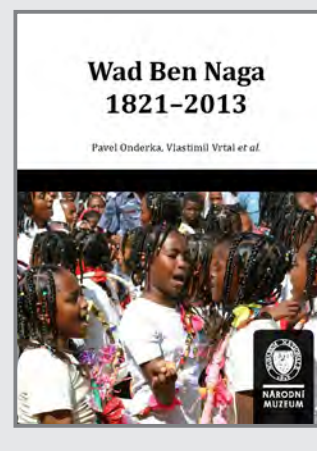
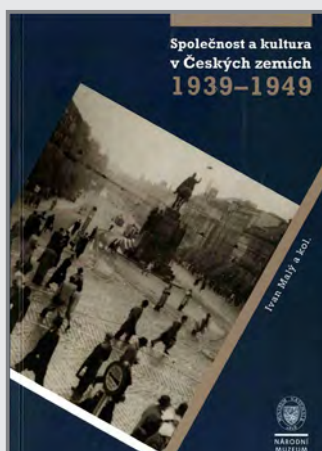
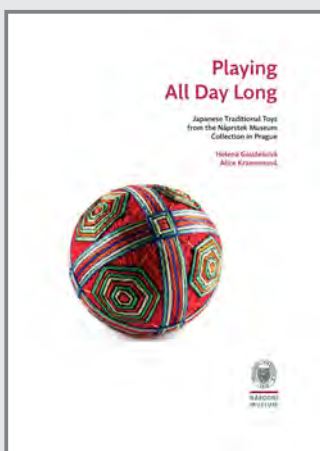
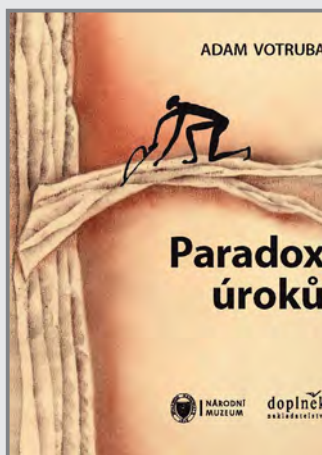
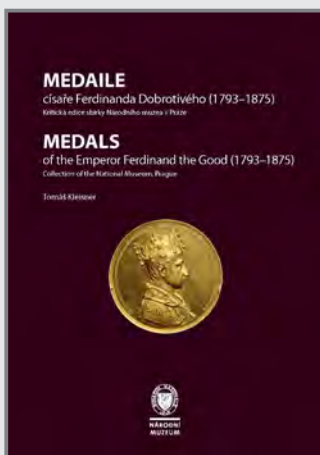
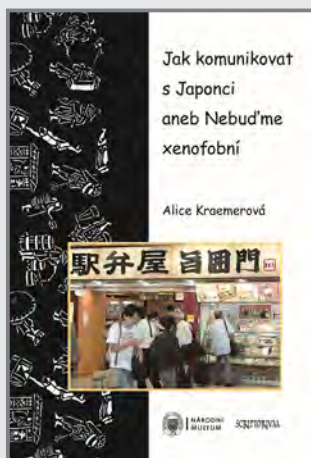
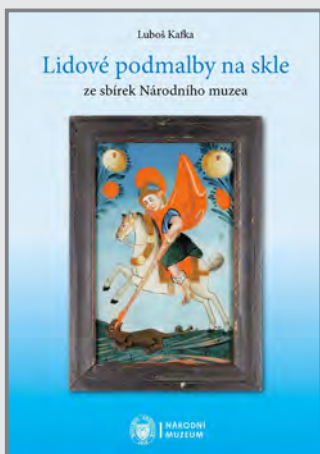

Nová kniha o cestovateli Emilu Holubovi

157

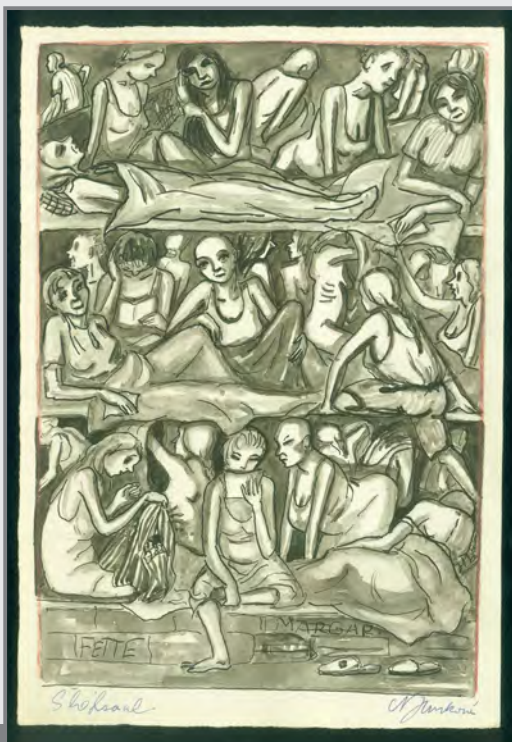
Nina Jirsíková (Virginia) a Jaroslav Gradwohl

v revui Sever proti jihu, Osvobozené divadlo, 1930.

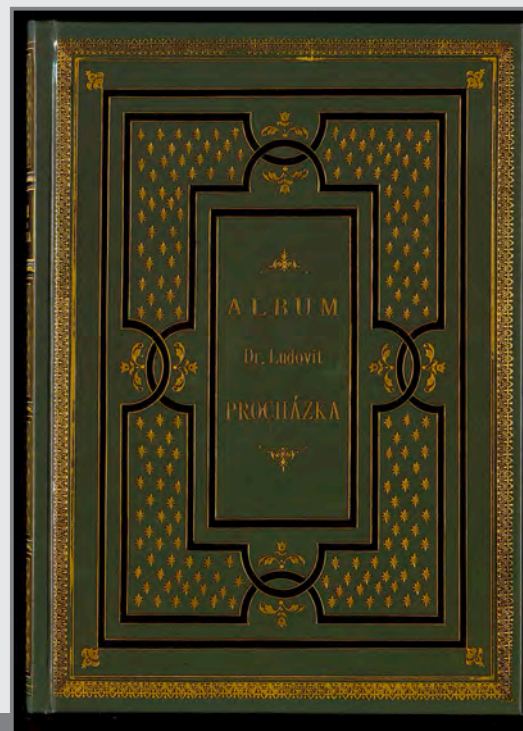
Kostýmní návrh

Bedřicha Feuersteina pro Jenčkovy girls, Kat a blázen, Osvobozené divadlo, 1934, kresba Nina Jirsíková.

Kresba Niny Jirsíkové

s názvem Šláfisaal zachycující život v koncentračním táboře Ravensbrück.

Kniha Album Jana Ludevíta Procházky

z let 1860–1888 vyšla ve spolupráci s nakladatelstvím KLP – Koniasch Latin Press

DVD

Jiřina Todorovová, Jan Šejbl: Viktor Mussik – novinář a fotograf

Alice Kraemerová, Helena Gaudeková: Výběr z japonské sbírky

Martin Šámal: Africká výstava dr. Emila Holuba (koedice s Filmovou a televizní fakultou AMU)

Publikace Přehled hub střední Evropy Jana Holce, Antonína Bielicha a Miroslava Berana, vydaná v nakladatelství Academia 2012, připravovaná v letech 2009–2010 v rámci řešení interního grantu NM, získala následující ocenění: 3. místo v celostátní soutěži Slovník roku 2013, 1. místo v kategorii encyklopedických děl Jednoty tlumočnicků a překladatelů, Cena Nakladatelství Academia za výtvarné zpracování publikace, Kniha roku Nakladatelství Academia a Cena Josefa Hlávky za vědeckou literaturu.

3 Mezinárodní výměna publikací**Entomologické odd.**

Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae

počet (ks) odeslaných publikací: 1750

hodnota odeslaných publikací (Kč): 168 110,-

počet (ks) získaných publikací: 436

hodnota získaných publikací (Kč): 174 400,-

Zoologické odd.

LYNX,n.s.

počet (ks) odeslaných publikací: 83

hodnota odeslaných publikací (Kč): 24 900,-

počet (ks) získaných publikací: 128

hodnota získaných publikací (Kč): 31 550,-

160

MEZINÁRODNÍ VÝMĚNA PUBLIKACÍ NM ZA ROK 2013

	počet odeslaných publikací (ks)	hodnota odeslaných publikací (Kč)	počet získaných publikací (ks)	hodnota získaných publikací (Kč)
Entomologické odd. PM-NM	1 750	168 110	436	174 400
Zoologické odd. PM-NM	83	24 900	128	31 550
Náprstkovo muzeum	120	18 000	281	123 261
České muzeum hudby	81	12 960	29	21 534
Knihovna NM	3 775	440 652	1 875	872 951
NM celkem	5 809	664 622	2 749	1 223 696

161

**XIV.
Obnova
a rozvoj
materiální
základny**

Národnímu muzeu se v bilancovaném období podařilo realizovat několik investičních akcí, které přispěly k obnově a modernizaci jeho materiálně-technické základny. Zvláštní pozornost byla tradičně věnována realizaci projektů zařazených do programového financování. Konkrétně se jednalo o akce zařazené do programu Podpora péče o národní kulturní poklad, respektive podprogramu Obnova a rozvoj materiální základny Národního muzea a programu Reprodukce majetku státních kulturních zařízení.

V roce 2013 bylo dokončeno výběrové řízení na restaurátorské práce a odborné opravy na sochařské výzdobě a mobiliáři Historické budovy. Vybraný zhotovitel společnost PRACOM s.r.o. Praha vypracoval podrobný průzkum předmětných prvků a pod dohledem památkářů provedl jejich demontáž a transport do centrálního úložiště, které je současně i místem provádění převážné části restaurátorských prací. Samotné restaurování a odborné opravy budou zahájeny v roce 2014.

Stěhování bronzové sochy Jiřího z Poděbrad k restaurování

Foto PRACOM

Pokračovala příprava na zadání stavební části rekonstrukce Historické budovy. Výrazný časový skluz z roku 2011, který byl zapříčiněn rozhodnutím Ministerstva kultury redukovat původní stavební program, negativně ovlivnil průběh příprav i v následujících obdobích. Bylo nutné přepracovat dokumentaci pro územní řízení, projekt pro stavební povolení a zastavit průběh povolovacího řízení. V roce 2012 byly dokončeny veškeré projektové činnosti a náročný legislativně-povolovací proces byl završen vydáním pravomocného územního rozhodnutí a stavebního povolení. Dále NM společně s Ministerstvem kultury (dále jen „MK“) připravilo zadávací podmínky pro soutěž na dodavatele rekonstrukce Historické budovy a stavby spojovací chodby. V souladu s platnou legislativou se MK opakovaně snažilo získat souhlas vlády ČR se zadáním předmětné zakázky. Vláda ČR schválila zakázku k realizaci v dubnu 2013 a v následujícím měsíci NM vyhlásilo otevřené výběrové řízení. Dále vláda ČR na návrh ministryně kultury ustanovila devítičlennou komisi pro posouzení a hodnocení nabídek uchazečů. Dne 18. 11. 2013 NM přijalo a otevřelo nabídky uchazečů o veřejnou zakázku a následně byla zahájena práce hodnotící komise, která by měla ukončit svoji činnosti přibližně v dubnu 2014.

Přípravy
restaurování
výzdoby muzea
trvaly několik let

Národní
muzeum
opouští
poslední sochy
a busty

163

V roce 2006 bylo z průčelí Historické budovy sneseno sousoší dvou okřídlených chlapeckých Géníů nesoucích svatováclavskou korunu. Sousoší vykazovalo značnou degradaci pískovce a poškození železných výztuh a kotev. Po snesení bylo dílo podrobeno důkladnému průzkumu a na doporučení památkářů bylo rozhodnuto vytvořit kopii sousoší pro osazení na původní místo budovy a originál restaurovat pro galerijní účely. V roce 2013 pokračovaly kamenosochařské práce na zhotovení kopie, konkrétně na vysekání čistého povrchu sousoší.

V souvislosti s přípravou rekonstrukce Historické budovy byla provedena demontáž, odvoz a likvidace expozičních vestaveb z výstavních sálů. Budova tak byla celkově vystěhována a byly vytvořeny podmínky pro zahájení stavební části rekonstrukce.

V listopadu bylo dokončeno výběrové řízení na dodavatele částečné rekonstrukce Nové budovy NM (bývalá budova Federálního shromáždění). Vybraný zhotovitel METROSTAV a.s. Praha následně zahájil bourací práce a postupně odstrojování prostor určených k rekonstrukci. Stavební práce jsou realizovány za částečně omezeného provozu a jsou zaměřeny na nezbytně nutné dispoziční a provozně technické úpravy vyvolané novým funkčním využitím objektu.

V rámci programového financování a v součinnosti s Národním divadlem byla realizována rekonstrukce rozpínací stanice umístěné v objektu Státní opery, která zásobuje elektrickou energií Novou budovu NM. Během rekonstrukce došlo k nahrazení stávající zastaralé technologie za moderní a tím k zvýšení spolehlivosti přenosu elektrické energie.

Dále byl z prostředků programového financování pořízen atypický úložný mobiliář pro sbírky entomologického oddělení.

V tabulkové části jsou uvedeny finanční zdroje, které byly přiděleny NM v rámci programového financování včetně jejich čerpání:

Název programu a název akce	Druh výdajů	Přidělené finanční prostředky v Kč	Skutečnost 2013 v Kč
Péče o národní kulturní poklad			
Rekonstrukce Historické budovy Národního muzea	Investiční	6 481 854,40	2 492 535,40
Rekonstrukce Historické budovy Národního muzea	Neinvestiční	5 572 988	773 988,60
Stěhování sbírek z Historické budovy Národního muzea	Neinvestiční	1 283 317	1 283 317
Rekonstrukce Nové budovy Národního muzea	Investiční	5 817 520	323 070
Rekonstrukce Nové budovy Národního muzea	Neinvestiční	1 755 840	335 844,50
Reprodukce majetku státních kulturních zařízení			
NM - rekonstrukce rozpínací stanice RS v objektu Státní opery - část pro Novou budovu NM	Investiční	2 000 000	869 210,84
NM Praha, entomologické sbírky - stěhování	Neinvestiční	2 230 000	2 135 650

164

Z uvedené tabulky je zřejmé, že disponibilní finanční zdroje nebyly vyčerpány u těchto akcí:
Rekonstrukce Historické budovy NM – z důvodu nedokončení soutěže a nezahájení stavební prací;
Rekonstrukce Nové budovy NM – z důvodu zahájení stavby v závěru roku a vystavení první faktury dodavatelem až v únoru 2014;
Rekonstrukce rozpinací stanice – z důvodu vysoutěžení nízké ceny stavebních prací.

Kromě výše uvedených klíčových projektů byla realizována řada akcí menšího rozsahu, které byly hrazeny z fondu reprodukce majetku. V souladu se střednědobým plánem investic na léta 2013 až 2017, který je základní osnovou při financování investičního rozvoje NM, byla v ústředním depozitáři Přírodovědeckého muzea v Horních Počernicích realizována inovace vzduchotechniky a souvisejících systémů technického zařízení budovy. Na provozním objektu v hornopočernickém areálu byla provedena oprava východní fasády včetně otvorových výplní. Ve Vrchotových Janovicích byla realizována lokální havarijní oprava ohradní zdi zámeckého parku. Oprava části hraniční zdi byla provedena také v areálu Michnova letohrádku. V Místodržitelském letohrádku ve Stromovce pokračovaly práce na repasi havarijního stavu oken a okenic na severní straně objektu a dále bylo realizováno zajištění havarijního stavu betonové balustrády. Byl zhotoven restaurátorský průzkum monumentálního bronzového sousoší Nový věk, které je umístěno před Novou budovou NM. Průzkum odhalil zejména degradaci kamenných desek železobetonového soklu nesoucího sousoší. Vlastní restaurátorské práce jsou naplánovány na rok 2014. V závěru roku 2013 bylo dokončeno výběrové řízení na projektanta rekonstrukce bývalých vojenských kasáren pod Radobýlem v Litoměřicích na depozitář Českého muzea hudby. Zakázkou byl pověřen ing. arch. Zdeněk Žilka. Realizací projektu se vytvoří optimální podmínky pro definitivní uložení rozsáhlého sbírkového fondu muzea hudby, který se dnes nachází v nevyhovujících a provizorních prostorech.

Příprava a realizace výše uvedených akcí byla v roce 2013 administrativně a časově náročnější oproti minulým letům. Důvodem bylo zejména schvalování veškerých veřejných zakázek NM odborem investic a veřejných zakázek MK a u významné veřejné zakázky na rekonstrukci Historické budovy její schválení vládou ČR. Spolu s následnými lhůtami výběrových řízení představoval tento stav velkou časovou zátěž a zpomalení celého investičního procesu.

Také pro rok 2014 plánuje NM pro zajištění obnovy a rozvoje materiálně technické základny zapojit vedle dotací ze státního rozpočtu i fond reprodukce majetku jako doplňkový zdroj pro zajištění obnovy a rozvoje materiálně technické základny.

165

XV. Organizační struktura

Organizační struktura a personální obsazení k 31. 12. 2013

ŘEDITELSTVÍ NÁRODNÍHO MUZEA

generální ředitel Národního muzea
PhDr. Michal Lukeš, Ph.D.

statutární zástupce generálního ředitele
Mgr. Martin Sekera, Ph.D.

oddělení vědeckého tajemníka
RNDr. Jiřina Dašková, Ph.D.

oddělení interního auditu
JUDr. Jaromíra Jandourková
do 31. 1. 2013
Ing. Zdeněk Semerád od 1. 5. 2013

oddělení vnějších vztahů
Mgr. Ivana Havlíková
pověřená vedením

oddělení Centrum pro prezentaci kulturního dědictví
Ing. Mgr. Ivana Havlíková

ODBOR EKONOMICKO-PROVOZNÍHO NÁMĚSTKA

náměstek generálního ředitele
Ing. Rudolf Pohl

oddělení marketingu a obchodu
(převedeno k 1. 5. 2013)
Magdaléna Kroupová, BBus

oddělení administrace veřejných zakázek
(vytvořeno org. změnou k 1. 5. 2013)
Ing. Olga Nezbedová

referát právní agendy
(vytvořeno org. změnou k 1. 2. 2013)
JUDr. Jaromíra Jandourková

EKONOMICKÝ ÚSEK

vedoucí
Ing. Marika Bártová

oddělení informační soustavy
(zrušeno org. změnou k 1. 5. 2013)
Jiřina Charvátová do 30. 4. 2013

oddělení práce a mzdy
Eva Maťátková

osobní oddělení
Mgr. Michaela Mruvčinská

PROVOZNÍ ÚSEK

vedoucí
Pavel Valter

technické oddělení
Staša Řezníčková

oddělení hospodářské správy
Pavel Valter do 30. 4. 2013
Milan Voříšek od 1. 5. 2013

oddělení bezpečnosti a ochrany majetku
Miroslav Pastrňák

oddělení automatizace informačních systémů
Tomáš Lukšan pověřen vedením

oddělení technické správy NpM
(převedeno k 1. 5. 2013)
Pavel Valter od 1. 5. 2013 do 31. 7. 2013
Ctirad Zatloukal
od 1. 8. 2013 do 30. 9. 2013
Pavel Valter od 1. 10. 2013 do 17. 11. 2013
Michal Horák od 18. 11. 2013

oddělení technické správy ČMH
(převedeno k 1. 5. 2013)
Antonín Slavík

167

ÚSEK KOMUNIKACE (zrušeno org. změnou k 1. 5. 2013)

Vedoucí

Magdaléna Kroupová, BBus

oddělení marketingu a obchodu

(převzeno do odboru ekonomicko-provozního náměstka k 1. 5. 2013)

Magdaléna Kroupová, BBus

Odbor náměstka pro centrální sbírkotvornou činnost a výstavní činnost

náměstkyně generálního ředitele

Mgr. Dagmar Fialová

oddělení výstav a údržby expozic

Mgr. Martin Musil

oddělení vzdělávání a kulturních aktivit

Mgr. Markéta Holubová do 31. 7. 2013
Mgr. Klára Smolíková od 1. 8. 2013
pověřená vedením

Centrální oddělení péče o sbírky

Ing. Petra Štefcová, CSc.

Odbor náměstka pro investiční rozvoj

náměstek generálního ředitele

Mgr. Milan Plaček

oddělení správy depozitářů

Horní Počernice

Ivan Hloušek

oddělení správy depozitářů a údržby expozic Terezín

Pavel Panaš

stavební oddělení

Pavel Uhlíř

Přírodovědecké muzeum

ředitel

RNDr. Jiří Litochleb

mykologické oddělení

Mgr. Jan Holec, Dr.

zoologické oddělení

RNDr. Jiří Moravec, CSc.

mineralogicko-petrologické oddělení

Mgr. Jiří Sejkora, Ph.D.

botanické oddělení

Mgr. Otakar Šída

antropologické oddělení

RNDr. Petr Velemínský, Ph.D.

paleontologické oddělení

RNDr. Jiří Kvaček, CSc.

entomologické oddělení

Mgr. Jiří Hájek

kroužkovací stanice

Mgr. Jaroslav Cepák, Ph.D.

Historické muzeum

ředitel

PhDr. Pavel Douša, Ph.D.

Archiv Národního muzea

PhDr. Milena Bělíčková

divadelní oddělení

Mgr. Vojtěch Poláček

oddělení pravěku a antického starověku

PhDr. Jarmila Valentová pověřená vedením

etnografické oddělení

PhDr. Petr Janeček do 30. 6. 2013
Mgr. Petra Červinková pověřená vedením od 1. 7. 2013

oddělení novodobých českých dějin

PhDr. Ivan Malý

oddělení starších českých dějin

PhDr. Vanda Marešová pověřená vedením

numismatické oddělení

PhDr. Luboš Polanský pověřen vedením

oddělení správy, evidence a péče o sbírky

Ing. Martina Ohlidalová, Ph.D.

Referát Československé dokumentační středisko

Mgr. Jitka Hanáková

168

Knihovna Národního muzea

ředitel

Mgr. Martin Sekera, Ph.D.

oddělení základní knihovny

PhDr. Eva Lachmanová

oddělení rukopisů a starých tisků

Mgr. Marta Vaculínová, Ph.D.
do 20. 10. 2013

PhDr. Richard Šípek, Ph.D.
pověřen vedením od 21. 10. 2013

Náprstkovo muzeum

ředitelka

PhDr. Eva Dittertová

Sbírkové oddělení

PhDr. Vlastimil Novák, Ph.D. do 8. 5. 2013
PhDr. Pavel Onderka od 9. 5. 2013

knihovna Náprstkova muzea

PhDr. Eva Popovič

České muzeum hudby

ředitelka/ředitel

Dott. Emanuele Gadaleta

hudebněhistorické oddělení

PhDr. Markéta Kabelková

oddělení hudebních nástrojů a správa Státní sbírky hudebních nástrojů

Dott. Emanuele Gadaleta

Muzeum Bedřicha Smetany

PhDr. Olga Mojžíšová

oddělení časopisů

Mgr. Martin Sekera, Ph.D.

oddělení zámeckých knihoven

PhDr. Petr Mašek

oddělení knižní kultury

Pavel Muchka

oddělení služeb

Mgr. Jana Konečná

oddělení správy, evidence a péče o sbírky NpM

Ing. Jana Kadeřábková

oddělení práce s veřejností a marketingu

Mgr. Jaroslava Petrnoušková

Muzeum Antonína Dvořáka

Mgr. Kateřina Nová pověřená vedením

Centrum pro dokumentaci populární hudby a nových medií

Bc. Peter Balog

oddělení správy, evidence a péče o sbírky

PhDr. Eva Paulová

oddělení mezinárodní výměny

PhDr. Jarmila Kučerová

oddělení expozic Muzea knihy

Pavel Dvořáček, DiS. do 22. 10. 2013
Mgr. Veronika Čadková od 23. 10. 2013

oddělení stavební a technické správy NpM

(od 1. 5. 2013 převedeno
do Provozního úseku v Odboru
ekonomicko-provozního náměstka)
Jan Kindermann do 6. 2. 2013
PhDr. Eva Dittertová od 7. 2. 2013
do 30. 4. 2013

oddělení práce s veřejností a marketingu

Mgr. Lenka Kobrová

Oddělení stavební a technické správy

(od 1. 5. 2013 převedeno
do Provozního úseku v Odboru
ekonomicko-provozního náměstka)
Antonín Slavík

169

XVI. Hospodaření NM v roce 2013

ven Fuß weiß hat
er Stirn ein Stern
erle nit / vnd an ein
zeichnet gehalten / so
auch nicht zu vber
fomen haben soll.
vol es auffrecht vnd
er vnd forder weiß
volgen wirdt. Ein
it wol bezaichnet /
vnd den Gerechten
reden gerechten ein
röddlich vnd fett gen
vnd der Gelinck bind
1 / doch zum thail mit
auon halsen nit vnt
weissen

Rozvaha

ORGANIZAČNÍ SLOŽKY STÁTU
 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÉ CELKY, SVAZKY OBCÍ, REGIONÁLNÍ RADY REGIONŮ SOUDRŽNOSTI
 PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE
 STÁTNÍ FONDY, POZEMKOVÝ FOND ČESKÉ REPUBLIKY

IČO : 00023272	Název organizace : Národní muzeum
Právní forma : příspěvková organizace	Sídlo : Václavské nám.

sestavená k 31.12.2013
 v Kč, s přesností na dvě desetinná místa
 okamžik sestavení: 05.02.2014 12:11

pol.č.	Název položky	účet	1	2	3	4
			OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ
BRUTTO	KOREKCE	NETTO				
	AKTIVA CELKEM		3 664 147 366.81	1 215 297 906.10	2 448 849 460.71	2 452 679 143.12
A.	Stálá aktiva		3 545 218 257.99	1 213 144 390.20	2 332 073 867.79	2 354 401 942.94
I.	Dlouhodobý nehmotný majetek		17 665 745.78	14 135 911.21	3 529 834.57	5 029 628.57
1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012	1 281 240.00	1 200 240.00	81 000.00	162 000.00
2.	Software	013	12 555 915.57	9 107 081.00	3 448 834.57	4 867 628.57
3.	Ocenitelná práva	014				
4.	Povolenky na emise a preferenční limity	015				
5.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	3 828 590.21	3 828 590.21		
6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019				
7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný	041				
8.	Uspořádací účet tech. zhodnocení	044				
9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý	051				
II.	Dlouhodobý hmotný majetek		3 527 552 512.21	1 199 008 478.99	2 328 544 033.22	2 349 372 314.37
1.	Pozemky	031	117 135 727.45		117 135 727.45	117 135 727.45
2.	Kulturní předměty	032	6 371 149.70		6 371 149.70	6 371 149.70
3.	Stavby	021	2 485 182 084.41	683 479 241.40	1 801 702 843.01	1 819 980 014.01
4.	Samostatné movité věci a soubory	022	706 506 100.53	402 852 975.75	303 653 124.78	325 857 173.22
5.	Pěstitelské celky trvalých porostů	025				
6.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	112 676 261.84	112 676 261.84		
7.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029				
8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný	042	99 681 188.28		99 681 188.28	80 028 249.99
9.	Uspořádací účet tech. zhodnocení	045				
10.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý	052				
III.	Dlouhodobý finanční majetek		0.00	0.00	0.00	0.00
1.	Majetkové účasti v osobách s	061				
2.	Majetkové účasti v osobách s	062				
3.	Dluhové cenné papíry držené do	063				
4.	Dlouhodobé půjčky	067				
5.	Termínované vklady dlouhodobé	068				
6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069				
7.	Požizovaný dlouhodobý finanční majetek	043				
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý	053				

pol.č.	Název položky	účet	1	2	3	4
			OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ
BRUTTO	KOREKCE	NETTO				
IV.	Dlouhodobé pohledávky		0.00	0.00	0.00	0.00
1.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci	462				
2.	Dlouhodobé pohledávky z postoupených	464				
3.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465				
4.	Dlouhodobé pohledávky z ručení	466				
5.	Dlouhodobé pohledávky z nástrojů	468				
6.	Ostatní dlouhodobé pohledávky	469				
7.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy na	471				
B.	Oběžná aktiva		118 929 108.82	2 153 515.90	116 775 592.92	98 277 200.18
I.	Zásoby		9 329 100.77	0.00	9 329 100.77	8 391 517.88
1.	Pořízení materiálu	111				
2.	Materiál na skladě	112	286 060.13		286 060.13	262 637.07
3.	Materiál na cestě	119				
4.	Nedokončená výroba	121				
5.	Polotovary vlastní výroby	122				
6.	Výrobky	123				
7.	Pořízení zboží	131				
8.	Zboží na skladě	132	9 041 840.64		9 041 840.64	8 127 680.81
9.	Zboží na cestě	138				
10.	Ostatní zásoby	139	1 200.00		1 200.00	1 200.00
II.	Krátkodobé pohledávky		29 895 218.00	2 153 515.90	27 741 702.10	21 160 942.23
1.	Odběratelé	311	4 641 695.38	2 153 515.90	2 488 179.48	2 289 909.70
2.	Směnky k inkasu	312				
3.	Pohledávky za eskontované cenné	313				
4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	8 633 885.00		8 633 885.00	2 646 215.21
5.	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315	679 000.00		679 000.00	758 000.00
6.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci	316				
7.	Krátkodobé pohledávky z postoupených	317				
8.	Pohledávky z titulu daní a obdobných	318				
9.	Pohledávky ze sdílených daní	319				
10.	Pohledávky za zaměstnanci	335	58 590.63		58 590.63	258 414.00
11.	Zúčtování s institucemi sociálního	336				
12.	Daň z příjmů	341				
13.	Jiné přímé daně	342				
14.	Daň z přidané hodnoty	343				
15.	Jiné daně a poplatky	344				
16.	Pohledávky za vybranými ústředními	346				
17.	Pohledávky za vybranými místními	348				
18.	Pohledávky za účastníky sdružení	351				
19.	Krátkodobé pohledávky z ručení	361				
20.	Pevné termínové operace a opce	363				
21.	Pohledávky z finančního zajištění	365				
22.	Pohledávky z vydaných dluhopisů	367				
23.	Krátkodobé pohledávky z nástrojů	371				
24.	Krátkodobé poskytnuté zálohy na	373				
25.	Náklady příštích období	381	1 482 699.63		1 482 699.63	1 538 369.80
26.	Příjmy příštích období	385				
27.	Dohadné účty aktivní	388	12 639 953.66		12 639 953.66	8 832 014.04
28.	Ostatní krátkodobé pohledávky	377	1 759 393.70		1 759 393.70	4 838 019.48

pol.č.	Název položky	účet	1	2	3	4
			OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ
BRUTTO	KOREKCE	NETTO				
III.	Krátkodobý finanční majetek		79 704 790.05	0.00	79 704 790.05	68 724 740.07
1.	Majetkové cenné papíry k obchodování	251				
2.	Dluhové cenné papíry k obchodování	253				
3.	Jiné cenné papíry	256				
4.	Termínované vklady krátkodobé	244				
5.	Jiné běžné účty	245	5 050 000.00		5 050 000.00	5 050 000.00
6.	Účty spravovaných prostředků	247				
7.	Souhrnné účty	248				
8.	Účty pro sdílení daní a pro dělenou	249				
9.	Běžný účet	241	72 902 462.98		72 902 462.98	61 483 394.73
10.	Běžný účet FKSP	243	1 353 656.52		1 353 656.52	1 449 286.05
11.	Základní běžný účet územních	231				
12.	Běžné účty fondů územních	236				
13.	Běžné účty státních fondů	224				
14.	Běžné účty fondů organizačních složek	225				
15.	Ceniny	263	269 628.00		269 628.00	422 108.00
16.	Peníze na cestě	262				
17.	Pokladna	261	129 042.55		129 042.55	319 951.29

pol.č.	Název položky	účet	1	2
			OBDOBÍ	
			BĚŽNÉ	MINULÉ
	PASIVA CELKEM		2 448 849 460.71	2 452 679 143.12
C.	Vlastní kapitál		2 402 575 581.31	2 414 416 529.59
I.	Jmění účetní jednotky a upravující položky		2 336 873 699.96	2 359 234 940.94
1.	Jmění účetní jednotky	401	2 336 538 213.69	2 358 886 352.57
2.	Fond privatizace	402		
3.	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	403	615 934.65	629 047.17
4.	Kurzové rozdíly	405	10.42	
5.	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	406	- 280 458.80	- 280 458.80
6.	Jiné oceňovací rozdíly	407		
7.	Opravy minulých období	408		
II.	Fondy účetní jednotky		65 678 512.00	54 909 277.83
1.	Fond odměn	411	1 842 917.00	2 254 307.91
2.	Fond kulturních a sociálních potřeb	412	1 472 683.30	1 505 348.78
3.	Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	413	3 290 935.93	3 981 576.74
4.	Rezervní fond z ostatních titulů	414	10 844 369.08	3 912 390.35
5.	Fond reprodukce majetku, investiční fond	416	48 227 606.69	43 255 654.05
6.	Ostatní fondy	419		
III.	Výsledek hospodaření		23 369.35	272 310.82
1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	493	23 369.35	272 310.82
2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	431		
3.	Výsledek hospodaření minulých účetních období	432		
IV.	Příjmový a výdajový účet rozpočt.hospodaření		0.00	0.00
1.	Příjmový účet organizačních složek státu	222		
2.	Zvláštní výdajový účet	223		
3.	Účet hospodaření státního rozpočtu	227		
4.	Agregované příjmy a výdaje minulých období	404		

pol.č.	Název položky	účet	1	2
			OBDOBÍ	
			BĚŽNÉ	MINULÉ
D.	Cizí zdroje		46 273 879.40	38 262 613.53
I.	Rezervy		0.00	0.00
1.	Rezervy	441		
II.	Dlouhodobé závazky		0.00	0.00
1.	Dlouhodobé úvěry	451		
2.	Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	452		
3.	Dlouhodobé závazky z vydaných dluhopisů	453		
4.	Dlouhodobé přijaté zálohy	455		
5.	Dlouhodobé závazky z ručení	456		
6.	Dlouhodobé směnky k úhradě	457		
7.	Dlouhodobé závazky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí	458		
8.	Ostatní dlouhodobé závazky	459		
9.	Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	472		
III.	Krátkodobé závazky		46 273 879.40	38 262 613.53
1.	Krátkodobé úvěry	281		
2.	Eskontované krátkodobé dluhopisy (směnky)	282		
3.	Krátkodobé závazky z vydaných dluhopisů	283		
4.	Jiné krátkodobé půjčky	289		
5.	Dodavatelé	321	9 687 038.23	12 147 769.71
6.	Směnky k úhradě	322		
7.	Krátkodobé přijaté zálohy	324	74 000.00	394 005.76
8.	Závazky z dělené správy a kaucí	325		
9.	Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	326		
10.	Přijaté zálohy daní	327		
11.	Závazky z výběru daní	328		
12.	Závazky ze sdílených daní	329		
13.	Zaměstnanci	331	625 400.00	851 075.00
14.	Jiné závazky vůči zaměstnancům	333	62 077.92	35 129.00
15.	Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	336	4 417 991.00	5 006 044.00
16.	Daň z příjmů	341		273 496.00
17.	Jiné přímé daně	342	1 055 120.00	1 209 574.00
18.	Daň z přidané hodnoty	343	176 941.00	600 015.00
19.	Jiné daně a poplatky	344	5 218.00	
20.	Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	345		
21.	Závazky k vybraným ústředním vládním institucím	347	678 564.95	580 079.17
22.	Závazky k vybraným místním vládním institucím	349		
23.	Závazky k účastníkům sdružení	352		
24.	Krátkodobé závazky z ručení	362		
25.	Pevné termínové operace a opce	363		
26.	Závazky z neukončených finančních operací	364		
27.	Závazky z finančního zajištění	366		
28.	Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů	368		
29.	Krátkodobé závazky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí	372		
30.	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	374	9 550 197.30	3 617 646.79
31.	Výdaje příštích období	383		
32.	Výnosy příštích období	384		
33.	Dohadné účty pasivní	389	7 450 000.00	34 562.00
34.	Ostatní krátkodobé závazky	378	12 491 331.00	13 513 217.10

Výkaz zisku a ztráty

ORGANIZAČNÍ SLOŽKY STÁTU
 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÉ CELKY, SVAZKY OBCÍ, REGIONÁLNÍ RADY REGIONŮ SOUDRŽNOSTI
 PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE
 STÁTNÍ FONDY, POZEMKOVÝ FOND ČESKÉ REPUBLIKY

IČO : 00023272	Název organizace : Národní muzeum
Právní forma : příspěvková organizace	Sídlo : Václavské nám.

sestavený k 31.12.2013

v Kč, s přesností na dvě desetinná místa

okamžik sestavení: 05.02.2014 12:11

pol.č.	Název položky	účet	1	2	3	4
			BĚŽNÉ OBDOBÍ		MINULÉ OBDOBÍ	
			Hlavní činnost	Hosp. činnost	Hlavní činnost	Hosp. činnost
A.	NÁKLADY CELKEM		409 605 143.24	0.00	423 800 252.41	0.00
I.	Náklady z činnosti		408 103 983.78	0.00	421 959 275.27	0.00
1.	Spotřeba materiálu	501	13 856 285.84		14 940 026.92	
2.	Spotřeba energie	502	48 379 770.44		50 919 827.22	
3.	Spotřeba ostatních neskladovatelných	503				
4.	Prodané zboží	504	412 735.04		372 626.68	
5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506				
6.	Aktivace oběžného majetku	507	-1 772 889.00		-1 292 277.59	
7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508				
8.	Opravy a udržování	511	18 746 017.18		33 421 836.59	
9.	Cestovné	512	6 681 386.30		5 554 042.87	
10.	Náklady na reprezentaci	513	725 277.36		641 657.41	
11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516				
12.	Ostatní služby	518	80 472 250.48		86 823 568.62	
13.	Mzdové náklady	521	123 663 040.00		119 067 841.00	
14.	Zákonné sociální pojištění	524	40 603 183.14		39 456 313.00	
15.	Jiné sociální pojištění	525	329 178.43		319 584.81	
16.	Zákonné sociální náklady	527	3 904 201.86		3 825 921.05	
17.	Jiné sociální náklady	528				
18.	Daň silniční	531				
19.	Daň z nemovitostí	532	19 588.00		19 588.00	
20.	Jiné daně a poplatky	538	62 103.00		56 609.00	
21.	Vratky daní z nadměrných odpočtů	539				
22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541	2 048.47		18 381.00	
23.	Jiné pokuty a penále	542			397.37	
24.	Dary	543				
25.	Prodaný materiál	544				
26.	Manka a škody	547	98 262.06			
27.	Tvorba fondů	548				
28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	59 870 047.00		59 838 415.40	
29.	Zůstatková cena prodaného	552				
30.	Zůstatková cena prodaného	553				
31.	Prodané pozemky	554				
32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555				
33.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556	798 701.80		887 027.40	
34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557				
35.	Náklady z drobného dlouhodobého	558	6 807 947.86		4 104 249.77	
36.	Ostatní náklady z činnosti	549	4 444 848.52		2 983 638.75	

175

pol.č.	Název položky	účet	1	2	3	4
			BĚŽNÉ OBDOBÍ		MINULÉ OBDOBÍ	
			Hlavní činnost	Hosp. činnost	Hlavní činnost	Hosp. činnost
II.	Finanční náklady		116 059.46	0.00	52 555.14	0.00
1.	Prodané cenné papíry a podíly	561				
2.	Úroky	562				
3.	Kurzové ztráty	563	101 845.07		52 079.19	
4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564				
5.	Ostatní finanční náklady	569	14 214.39		475.95	
III.	Náklady na transfery		0.00	0.00	0.00	0.00
1.	Náklady vybraných ústředních vládních	571				
2.	Náklady vybraných místních vládních	572				
IV.	Náklady ze sdílených daní a poplatků		0.00	0.00	0.00	0.00
1.	Náklady ze sdílené daně z příjmů	581				
2.	Náklady ze sdílené daně z příjmů	582				
3.	Náklady ze sdílené daně z přidané	584				
4.	Náklady ze sdílených spotřebních daní	585				
5.	Náklady z ostatních sdílených daní a	586				
V.	Daň z příjmů		1 385 100.00	0.00	1 788 422.00	0.00
1.	Daň z příjmů	591	1 385 100.00		1 738 690.00	
2.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595			49 732.00	

pol.č.	Název položky	účet	1	2	3	4
			BĚŽNÉ OBDOBÍ		MINULÉ OBDOBÍ	
			Hlavní činnost	Hosp. činnost	Hlavní činnost	Hosp. činnost
B.	VÝNOSY CELKEM		409 628 512.59	0.00	424 072 563.23	0.00
I.	Výnosy z činnosti		59 745 834.12	0.00	70 429 044.32	0.00
1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601				
2.	Výnosy z prodeje služeb	602	15 568 148.25		12 265 438.97	
3.	Výnosy z pronájmu	603	12 936 277.14		11 471 220.95	
4.	Výnosy z prodaného zboží	604	457 946.44		400 406.36	
5.	Výnosy ze správních poplatků	605				
6.	Výnosy z místních poplatků	606				
7.	Výnosy ze soudních poplatků	607				
8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609				
9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641			4 813.00	
10.	Jiné pokuty a penále	642	14 253.00			
11.	Výnosy z odepsaných pohledávek	643				
12.	Výnosy z prodeje materiálu	644	8 264.46		29 110.00	
13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého	645				
14.	Výnosy z prodeje dlouhodobého	646	32 000.00			
15.	Výnosy z prodeje pozemků	647				
16.	Čerpání fondů	648	29 302 523.52		34 593 331.97	
17.	Ostatní výnosy z činnosti	649	1 426 421.31		11 664 723.07	

pol.č.	Název položky		1	2	3	4
			BĚŽNÉ OBDOBÍ		MINULÉ OBDOBÍ	
			Hlavní činnost	Hosp. činnost	Hlavní činnost	Hosp. činnost
II.	Finanční výnosy		883 855.75	0.00	66 540.57	0.00
1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661				
2.	Úroky	662	15 988.82		33 856.19	
3.	Kurzové zisky	663	11 581.06		4 176.53	
4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664				
5.	Výnosy z dlouhodobého finančního	665				
6.	Ostatní finanční výnosy	669	856 285.87		28 507.85	
III.	Výnosy z daní a poplatků		0.00	0.00	0.00	0.00
1.	Výnosy z daně z příjmů fyzických osob	631				
2.	Výnosy z daně z příjmů právnických osob	632				
3.	Výnosy ze sociálního pojištění	633				
4.	Výnosy z daně z přidané hodnoty	634				
5.	Výnosy ze spotřebních daní	635				
6.	Výnosy z majetkových daní	636				
7.	Výnosy z energetických daní	637				
8.	Výnosy z daně silniční	638				
9.	Výnosy z ostatních daní a poplatků	639				
IV.	Výnosy z transferů		348 998 822.72	0.00	353 576 978.34	0.00
1.	Výnosy vybraných ústředních vládních	671	348 998 822.72		353 576 978.34	
2.	Výnosy vybraných místních vládních	672				
V.	Výnosy ze sdílených daní		0.00	0.00	0.00	0.00
1.	Výnosy ze sdílené daně z příjmů fyzických	681				
2.	Výnosy ze sdílené daně z příjmů	682				
3.	Výnosy ze sdílené daně z přidané	684				
4.	Výnosy ze sdílených spotřebních daní	685				
5.	Výnosy ze sdílených majetkových daní	686				
6.	Výnosy ze sdílené silniční daně	688				
C.	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ					
1.	Výsledek hospodaření před zdaněním		1 408 469.35	0.00	2 060 732.82	0.00
2.	Výsledek hospodaření účetního období		23 369.35	0.00	272 310.82	0.00

Zpráva o finančním hospodaření Národního muzea za rok 2013

Informace o docíleném hospodářském výsledku

Hospodářský výsledek Národního muzea za účetní období 2013 je zisk ve výši 23 369,35 Kč.

Výnosy s významným podílem na financování potřeb organizace i podílem na zisku jsou tržby ze vstupného, krátkodobého a dlouhodobého pronájmu a prodeje zboží. Výnosy z prodeje služeb (602) jsou ve výši 15 568 148,25 Kč, plán organizace pro rok byl v 12 161 tis. Kč. Z toho vstupné činí 13 396 210 Kč, služby související s marketingem 32 223,14 Kč, ostatní služby ve výši 2 138 715,11 Kč. Plánované výnosy za služby splnila organizace na 110 %. Výnosy z pronájmu (603) za sledované období vykazují výši 12 936 277,14 Kč, z toho příjmy z pronájmu nem. majetku 12 647 207,76 Kč, příjmy z pronájmu mov. majetku, sbírek 289 069,38 Kč. I v této výnosové položce byly příjmy oproti plánu o 10 % překročené. Výnosy z prodeje zboží (604) byly ve výši 457 946,44 Kč, oproti plánu 700 tis. Kč byly příjmy z prodeje zboží pouze na 60 %. Celkové vlastní výnosy organizace k 31. 12. 2013 činí 61 206 742,74 Kč, z toho výnosy z činnosti ve výši 60 629 689,87 Kč.

Ostatní výnosy z činnosti (649) za sledované období jsou ve výši 1 426 421,31 Kč, z toho: reklama 753 246,35 Kč, náhrady škod – výplata pojistného plnění ve výši 414 352 Kč, partnerství a spolupráce ve výši 258 822,96 Kč. Finanční výnosy 883 855,75 Kč, z toho úroky 15 988,82 Kč, kurzové zisky 11 581,06 Kč, ostatní výnosy 856 285,87 Kč.

Níže uvádíme přehled dotace organizace za účetní období 2013

Celková výše poskytnuté neinvestiční dotace SR od zřizovatele MK ČR z toho: provoz a účelově určené dotace na provoz:

provozní dotace	295 758 000,00 Kč
provozní dotace účelové	555 000,00 Kč
z toho	
nákup historického klavíru	455 000,00 Kč
kroužkovací stanice	100 000,00 Kč
Věda, vývoj a inovace institucionální (neinvestiční)	13 285 000,00 Kč
Čerpáno:	12 950 361,83 Kč
NAKI program aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity (neinvestiční)	14 051 000,00 Kč
čerpáno:	13 851 490,91 Kč
Program kulturní aktivity (neinvestiční)	2 685 000,00 Kč
čerpáno:	2 553 701,18 Kč
VISK veřejný informační systém knihoven	654 000,00 Kč
čerpáno:	654 000,00 Kč

ISPROFIN"

Z programu "ISPROFIN" byly čerpány neinvestiční finanční prostředky ve výši 5 186 800,10 Kč a investiční ve výši 14 134 658,26 Kč.

178

ISPROFIN	
Neinvestiční prostředky	
134V515000024-ISO D	658 000,00 Kč
Preventivní ochrana	
134V12200004 Rekonstrukce HB	773 988,60 Kč
134V12200005 Stěhování sbírek	1 283 317,00 Kč
134V12200006 Rekonstrukce NB(FS)	335 844,50 Kč
134V11200094 Stěhování entomolog.	2 135 650,00 Kč

ISPROFIN	
Investiční prostředky	
134V12200004 Rekonstrukce HB	2 492 535,40 Kč
134V12200006 Rekonstrukce NB(FS)	323 070,00 Kč
134V51500024 ISO D preventivní ochrana	150 000,00 Kč
134V11200119 Rekonstrukce	869 210,84 Kč
Rozpínací stanice v objektu St. Opery	
134V11900020 Vrchotovy Janovice	430 842,02 Kč

V rámci programu vědy, vývoje a inovace	
Investiční prostředky na pořízení mikroskopu	7 609 000,00 Kč
z nároku nespotřebovaných výdajů 2012	2 260 000,00 Kč
nákup laboratorního přístroje	

Ostatní dotace:

GAČR celkem	4 678 000,00 Kč
ÚSC Jihočeský kraj	21 000,00 Kč
MŠMT (VaV)	54 000,00 Kč
EU prostředky	9 384 689,84 Kč

Projekty operačního programu EU a SR

Projekt HEUREKA	6 903 868,97 Kč
Projekt Dotkni se 20. století	4 161 047,69 Kč

Skutečnost k 31. 12. 2013

Příspěvky a dotace na provoz od zřizovatele	342 561 998,08 Kč
Z toho účelové	46 803 998,08 Kč
V tom prostředky mimo SMVS	41 617 197,98 Kč
Aplikovaný výzkum NAKI	13 851 490,91 Kč
Institucionální podpora VaV	12 950 361,83 Kč
Program vzdělávání pro konkurenceschopnost SR	1 659 737,51 Kč
Program vzdělávání pro konkurenceschopnost EU	9 405 179,15 Kč
Kulturní aktivity	2 553 701,88 Kč
Veřejné informační služby knihoven	654 000,00 Kč
Ostatní specifické výdaje MKČR	542 727,40 Kč
Finanční prostředky v rámci SMVS	5 186 800,10 Kč
Finanční prostředky přijaté od jiných na VaV	3 602 474,25 Kč
Finanční prostředky ÚSC	20 769,00 Kč

Dotace na dlouhodobý majetek SR	
Dotace na dlouhodobý majetek celkem	14 134 658,26 Kč
V tom individuální výdaje	2 492 535,40 Kč
Systémové určené celkem	11 642 122,86 Kč

179

Přehled nákladů, výnosů a dotace v delší časové řadě
V tis. Kč

Rok	Dotace celkem	Vlastní výnosy	Náklady	Zisk +, ztráta -
2006	261 135	56 331	315 135	+ 2 567
2007	272 722	75 307	341 277	+ 6 752
2008	312 398	91 969	404 208	+ 159
2009	368 166	86 448	452 430	+ 2 184
2010	380 507	101 853	481 588	+ 772
2011	350 781	80 014	430 795	0
2012	347 034	70 963	424 558	+ 272
2013	348 999	60 630	409 605	+ 23

Komentář k jednotlivým okruhům:

Věda a výzkum:

Národní muzeum bylo v roce 2009 zařazeno mezi výzkumné instituce. Národní muzeum je zahrnuto do mezinárodní databáze EBSCO a prostřednictvím databáze je dostupné mezinárodní vědecké veřejnosti a širší prezentace činnosti a dosažených výsledků.

Pracovníci Národního muzea ve vědě a výzkumu v roce 2012 prokázali vysokou produktivitu a dosáhli v rámci resortu zcela nadprůměrné množství kvalitních výsledků. Národní muzeum se v rámci hodnocení vědy a výzkumu prováděného každoročně Radou pro výzkum a vývoj umisťuje pravidelně mezi nejlépe hodnocenými subjekty v tzv. zelené skupině institucí, které vysoce zhodnotily vynaložené finanční prostředky, na základě tohoto zhodnocení byly Národnímu muzeu přiděleny pro rok 2013 na vědu, vývoj a inovace formou dotací od zřizovatele neinvestiční a investiční finanční prostředky.

V rámci programu dlouhodobého koncepčního rozvoje výzkumné organizace, institucionální podpora neinvestiční ve výši 13 285 000 Kč, investiční prostředky ve výši 7 609 000 Kč na pořízení přístroje - mikroskop 3D.

Dále Národnímu muzeu byly poskytnuty finanční prostředky z programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity v celkové výši 14 051 000 Kč. Poskytnuté finanční prostředky byly čerpány účelově s daným cílem vědeckého záměru. Byly vydány periodické i neperiodické publikace. Výzkumní pracovníci NM publikovali v renomovaných odborných časopisech v tuzemsku i zahraničí.

Na poli vědy a výzkumu se pracovníci Národního muzea zapojili do řešení výzkumných projektů a výzkumných záměrů evropských i mimoevropských. V rámci projektu byly uspořádány mezinárodní konference a workshopy.

180

Kulturní aktivity:

Národní muzeum obdrželo z tohoto programu v roce 2013 finanční prostředky neinvestiční ve výši 2 685 tis. Kč

- Český granát výstava v Ázerbájdžánu	600 tis. Kč
- Pražská muzejní noc	500 tis. Kč
- Prezentace tradičních regionálních kultur	135 tis. Kč
- Peníze	400 tis. Kč
- Strážci paměti	250 tis. Kč
- Centrum pro prezentaci a digitalizaci	480 tis. Kč
- České hrady a zámky	300 tis. Kč
- Web. Sbírký	20 tis. Kč

Dále byly poskytnuty finanční prostředky na nákup historického klavíru ve výši 455 tis. Kč a účelové prostředky na kroužkovací stanici ve výši 100 tis. Kč

Veřejné informační služby knihoven VISK

Národnímu muzeum byly v rámci výdajů na veřejné informační služby knihoven poskytnuty neinvestiční prostředky ve výši 654 000 Kč.

VISK 5	
Retrosp. konverze katalogů hudebněhistorické odd. ČMH	100 000 Kč
VISK 5 konverze katalogů NpM	317 000 Kč
VISK 6	
Digitalizace vzácných rukopisů KNM	74 000 Kč
VISK 7	
Reformátování periodik časopis Slávie (2. etapa)	130 000 Kč
VISK 9	
Zapojení knihoven do kooperativní tvorby	33 000 Kč

Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví ISO

V rámci výdajů na Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví, z programu ISPROFIN byly poskytnuty neinvestiční prostředky:

134V515000024 ISO D (neinvestice)	658 000 Kč
- entomologické krabice UNI systém	
- entomologické krabice	
- herbářové krabice	
- obálky, archivní krabice na přebalení historických foto fondů	
- archivní krabice	
- obálky s alkalickou rezervou na uložení listinných fondů ČMH	
134V515000024 ISO D investice	150 000 Kč

Vlastní zdroje a použití finančních fondů

K doplnění financování v provozní oblasti bylo použito vlastních výnosů v oblasti služeb (vč. vstupného) ve výši 15 568 148,25 Kč, výnosů z pronájmu nem. majetku ve výši 12 647 207,76 Kč a fondů NM jako doplňkového zdroje financování

Rezervní fond	4 018 290,82 Kč
Fond reprodukce majetku	27 928 180,98 Kč
Pořízení krátkodobého majetku	

Fond reprodukce majetku čerpala organizace na pořízení a technické zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku ve výši 23 356 800,86 Kč a jako doplňkový zdroj na opravy a udržování částku ve výši 27 928 180,98 Kč.

Programy financované ze společných programů Evropské unie a České republiky

Tituly:

OP VK HEUREKA! Jedná se o program určený pro vzdělávání žáků škol v přírodních vědách, kde partnery s finanční účastí na projektu jsou CfME, s.r.o. a PeF UK a partnery (10) bez finanční účasti jsou školy.

Řídícím orgánem projektu je MŠMT.

Celkem přijato: 6 903 868,97 Kč

OP VK Dotkni se 20. století! Jedná se o program vzdělávání žáků v humanitním oboru, kde partnery bez finanční účasti jsou školy.

Řídícím orgánem projektu je MŠMT.

Revitalizace zeleně parku Vrchotovy Janovice

Celkem přijato: 4 161 047,69 Kč

Rozbor zaměstnanosti a čerpání mzdových prostředků

Schváleným rozpočtem na rok 2013 stanovil zřizovatel prostředky na platy ve výši 104 849 000 Kč a ostatní platby za provedenou práci ve výši 410 000 Kč.

Přepočtený počet zaměstnanců: 462

Průměrný přepočtený stav zaměstnanců pro rok 2013 je 432

Přijaté prostředky na výzkum a vývoj od příjemců účelové podpory

1. Floristické změny jako důsledek vývoje klimatu	261 000 Kč
2. Meče středověké Evropy	204 000 Kč
3. Barrande paleontologie	54 000 Kč
4. Alois Richard Nykl	678 000 Kč
5. Výzkum majorského města v Súdánu	1 895 000 Kč
6. Mělkovodní systémy	1 080 000 Kč
7. Výzkum polyploidu	560 000 Kč

Zapojení zdrojů mimo státní rozpočet - ÚSC (neinvestice):

ÚSC:

kraj Jihočeský: 21 000 Kč

Prostředky použitých peněžních darů

1. Expedice Súdán – archeologické vykopávky celosvětového významu, výše daru 300 000 Kč, poskytovatel – soukromé firmy, použito 191 953,18 Kč
2. Podpora výstavní činnosti a aktivit, darovací smlouva Prahy 3, výše daru 100 000 Kč, použito 100 000 Kč

182

Finanční prostředky použité na realizaci projektů v rámci programů EU

Celkem přijato v roce 2013: 9 384 689,84 Kč

1. EUROPEANA Creative

Program: CIP program inovace pro konkurenceschopnost

Poskytovatelem dotace: European Commission

Cíl projektu: digitalizace evropských přírodovědných sbírek v multimediální podobě veřejnosti

Trvání projektu: do 2015

2. Projekt Open Up

Program: CIP program inovace pro konkurenceschopnost

Poskytovatelem dotace: European Commission

Koordinační tým projektu: Botanic Garden and Botanical Museum Berlin-Dahlem, Biodiversity Informatics Section

Cíl projektu: Zpřístupnění evropských přírodovědných sbírek v multimediální podobě veřejnosti

Trvání projektu: do 2014

3. Projekt E Content / Europeana

Poskytovatelem dotace je European Commission

Hlavní řešitel: Muzeum Řím

Cíl projektu: podpora dialogu a vzdělávání

Trvání projektu: 2015

4. Projekt Synthesis Program: CIP program inovace pro konkurenceschopnost

Poskytovatelem dotace: European Commission

Cíl projektu: Zpřístupnění evropských přírodovědných sbírek spolupráce badatelů EU v multimediální podobě veřejnosti

Trvání projektu: do 2017

5. Projekt Leonardo Program: CIP program inovace pro konkurenceschopnost

Poskytovatelem dotace: European Commission

Cíl projektu: vzdělávací projekt badatelů v rámci EU

Trvání projektu: do 2015

6. Projekt GLN

Program: CIP program inovace pro konkurenceschopnost Poskytovatelem dotace: European Commission

Cíl projektu: vzdělávací projekt pro konkurenceschopnost

Trvání projektu: 2015

7. Volkswagen

Program: badatelská spolupráce studentů

Cíl projektu: vzdělávací projekt pro mladé badatele

Trvání projektu: 2014

8. Athena plus

Poskytovatelem dotace je European Commission

Hlavní řešitel: Muzeum Copenhagen

Cíl projektu: podpora dialogu a vzdělávání

Trvání projektu: 2014

183

aj.	a jiné
AMG	Asociace muzeí a galerií ČR
ANM	Archiv Národního muzea
Ant.	Antonín
AV ČR, v. v. i.	Akademie věd České republiky, vědecko výzkumná společnost
ATVS	Archiv tělesné výchovy a sportu
C. a k.	císařská a královská
ČR	Česká republika
ČSDS	Československé dokumentační středisko 1948–1989
čs.	československý
DDM	Dům dětí a mládeže
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
evid.	evidenční
Fr.	František
GI	generální inventura
DDM	Dům dětí a mládeže
DKRVO	dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace
FF	Filozofická fakulta
FF ZČU	Filozofická fakulta Západočeské univerzity v Plzni
FiF UK	Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislavě
FS ČSFR	Federální shromáždění Československé federativní republiky
GA ČR	Grantová agentura České republiky
HM	Historické muzeum
HM1	Oddělení pravěku a antického starověku HM NM
inv. č.	inventurní číslo
IT	informační technologie
kart.	Janáčkova akademie múzických umění v Brně
Kč	karton, archivní krabice
kol.	koruna česká
ks	kolektiv
LOH	kus, kusy
MČ	Letní olympijské hry
MČLC	Městská část
MK ČR	Muzeum české loutky a cirkusu Národního muzea, Prachatice
MV ČR	Ministerstvo kultury České republiky
MZV ČR	Ministerstvo vnitra České republiky
NAD	Ministerstvo zahraničních věcí České republiky
NAKI	Národní archivní dědictví
např.	Národní program aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity
NKP	například
NM	Národní kulturní památka
NpM	Národní muzeum
NTM	Náprstkovo muzeum
OASS MV ČR	Národní technické muzeum
odd.	Odbor archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra České republiky
okr.	oddělení
ONČD	okres
	Oddělení novodobých českých dějin

o. p. s.	obecně prospěšná společnost
PaedF MU	Pedagogická fakulta Masarykovy univerzity, Brno
PaedF UK	Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, Praha
PEvA	Program pro evidenci archiválií
PM	Přírodovědecké muzeum
r.	rok, roku
red.	redakce, redaktor
SAV	Slovenská akademie věd
SCIAP	SCIENCE APPROACH, přiblížení se vědě
SNM	Slovenské národní muzeum, Bratislava
ss.	strany
SSSR	Svaz sovětských socialistických republik
TU	Trnavská univerzita v Trnavě
TVS	Tělesná výchova a sport
ÚDT	Ústřední depozitář Terežín
UK	Univerzita Karlova, Praha
UPM	Uměleckoprůmyslové museum v Praze
USA	Spojené státy americké
VHÚ	Vojenský historický ústav, Praha
VOŠ	Vyšší odborná škola
VOŠTR	Vyšší odborná škola textilních řemesel
VŠCHT	Vysoká škola chemicko-technologická v Praze
YMCA	Young Men's Christian Association, křesťanské sdružení mladých mužů
ZMS	Zváz múzeí na Slovensku
ZŠ	Základní škola
FFUK	Filozofická fakulta Univerzity Karlovy
HB	Historická budova NM
NB	Nová budova NM
HP	Horní Počernice
PM	Přírodovědecké muzeum
KNM	Knihovna Národního muzea
ČMH	České muzeum hudby
GR NM	Generální ředitel Národního muzea
ISO	Program Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví Ministerstva kultury ČR
ISO/C	Podprogram ISO, zaměřený na výkup předmětů kulturní hodnoty
ISO/D	Podprogram ISO, zaměřený na zlepšení péče o sbírkové předměty
CES	Centrální evidence sbírek vedená Ministerstvem kultury ČR
VaV	Programy výzkumu a vývoje
RIME	Mezinárodní síť etnografických muzeí (Réseau International des Musées d'Ethnographie)
T, RV	Teplota, relativní vlhkost
HB NM	Historická budova Národního muzea
NB NM	Nová budova Národního muzea
ÚD PM HP	Ústřední depozitář Přírodovědeckého muzea v Horních Počernicích
ÚDT I.	Ústřední depozitář Terežín I.
ÚDT II.	Ústřední depozitář Terežín II.

Partner Národního muzea

ŠKODA

Mediální partneri Národního muzea

186

NÁRODNÍ
MUZEUM

